

NAJPRODAVANIJJI PISAC NEW YORK TIMESA

Linda Lael Miller

*Žene s
Primrose Creeka*

*Prva priča u dirljivoj seriji
o pograničnom životu!*

Bridget

Velike romantične priče

Linda Lael
Miller

*Zene &
Primrose Creeka*

Bridget

Linda Lael Miller zaokupila se na osobit način zapadnim pograničnim područjem kao nikad prije u ovoj novoj dirljivoj seriji koja vodi četiri žene na zapad da podjele nasljedstvo – područje od 2.500 jutara šume i visoravni nazvanog Primrose Creek.

U novoj prekrasnoj seriji četiri rođakinje otkrivaju opasnosti i radosti, nevolje i ljepotu pograničnog života. I svaka, na sebi svojstven način, pronalazi ljubav koja će zauvijek živjeti. Pridružite se ženama porodice McQuarry u jednom osobitom veličanju ljubavi, hrabrosti, obiteljskih veza koje su Zapad učinile velikim.

Četiri izvanredne žene. Četiri izvrsne priče.

ŽENE S PRIMROSE CREEKA

BRIDGET

CHRISTY

SKYE

MEGAN

One su žene s Primrose Creeka, a njihova snaga i strast svojstvena je pograničnom životu u Nevadi, koju smatraju svojim domom. Linda Lael Miller živopisno predočava nevolje i opasnosti zemlje opustošene u vihoru rata – i odvažnost i odlučnost, nade i snove četiriju nezaboravnih žena – u novoj uzbudljivoj seriji.

Kad Bridget McQuarry doseljava u Primrose Creek, ona nema što izgubiti: njen muž Mitch ubijen je u Građanskom ratu a obiteljska je farma propala zbog pogubnih poreza za vrijeme poslijeratne obnove južnih država. Bridget čvrsto odlučuje započeti novi život daleko na Zapadu sa svojim malim sinom i sestrom o kojima se treba brinuti. No kad se Mitchev najbolji prijatelj iznova pojavljuje u njenom životu, budi se zabranjena strast za koju je mislila da ju je zauvijek zatomila.

Trace Qualtrough odrastao je s Bridget i Mitchem – tri prijatelja iz sretnog djetinjstva. No privlačnost, koja je treperila između njega i Bridget, bila je prigušena kad se ona udala za Mitcha. Sada je Trace došao da ispuni Mitchevu posljednju želju – da se pobrine za ljupku, vatrenu Bridget. I sada Bridget i Trace moraju otkriti je li uznemirujuća žudnja pogubna izdaja – ili osjećaj koji je već postojao a sada je još slađi.

**Svakako pročitajte i druge odlične romane
o Primrose Creeku!**

*Aniti Carter,
najlepšem glasu svih pjevačkih zborova,
s ljubavlju*

Početak ljeta 1867. godine
Primrose Creek, Nevada

Prvi dio

Trace je išao pješice kad ga je ponovno vidjela sa sedlom preko ramena čvrsto držeći jednom rukom, na kojoj je imao rukavicu, ispuščeni dio sedla. Šešir mu je bio gurnut na potiljak, a od plave kose prošarane od sunca opaljenim pramenovima odbijala se sunčeva svjetlost. Njegove plavo-zelene oči svjetlucale su poput sunca na vodi, a drzak smiješak koji je predobro poznavala razvukao mu je usta. O, da. Već s druge strane potoka Primrose Creeka. Bridget je odmah znala tko je to – nevolja.

Već je pomišljala da ode ravno u kolibu po djedovu pušku i najuri ga. Možda bi to i učinila da nije znala da je on izvan dometa. Nitkov je očito shvatio njene namjere, jer je opet opazila kako mu se na trenutak usta razvlače u onaj kobni smiješak prije nego je bezuspješno pokušao izgledati ozbiljan. Znao je da je u potpunosti na sigurnom sve dok se drži na udaljenosti.

Prekrižila je ruke. “Slobodno se okreni, Trace Qualtrough, i vrati se odakle si došao”, viknula mu je.

Uzalud. Takav ti je bio Trace, debelokožac zgodan kao sam vrag. Tada je samo nagnuo obod svog jasnog šešira i spustio sedlo na obalu kao da je lagano kao pero. Bridget, mlada udovica, znala je koliko jedno sedlo teži nakon tri mjeseca putovanja od St. Louisa, bez muškarca koji bi obavljao teže poslove.

“Daj, Bridget”, rekao je, “tako se ne pozdravlja starog prijatelja.”

Negdje ispod tog razmetljivog muškarčine krio se dječak kojeg je ona poznavala i voljela. Dječak koji ju je naučio plivati, verati se po stablima i jahati dobro poput Indijanca. Dječak s kojim se smijala i kojeg je voljela onom nevinom žestinom koja ju je još uvijek ponekad proganjala u mračnoj noći čak nakon više od deset godina.

Bridget nije popuštala i još se više učvrstila u svojoj odluci. Mada je jedan kolebljiv dio nje želio pretrčati potok i baciti mu se oko vrata u

znak dobrodošlice. Ovo nije bio Trace kojeg se tako rado sjećala. Ovo je bio čovjek zbog kojeg je njen muž Mitch poginuo; bio je kriv kao da ga je on sam ustrijelio. "Samo ti otiđi. I to odmah. "

Bio je tako drzak da se nasmijao sagnuvši se da podigne sedlo s tla. Bridget se pitala gdje mu je konj, a istovremeno si govorila da je nije briga. Što se nje tiče, mogao je propješačiti natrag do Virginije, samo neka ode.

"Ostajem", rekao je i krenuo prema njoj kroz suncem okupanu vodu do koljena bez da je skinuo čizme. "Naravno, draže bi mi bilo da sam dobrodošao, no tvoj hladni doček neće promijeniti ništa na stvari. "

Bridgetino srce je tuklo o stjenke njenih prsa; uvjeravala se da je vodi samo čisti bijes i lagano se uputila rubom potoka da to i dokaže. "Zaista si nepodnošljiv kao nekad. "

Ponovno se nasmijao. "Razumijem, gospođo." Kad je prišao bliže, primjetila je da je ostario otkad ga je zadnji put vidjela obučenog u plavu odoru vojske Sjevernjaka kako odlazi na konju u rat, praćen Mitchom. Na kutovima njegovih plavo-zelenih očiju pojavile su se bore od žmirkanja, lice mu je bilo mršavije i grublje nego prije, no njegova osobnost je ostavljala isti onaj neskladni dojam. Bridget je osjećala slabost u njegovoj prisutnosti, no to nije bio neugodan osjećaj, a upravo ju je to smetalo.

Mitch, pomislila je i pokolebala se. Njen mladoženja, voljeni otac njenog trogodišnjeg sina Noaha. Njen doživotni prijatelj – i Traceov. Mitch je otklipsisao u rat za Traceovim petama poput djeteta koje pleše za sviračem, siguran u pravdu i slavu.

I umro je zbog te njegove slatke nevine naivnosti.

"Nemam ti što reći", rekla mu je Bridget.

Skinuo je šešir i lagano udario njime po svom boku na način koji je odavao nestrpljivost ili pak ozlojađenost, što je bilo vrlo slično da bi se razlika mogla utvrditi.

"Kako god hoćeš", odgovorio je tihim glasom u kojem se mogla osjetiti namjera da je pod svaku cijenu razuvjeri. "Zato ja imam štošta tebi reći, Bridget McQuarry, a ti ćeš me već saslušati. "

Pogled mu je odlutao preko njenih ramena prema kolibi, takvoj kakva je bila. Krov te male kamene nastambe bio se urušio davno prije nego su Bridget i Skye, njena mlađa sestra, i mali Noah napokon stigli na potok Primrose Creek prije samo dva tjedna, nakon što su prezimile u Fort Grantu, taboru konjaničke postrojbe u podnožju Sierra Nevade. Čim su stigle, Bridget je skinula ceradu s teretnih kola i protegnula je preko središnje grede na krovu, no to je bio slab nadomjestak. Za kiše se znao krov opasno naheriti a kiša je curila kroz istrošenu tkaninu po krevetu i stolu te cvrljila na peći.

Trace je fućnuo ispod glasa: "Dobro da nisam kasnije stigao", rekao je.

Upravo u tom trenutku doskakutala je Skye s druge strane kolibe s nekom starom košarom u ruci a lica ozarena od zadovoljstva. Bilo joj je šesnaest godina, ni manje ni više, i sve što je Bridget ostalo od njene obitelji osim njena sina i dvije razmažene rođakinje koje su za vrijeme rata bile u Engleskoj. Bez sumnje, Christy i Megan su pijuckale čaj, isprobavale svilene haljine, igrale tenis na travi, dok su Bridget i njen djed bezuspješno pokušavali zadržati farmu usprkos navaljivanju vojski sa Sjevera i Juga.

Hvala Bogu da sam ih se riješila, pomislila je. Posljednji put kad je vidjela Christy, njih dvije su se potukle u blatu poput mačaka. Cijeli život su se Bridget i Christy slagale kao ulje i voda, natežući se uvijek oko nečega.

"Trace!" zavikala je Skye blistavih tamnih očiju.

On se nasmijao, zgrabio je i zavrtio jednom oko sebe. "Ej, vragolanko", rekao je hrapavim glasom punim ljubavi prije nego ju je bratski poljubio u čelo.

Bridget je stajala po strani, promatrajući ih i osjećala se pomalo izdanom. Ona i Skye su bile bliske koliko god to mogu biti sestre, ali što se ticalo njihove sličnosti, nikad se ne bi reklo da su u rodu. S nepunom dvadeset i jednom godinom, Bridget je bila sitna, svjetle kose i kože, a očiju žarko plavih ili "irsko plavih", kako ih je Mitch zvao. Činila se krhkom poput porculanske lutke, vjerojatno zbog toga

što je bila sitna, no izgled je varao; bila je žustra i žilava poput panterina mladunca, a isto tako nježna.

Skye je pak upravo počela odisati mladenačkom svježinom i ljepotom a noge i ruke bile su joj duge i mršave; kosa joj je bila raskošne kestenjaste boje, ponešto udaljene oči doboke i upadljivo smeđe, a njene usne pune i ženstvene. Bila je pomalo nespretna i sanjiva a, iako je bila uvijek spremna pomoći, Bridget bi obično obavljala većinu poslova sama. Bilo joj je lakše tako nego pokazivati i opet sve sama napraviti kad Skye nije bila u blizini.

“Ostaješ, zar ne?” pitala je Skye smiješeći se Traceu od zadovoljstva. “Molim te, reci da ćeš ostati!”

Nije niti pogledao u Bridgetinu smijeru; i bolje mu je da nije, uvjeravala se nemoćno Bridget. “Ne idem nikamo.”

Iza kolibe, u privremenom oboru koji je Bridget napravila od bačvi i otpalih grana, njištao je novi konj. Nadala se da će joj taj veličanstveni bijelo-crni šarac osigurati prihod za život. Zamijenila je oba goveda za njega prije jedva tjedan dana, za uznemirujućeg posjeta šestorice indijanskih ratnika iz plemena Paiuta. Šarac se zvao Zgoditak jer, jamačno, nije mogla proći bolje u razmjeni. Njen djed bi bio ponosan.

Ljudi bi dobro plaćali da im kobile oplodi jedan tako veličanstven konj kao što je Zgoditak.

Njena mala kobila Sis, privezana u travnatoj sjeni divljeg hrasta odgovorila je zovu pastuha prijaznim rzanjem.

Traceu je zapulsirao mišić na vilici. Čak nakon toliko vremena i nevolja koje su protekle između njih poput rijeke, još uvijek ga je mogla pročitati poput otvorene knjige. Tracea su uvijek privlačili konji kad god bi se našao u njihovoj blizini. Bio je poznat po svojoj sposobnosti da može ukrotiti neukrotive životinje, da može zadobiti njihovo povjerenja pa čak i njihovu ljubav. Zbog svega toga se toliko čudila kako to da je došao pješice umjesto jašući.

“Gdje je dječak?” upitao je. “Volio bih ga vidjeti.”

Bridget je uzdahnula. Možda bi ga jedan pogled na Noaha mogao natjerati da ode. Ako ima pravde na ovome svijetu dječakova sličnost njegovom žrtvovanom ocu bila bi dovoljna da toliko posrami Tracea da krene dalje. "Unutra je, spava", odgovorila je kratko kimnuvši prema kolibi.

"Što ti se dogodilo s konjem?" željela je znati Skye. Skye je imala mnogo vrlina, no oprez na jeziku nije bio jedna od njih.

"Duga je to priča", odgovorio je Trace. Već je krenuo prema otvorenim vratima kolibe a Skye se požurila za njim. "A i kraj je nesretan." Zastao je na pragu da otrese mokre čizme.

"Pričaj mi", navaljivala je Skye. Njena radost se slatko-gorko prelijevala u Bridgetinu srcu; djevojčica je bila povučena i žalosna otkad su pokopali djeda i krenuli na zapad da traže svoj dio onoga što su jedino dobile u nasljedstvo; potez od dvadeset i pet jutara zemlje u visoravni Nevade rastegnut s obje strane potoka zvanog Primrose Creek. Previše gubitaka. Svi su proživjeli previše gubitaka, previše boli.

Trace je prešao preko visokog praga u sićušni dom, kao da ima potpuno pravo ulaziti ondje. Prostorija je imala tri sa tri metra, što je bio dovoljan razlog da krene dalje, čak i da je bio pozvan. A pozvan, naravno, nije bio. "Pobjegao je", rekao je. "Samo nevolje s tim konjem." Bridget, koja im je bila za petama, nije povjerovala ni riječi, ali je šutila da ne izazove još jednu svađu. Trace ne bi bio toliko lud da se spetlja s lošim konjem, no u njegov ukus u ženama nije bila sigurna. Vjerojatno je izgubio konja u kakvoj igri jer je bio sklon opasnim rizicima kao i prije.

Noah, sramežljivo ali uporno dijete, tako sličan Mitchu sa svojom valovitom smeđom kosom i vragolastim očima boje lješnjaka, da se Bridget uvijek stresla kad god bi ga pogledala, podigao se u sredim velikog kreveta, trljajući oči punašnim šačicama, i radosno ogledao Tracea pod slabim svjetlom.

"Tata", rekao je. "To je moj tata."

Usljedia je napeta tišina. Bridget je samo teško gutnula i skrenula pogled. Ispravila bi bila svog sina, ali nije imala hrabrosti progovoriti.

Trace se primakao do sredine prostorije i pružio ruke dječaku koji se hitro uzverao u njegov zagrljaj. Mali izdajica.

“Onda”, rekao je Trace promuklim glasom, očito dirnut. “Zdravo, mali.”

“Svih zove ‘tata’”, bubnula je Bridget a onda se, ne znajući kamo sa sobom, okrenula i zaokupila loncima i kotlićima, da joj Trace ne vidi izraz lica.

Trace se zadovoljno nasmijao i stavio dječaku svoj šešir na glavu pokrivši ga do ramena, a Noahovo ushićeno hihotanje odzvanjalo je iznutra. “Ma nemoj mi reći.”

“Neki ljudi u gradu misle da je Bridget pala žena”, obznanila je Skye. “Jer joj je prezime još uvijek McQuarry, iako je bila udata za Mitcha. Rekla sam joj da bi im trebala objasniti da je on bio daljnji rod, ali...”

“Skye”, zarežala je Bridget bez da se okrenula. Bilo je prerano za spremanje ručka, a ona je, eto, vadila kutljačom medvjedu mast u tavu da poprži svježe povrće i luk s ostacima kukuruzne kaše od doručka.

Trace joj je prišao držeći njenog sina, koji je ciktao vidno oduševljen što ga je šešir progutao. “Zaista sličići Mitchu”, rekao je Trace. Glas mu je bio tih i dubok.

Bridget se nije usuđivala pogledati ga. “Svakim danom sve više”, složila se, pokušavajući zvučati bezbrižno. Mada ne bih rekla da je lakouman poput Mitcha. Nepokolebljiv je i razdražljiv.”

“Bit će”, rekao je Trace, “da je to naslijedio od tebe.”

“Skye”, rekla je Bridget odrješito, kao da nije ništa rekao, “idi uloviti pile ako možeš. I uzmi Noaha sa sobom, molim te.”

Skye je poslušala bez prigovora, iako je s pravom mogla istaknuti da ne može istodobno obaviti oba zadatka. Noah je pak malo negodovao ne želeći se odvojiti od Tracea – ili, možda, njegovog šešira.

Tada su ostali sami u skućenom mračnom prostoru, jedno do drugoga. Bridget je osjećala Traceov upiljen pogled na svom licu, no trebalo joj je vremena da se susretne s njegovim pogledom. Kad god bi pogledala u njega, osjetila bi slabost i poželjela sjesti i rashladiti se lepezom poput nekakve smušene djevojke na balu.

“Zašto si došao ovamo?” htjela je znati.

Njegov je izraz lica bio svečan a u isto vrijeme nepopustljiv. “Jer sam obećao Mitchu”, rekao je. “Dva dana prije nego se utopio, dobio je tvoje pismo u kojem mu javljaš da se rodio Noah. Naravno, bio je sretan, no bilo mu je teško što je tako daleko. Uskoro je počeo na svašta pomišljati.” Trace je zašutio i protrljao vrat pod potiljkom. “Morao sam mu se zakleti da ću se pobrinuti za vas, ako ne uspije doći doma.”

Bridget je znala potankosti Mitchova utapljanja – Trace joj je u pismu opisao prizor tako živopisno da bi ponekad smetnula s uma da ona nije bila tamo, da nije prisustvovala nesreći – no, svejedno joj je sam spomen smrti natjerao gorke suze na oči. “Proklet bio”, rekla je ispod glasa. “Zar nisi dovoljno učinio?”

Uzeo je lopaticu iz njene ruke i primivši je nježno za ramena okrenuo je k sebi. “Kog vruga misliš pod tim?” pitao je promuklim šapatom.

“Dobro ti znaš što mislim”, odgovorila je Bridget sikćući. “Da nije bilo tebe, Mitch nikad ne bi bio otišao u rat. Noah i ja ne bi se morali probijati kroz život sami bez njega. Kako se usuđuješ doći ovamo, poput nekog viteza iz bajke u sjajnom oklopu, kad... kad...”

“Kad sam ja svemu tome kriv?” rekao je isto tako tihim glasom. Riječi su bile poput noža, iako tiho izrečene, opasno izbrušene oštrice.

Nikako nije mogla sakriti suze pa nije ni pokušavala. Nekako se činilo u redu plakati pred Traceom, iako je nastojala sve od rata da bude sama kad više nije mogla svladati osjećaje. “Tako je!” viknula je. “Tako je! Mitch nije bio poput tebe. Bio je bezazlen i drag, i vjerovao je da je svatko isto tako dobar, isto tako pošten i isto tako

uslužan. Učinio bi bio gotovo sve što bi ti zatražio od njega, i *proklet bio*, Trace, morao si to znati.”

Trace je nervozno provukao prste kroz onu njegovu kudravu kosu išaranu plavim pramenovima. Dobro bi mu došlo brijanje, čista odjeća i kupanje, ali usprkos svemu tome Bridget je osjetila nekadašnji stid, skrivenu snažnu privlačnost. Nikad tu slabost nije povjerila nikome; jedva ju je sama sebi mogla priznati.

“Mitch je razmišljao svojom glavom”, izderao se. Kroz misli mu je prošlo stotinu duhova palih boraca, a jedan od njih njegov najbolji prijatelj još od malih nogu. “Govoriš o njemu kao o nekakvom idiotu. Nisam ga ja prisilio da ide u rat – znao je da to mora učiniti. Dovraga, svi smo mi to znali. ”

Zurili su jedno u drugo nekoliko trenutaka poput nakon zime izgladnjelih medvjeda spremnih da se šćepaju zubima i pandžama. Zrak kao da je zujao. Uvjeravala se da je to samo bijes i ništa drugo. *Ništa drugo.*

“Imao je ženu i dijete”, rekla je napokon. Drhtala je: “Djed ga je trebao na farmi. Mi smo ga trebali.”

“Zaboga, Bridget”, uvjeravao ju je Trace gubeći strpljenje, “skoro je svatko morao ostaviti nešto ili nekoga sa sobom, i Sjevernjaci i Južnjaci. Zar misliš da si se samo ti žrtvovala?”

“Žrtvovala? Što ti znaš o žrtvovanju sa svojim hitrim osmjehom i cijelim životom pred sobom?” Došlo joj je da ga ošamari, no uspjela je zadržati svoje dostojanstvo. Ne bi bilo dobro dati loš primjer Skye i Noahu time što se priklanja nasilju, koliko god bila u iskušenju. Šmrknula je. “Trebala sam znati da nećeš preuzeti odgovornost.”

Naslonio se toliko da mu je nos bio na svega dva do tri centimetra od njenog. Iz očiju kao da su mu štrcale plave i zelene iskre. “Preuzeti ću odgovornost za sve za što sam kriv”, odbrusio je, “ali neka sam proklet ako ću ti dopustiti da za cijeli rat kriviš mene!”

“Ne vidim zašto ne bih”, naglasila je Bridget. “I molim te da ne govoriš tako vulgarno u mojoj kući.”

Crvenilo je prekrilo Traceov vrat i razbukvalo se na neobrijanoj vilici. “Nisi se promijenila, znaš?” A onda, isto onako brzo kako mu je lice poprimilo čas ranije izraz bijesa, on se sav sretan dobroćudno nasmiješio: “Dobro je znati da neke stvari – neki ljudi – ostaju isti. ”

Bridget je razmatrala svoju prijašnju odluku da ga ne ošamari. “Ne možeš ostati ovdje”; bila je uporna. “O tome nema govora.” Zaokružila je pogledom, možda pomalo očajno, po skromnoj nastambi s prljivim podom i štednjakom napravljenim od bačvi od ulja. Čak su i krevet, što ga je neka obitelj ostavila za sobom, našle na putu.

“Tu ima jedva dovoljno mjesta za Skye, Noaha i mene ovako kako jest – kružit će priče po gradu – “

“Napravit ću šator nizvodno”, rekao je. “A ako ljudi imaju što za reći o mom boravku ovdje, samo ih k meni pošalji.” Uzdahnuo je. “Onda, mogao bih izaći i pogledati te tvoje konje, ako nemaš ništa protiv ”

“Kao da te je imalo briga za moje mišljenje o bilo čemu”, odbrusila mu je Bridget.

Još se uvijek smješкао. Imao je tu nepravednu prednost, taj osvajački osmeh, blistav poput podnevnog sunca kad se prelijeva preko čiste vode. “Nedostajala si mi”, rekao je, a onda se okrenuo, i kad je Bridget digla pogled, bio je već otišao.

Vrag ga odnio ako ovo nije bio Stražar, njegov vlastiti konj, u oboru iza Bridgetine ruševne brvnare. Kad je ugledao Tracea, pastuh je zabacio glavu i nagnuo se preko ograde da ga pozdravi gurkanjem svoje njuške u Traceovo rame.

Trace mu je, pogladivši pastuhovo bijelim prošarano čelo, šapnuo: “Bojao sam se da nam se putovi možda nikada neće sresti, momče”, rekao mu je u povjerenju. Osjetio je pulsirajuću bol u kvrzi na tjemenu, podsjetnik na jutro prije desetak dana, kad ga je u taboru zaskočila banda odmetnika plemena Paiuta. Jedan od njih ga je udarcem onesvijestio, vjerojatno drškom vojničke puške, potpuno nespremnog, no valjda bi im trebao biti zahvalan što mu nisu ukrali

čizme, sedlo i sat dok je ležao licem u blatu. Da ne spominjemo skalp.

Stražar je nježno zadahtao, a Trace se zadovoljno nasmiješio. "Čini se da se gospođica Bridget vraški potrudila da te zadrži ovdje", primjetio je, gledajući nepovjerljivo labavu strukturu od granja i bačava koje su predstavljale ogradu obora. Valjda joj ne bismo trebali reći da bi ti mogao izaći odavde jednim jačim udarcem kopita. Čekao si mene, je li tako, dečko?"

Konj je ponovno zarzao kao da mu potvrdno odgovara.

Trace je bacio letimičan pogled na kuću. Čak se izvana moglo čuti kako Bridget nabija loncima i kotlićima po kući. Okrenuo je glavu, te se, vidjevši kako Skye i Noah natjeravaju kriještavo pile u visokoj travi, nasmijao tom prizoru. "*Svaka ti čast, Mitch*", pomislio je. "*Krasan je dečko taj tvoj Noah.*"

"Skye!" viknula je Bridget. Vjerojatno je bila pred vratima, ali je Trace nije mogao vidjeti od kolibe. "Prestani s glupostima prije nego nam to pile smršavi od silnog trčanja!"

Trace je pogledao prema nebu. *Dat ću sve od sebe*, obećao je. Zatim se okrenuo konju i potapšao njegov dug, sjajan vrat. "Ti i ja, mi ćemo se neko vrijeme pretvarati da se ne poznajemo", rekao mu je tiho.

Šarac je pogrebao tlo jednom prednjom nogom i zatresao glavom, ali je Trace znao da će se držati plana, koliko god se to od jednog konja može očekivati.

Skye je poslušno uhvatila pile i držala ga objema rukama te je čak s tolike udaljenosti Trace mogao razaznati bolan izraz njenih očiju. Krenuo je prema njoj.

"Ne želim ga ubiti", priznala je i ugrizla se za donju usnu. Kad postane žena – u Traceovim očima je još uvijek bila djevojčica, i možda će to uvijek i ostati – nekom sretniku će biti izvrsna žena.

"Ja ću to srediti", rekao je. "Ti uzmi dječaka unutra prije nego naleti na čegrtušu."

Skye je kimnula i očima se nasmiješila. "Hvala, Trace", rekla je tiho i sagnula se da primi Noahovu ručicu. Zatim je nesigurno dotakla Traceovu ruku. "Sretna sam što si ovdje. I Bridget je, iako si to ne može priznati. Nećeš joj dopustiti da te otjera, je li da nećeš?"

Letimično je pogledao kolibu s jadnim ceradnim krovom. Bridget se vratila unutra i još malo treskala stvarima po kući. Ta žena je bila nemilosrdna prema posudu. "Zar uvijek stvara ovakvu buku kad kuha?"

Skye se nasmijala i zavrtila glavom. "Ne, gospodine. Ovaj neobični metež je u vašu čast bez sumnje", rekla je i krenula kroz visoku, mirisnu travu, a dječak se probijao za njom.

Te noći sjedeći na panjevima i sanducima pod crnim nebom istočkanim zvijezdama, večerali su pečeno pile, zajedno s kukuruznim kruhom i povrćem, a Trace nije mogao zamisliti ukusnije jelo. Vjerojatno nije jeo domaću kuhanu hranu otkada je išao u vojsku, no naučio se na nju još kao dijete. Otkad zna za sebe, jeo je kod McQuarryja kad god bi ga pozvali, a to se često događalo. Čak i tada, prije nego je pokupila stvari i otišla, njegova majka nije puno brinula za kuhinju. Tillie Qualtrough bila je raspuštenica, iskrena i jednostavna. Zagrijala se bila za prodaju roba i usluga u vojnim taborima mnogo prije nego je došao rat, što se pokazalo unosnim poslom.

Ipak, kad se sve uzme u obzir, znao je da nema smisla kriviti Tillie za njen izbor. Bila je bez igdje ikoga na svijetu, bez ikakvog izvora zarade osim svog izgleda. Učinila je ono što je morala, i to je sve, te je unatoč takvim okolnostima, zbog kojih bi mnogi očajavali, bila dobrotiva i rado se smijala.

"Imaš krasnog pastuha", primjetio je Trace kad je pojeo koliko god je bilo dolično. Ta mu se tema činila bezopasnom jer sama po sebi nije imala veze s Mitchom ili njegovim boravkom na potoku Primrose Creeku. "Gdje si ga nabavila?"

Bridgetino lice se ublažilo pri spomenu životinje; još kad je bila mala djevojčica voljela je te beštije onako kako neki vole umjetnost,

glazbu ili ići u crkvu. “Zamijenila sam goveda za njega”, rekla je, očito ponosna na posao. “Namjeravam ga pariti s mojom kobilom Sis i još nekim drugim, i jednog dana sama urediti ranč s konjima. ”

Trace je prinio svoj plavi emajlirani lončić s kavom ustima, prije da bi sakrio osmjeh, nego zato što je želio još tog napitka. Ionako neće moći dugo usnuti prisjećajući se, žaleći. “A tako”, rekao je. “Znači ne razmišljate o poljodjelstvu?”

Uspravila se na sanduku, koji joj je poslužio kao stolica, s napola punim tanjurom zaboravljenim u svom krilu. “Poljodjelstvo”, podsmjehnula se. “Ovo je šumovita zemlja. Rudarska zemlja. Zemlja rančeva. ”

“No ipak imamo jedan zgodan komadić zemlje s povrćem”, ubacila se Skye, a u njenom se glasu osjetila zabrinutost, zbog čega je Tracea podsjećala na nekog tko staje između dvije suprotne sile s malo nade da će spriječiti sudar. “Krumpir. Bundeve...” Riječi su se gubile poput kamenčića koji sve tiše odzvanjaju jednom stjenkom provalije.

“Možda neko vrijeme nećeš imati zaradu”, primjetio je Trace gledajući Bridget. “Kako se namjeravate prehraniti ove zime?”

Znao je da ju je pogodio u živac, unatoč njenim pokušajima da sakrije tu činjenicu svojim tipičnim razmetanjem. “Možemo prodati nešto drva. Gospodin Jake Vigil gradi kuću i pilanu na rubu grada, pa će mu trebati drva. ”

Trace je pogledom odmjerio goleme žute borove i jele koje su ih okruživale s plavo-crnim sjenkama prostirući se na sve strane dokle im je pogled sezao. “Ne čini mi se da bi mu bio problem nabaviti drva koliko god mu treba”, rekao je. Nije želio reći da McQuarry neće moći prodati drva uopće – no Bridget je to tako shvatila i nakostriješila perje poput jarebice, zbog čega je morao ponovno gutnuti kave.

“Imamo brašna i soli. Imamo pušku za lov, i, zahvaljujući jednom prijatelju u gradu, imamo dovoljno kokoši za jaja i ” – spustila je

pogled na svoj tanjur – “za povremenu gozbu. Sami ćemo se snaći, hvala ti.”

Trace je zadržao uzdah. Znao je da ovaj susret neće biti ugodan, no pješačio je skoro cijeli tjedan, a prije toga proveo toliko vremena u sedlu da je pomislio da će postati krivonog. Nije bio raspoložen za hrvanje s jednom tvrdoglavom prgavicom kakva je bila Bridget McQuarry.

Obećao si, podsjetila ga je uspomena na Mitcha.

Da, kvragu, obećao sam. I neću pogaziti riječ.

“Treat će mi drva za taj krov”, rekao je odmjerenim glasom. “Imaš li pilu? Ili bar sjekiru?”

Bridget je napućila usne, samo nakratko, no bila je lijepa, čak i kad se durila. Majčinstvo ju je obdarilo nekakvom nježnošću koju muškarac ne može a da ne primjeti, bez obzira koliko se trudio. “Sami si možemo napraviti krov”, rekla je. “Ja i Skye ćemo to srediti.” race je zakoluto o očima, ali nije izgubio strpljenje. Skye se nije miješala, već se zaokupila hvatanjem razdražljivog Noaha, kojeg je zatim strpala u kuću da bi ga izribala i spremila u krevet. “Krasno ste to sredile”, rekao je sarkastično kimajući prema ceradi protegnutoj preko vrha kuće. “Mislim reći, postavile krov.”

Čak i u sve gušćem mraku, vidio je kako joj se lice žari. Bolno ga je zastrugalo u duši kad je to primjetio. No umjesto da nešto kaže, ona se samo ustala i počela kupiti limene tanjure.

“Zašto ne možeš jednostavno priznati da trebaš pomoć?” pitao ju je tiho.

Uspravila se, a on je vidio – ili mu se samo učinilo – kako joj suze svjetlucaju u očima. “O, ja to mogu priznati, gospodine Qualtrough”, rekla je. “Moram nahraniti i obući dijete i mlađu sestru. Imam ovu kuću, ovu zemlju i dva konja i ništa više. Trebam pomoć, istina je. Samo je ne trebam od tebe.”

Ponovno je uzdahnuo. “Zar me toliko mrziš?”

“Ne”, odgovorila je, ukrutivši onu svoju kičmu poput šipke. “Potpuno sam ravnodušna.”

“Moraš imati krov, Bridget. Ako budem tu pružit ću zaštitu Skye i Noahu ako je ti ne želiš. A netko mora dresirati i onog pastuha. Znaš s konjima, oduvijek si znala, ali ti si presićušna da ih svladaš, i ti to znaš.”

Šutjela je.

Iskoristio je prednost. “To je ono što je Mitch želio”, objašnjavao je. “Kako mogu prijeći preko toga? Kako možeš ti?”

Tanjuri su joj zveckali u rukama, nije ga htjela pogledati. “Dresirat ćeš konja – napraviti krov – izgraditi staju?”

“To sve i još više”, složio se.

Zagrizla je gornju usnu zubima, što joj je bila navika otkad je poznaje. A poznaje je već mnogo vremena, otkad je farma McQuarryja graničila s malo bezvrijedne zemlje na kojoj su Trace i njegova majka živjeli u nekadašnjim nastambama za robove.

“Ne, ništa više. Samo to napravi i mi ćemo se sami snaći. Olakšat će ti savjest pa ćeš krenuti dalje kao što bi bio i red.”

Ustao je, okrenuo joj se licem u lice i obuhvatio joj dlanom bradu. “Čega se toliko bojiš, Bridget?” pitao je. “Znaš da se mene ne trebaš bojati, ni zbog sebe ni zbog Skye.

Oči su joj bljesnule na svjetlu zvijezda; na trenutak je pomislio da će vrijeđati njegovu čast i reći da ga se *boji*, no kad ju je izravno upitao, ona je kimnula: “Znam to”, šapnula je. “Samo što – no, svaki put kad te pogledam pomislim na Mitcha. Pomislim kako je mogao ostati kod kuće – “

Trace joj je maknuo ruku s brade. “Ostati kod kuće i raditi što?” pitao je gubeći strpljenje. “Uzgajati pamuk, kukuruz i slatki krumpir? Musti krave?”

Bridget se odmakla. “Nema smisla sada o tome raspravljati”, rekla je pomalo osorno.

Zatim je zgrabila šalicu za kavu iz njegove ruke, okrenula se i žustro otkoračala prema kolibi. Da dječak nije spavao ili bio na dobrom putu da zaspi, znao je da bi žestoko zalupila vratima za sobom.

Gledao je kako se lampe gase unutra, jedna pa druga, a zbog tog se prizora osjetio tako sam kao da je odvojen od svega toplog, nježnog i dobrog. Nije to bio prvi put da se tako osjećao; kao dječak, žarko je želio biti jedan od McQuarryja, a ne sin nekog davno nestalog stranca. Za vrijeme rata, daleko od zemlje i ljudi koje je poznao, silno je čeznuo za povratkom u dolinu Shenandoah. Kad se Mitch onaj dan utopio u rijeci nakon što su mu ustrijelili konja na kome je jahao, bilo mu je mnogo gore.

Dugo je ostao sjediti tugujući. Zatim je polako okrenuo leđa kolibi i uputio se prema privremenom šatoru koji je podigao oko stotinu metara dalje, u zaklonu nekoliko visokih hrastovih stabala koja su rasla uz potok. Preturajući po bisagama izvadio je rezervnu košulju i komadić žutog sapuna. Izuo je čizme, još uvijek vlažne od prelaženja potoka ranije tog dana, a zatim malo nizvodno, gdje je bio siguran da je izvan vidokruga kuće, odložio odjeću i ušao u vodu, cvokoćući zubima, u ledenu vodu potoka Primrose Creeka. Na brzinu se okupao, obrisao prljavom košuljom i navukao ponovno hlače, cijelo vrijeme misleći na Bridget.

Sam Bog zna što će reći kad joj bude saopćio da se vjenčaju.

Drugi dio

Bridget nije naročito prijazno primila vijest. “Da se vjenčamo?” dreknula je sljedeće jutro kao da ju je pitao da hoda po vrhu staje s vedrom za mlijeko navrh nosa. Pipala je po travi tražeći jaja i odlagala ih pažljivo u košaru. “Pa prije bih pristala da me vežu za stražnje noge divlje mačke i odgrizla konop da se spasim.”

Zajapurio se od vrata do vrha glave. Neke žene – mnogo njih, možda, s obzirom na to koliko je muškaraca poginulo u ratu na obje strane – smatrale bi ga dobrom prilikom za udaju. Uostalom, bio je još uvijek mlad sa svoje dvadeset i četiri godine, nije bio kukavica, nije bio zabušant te mu nije bio stran naporan posao. Imao je nekoliko dolara u zlatu skrivene na dnu bisaga, a bio je i zgodan, i sam je tako mislio.

Nekad je, pomislio je, žalosno pogledavši obor otkud ga je i tada promatrao pastuh, imao čak i solidnog konja.

Osmjehnula se i nesumnjivo uživala vidjevši kako je smeten. “Mislila sam da ćeš raditi na krovu”, rekla je. Zasjenila je rukom oči, pogledala u nebo i procijenila ga kao da će joj ono nešto potvrditi. “Hoću reći, već se sasvim razdanilo. Doručak će biti spreman za pola sata.”

Jedva je zatomio srdžbu i smirio se. “Imam prsten”, rekao je i izvadio mali zlatni prsten iz džepa na hlačama kao dokaz. Na njemu je bljesnulo rano jutarnje sunce kad ga je podigao. Savršen mali krug svjetlucao je između njegova palca i kažiprsta.

Sagnula se, podigla jedno jaje, ozbiljno ga pregledala, namrštila se pa ga bacila. Raščupalo se o deblo obližnje jele. “Nikad ti nije manjkalo samopouzdanja”, primjetila je nehajno ne gledajući ga. Po njenom je držanju zaključio da je više uopće ne zanima što god joj imao za reći. “Uzmi taj prsten, Trace Qualtrough.” Baš je u taj čas

Noah izletio kroz vrata kolibe, gol do pojasa – i to odozdo – a Skye za njim. Bridget se uspravila i stala licem u lice Traceu: “Pa ga daj nekoj drugoj.”

“Ne namjeravam se ženiti nijednom drugom”, zarežao je. To se ticalo samo njih dvoje pa nije želio da Noah i Skye načuju što: “Bit ćeš moja žena, a ja ću biti tvoj muž, i, kvragu, to je sve, kraj priče!”

Bridget je govorila kroz stisnute zube i slabašan osmjeh. Skye je uhvatila Noaha i odvukla ga nazad u kuću. “Iako je istina, gospodine Qualtrough, da žene imaju malo, ako i toliko, zakonskih prava u ovoj zemlji, nije mi poznato da ih se može prisiliti na bračne zavjete!”

Prignuo se a ona je zamirisala po svježem zraku, zelenoj travi i dimu lampe. Toliko je bio povrijeđen da je morao vikati da je ne bi zgrabio i poljubio. U stvari, želio je učiniti upravo to od njene trinaeste godine kad je počela podizati kosu ukosnicama i čak je jednom popustio iskušenju. “Čini mi se da si vraški izbirljiva za ženu samu u indijanskoj zemlji!” Pogodio ju je u živac, što je vidio po kratkom širenju njenih plavih očiju, ali se nije ponosio svojom pobjedom.

“Ako tražiš ženu”, odvratila je, a znala se brzo snaći, “idi u grad i sam si je nađi. Da vidimo – imaš jednu Berthu, sestru vlasnika trgovine. Dvostruko je krupnija od tebe, ima bradu i govori samo njemački, ali valjda zna kuhati. Ili bi ti se možda svidjela Shandy Wheaton. Puna je ožiljaka od kozica, jadnica, nema nekoliko zubi, ali ne mari, dovoljno si lijep za oboje.”

Da joj nije stajao tik do nožnih prstiju, približio bi joj se bio za još koji korak. “A sada ti mene slušaj. Mitch mi je bio najbolji prijatelj u životu. Umro bih bio umjesto njega da sam mogao birati. Zamolio me da se pobrinem za tebe i Noaha, a ovdje to znači oženiti te, koliko se god ti bunila. Stoga bolje počni tako razmišljati, Bridget: nosit ćeš ovaj prsten prije nego listovi promijene boju!”

Zurila je osorno u njega neko vrijeme. Već je mislio da će ga ošamariti, a udarac bi mu baš trebao bar da razbije napetost. Umjesto toga, samo je okrenula leđa i odjurila prema kolibi.

Opsovao je ispod glasa, šutnuo grumen zemlje i pošao do ruba potoka, gdje je čučnuo i opljuskao lice vodom. Vjenčani prsten, koji je ponovno bio u njegovom džepu, kao da je žario kroz tkaninu njegovih hlača, poput sićušnog žigača. Svaki razuman čovjek bi tražio natrag svog konja, dao ono novca što ima Bridget, i odjahao bez da se osvrće, ali Trace nije bio bilo koji čovjek, a kad se radilo o Bridget, nije bio ni osobito razuman.

Još uvijek sjedeći kraj potoka, dok mu je voda kapala s kože, zagledao se prema kući, žmirkajući od odsjaja sunca nalik na ulaštenu broncu. *Nikad nisam ni od čega odustao u svom životu,* rekao je Bridget tiho, *a neću ni sada.*

Skye je sjedila na okrenutom sanduku za stolom, koji je nekad bio kalem za žičani kabel, naslonjena bradom na ruku, sanjivih očiju: "Da je pitao mene, ja bih se udala za Tracea", rekla je. Bridget joj nije bila rekla za taj ludi prijedlog; očito ih je bila prisluškiivala. Ako ovo dijete ima koji ukorijenjen grijeh, onda je to taj: bila je njuškalo.

"Gluposti. Tek ti je šesnaest godina – premlada si za ženidbu."

"Tebi je bilo tek sedamnaest kad si se udala za Mitcha."

"Bila sam..." glas joj je zapeo u grlu. *Bila sam premlada. Glava mi je bila puna snova i maštanja. Uzdahnula je. Željela sam spriječiti Mitcha da ode u rat.*

Nasreću, prije nego je Skye stigla nastaviti s tom temom, Trace je pokucao na vrata i koraknuo unutra ne čekajući da čuje 'slobodno'. To je bilo samo njemu slično.

"Dobro jutro, vragolanko", rekao je i razbarušio Skye kosu. Noah je stajao nekoliko koraka dalje i promatrao ga sramežljivo, ali pogledom punim nade, što je Bridget zaboljelo. "Zdravo, kauboju", rekao je Trace.

Noah se ozario. "Zdravo", odgovorio je pouzdanim glasićem. "Imaš li ti konja? Ne možeš biti kauboj ako nemaš konja."

Krajičkom oka Bridget je opazila kako je Traceov pogled skliznuo u njenom smijeru i opet skrenuo. "Ne, gospodine", rekao je, čučnuvši

licem u lice Noahu: "Valjda ne mogu. Trebalo bi mi i nekoliko krava, ako ćemo pravo."

Noah se namrštió. "Imamo konjeve. Dva. Ali mlijeko mama nabavlja u gradu, pa nemamo krave."

"Imamo konje", ispravila ga je Bridget mehanički.

Možda je Noahu suđeno da odraste u divljini s malo prijatelja, malo prilike za obrazovanje, ali to nije značilo da mora postati neobrazovana vucibatina. Ona je imala učitelje u svom djevojaštvu na dobrostojećoj farmi McQuarryja, kao i Skye i njene rođakinje Megan i Christy, te je sačuvala svoje školske knjige i donijela ih sa sobom da bi mogla sina naučiti čitati i pisati kad za to dođe vrijeme.

"To sam i *rekao*, mama", odgovorio je Noah s onoliko strpljenja koliko ga jedan smrtnik može imati. "Imamo konjeve."

Trace se nasmijao i razbarušio Noahu kosu. Skye se zadovoljno osmjehnula sjajnih očiju. A Bridget je svima okrenula leđa i zaokupila se spremanjem doručka.

Trace je obrisao podlakticom čelo i turobno pogledao u obrisani znoj i prašinu. Ode i rezervna košulja. Uputit će se u grad čim sruši i obreže veliko cedrovo stablo, koje je izabrao za krovnu građu, i nabaviti si nove odjeće. Ako to ne učini, preostat će mu jedino skinuti se do gola, nasapunati svoje dronjke i hodati naokolo gol dok se ne osuše.

Zasmijuljio se na tu pomisao – možda bi čak i vrijedilo to učiniti, jer bi užasno živciralo Bridget.

Napokon je cedar bio spreman za rušenje. Kad je provjerio ima li koga u blizini, snažno ga je gurnuo i gledao kako se skladno ruši na tlo, opojno mirišući, s granama koje su se talasale poput suknji plesačica. Žalio je na trenutak zbog umiranja stabla a zatim odložio sjekiru, primio pilu s inicijalima Gideona McQuarryja urezanim u dršku, i započeo odsijecati grančice ljepljive od smole.

Dok je radio mislio je na staroga Bridgetina i Skyina djeda, i nasmiješio se. Gideon je bio jedinstveno stvorenje poput Adama u rajskom vrtu, visok, mršav čovjek očiju kojima je jako malo promaklo

i pameti kojoj je još manje toga promaklo. Najčešće je bio čangrizav, čak i osoran, no ipak je ispod te grube površine bilo vrelo dobrote. Gideon je učio Tracea jahati i pucati zajedno s Mitchom i kasnije s Bridget. Sada je već Gideonova voljena supruga Rebecca bila pokojna, a njegova dva sina – J. R., Bridgetin i Skyin otac, i Eli, Meganin i Christyn otac – su u dvoboju zbog iste ljubavnice zadobili dvostruke ozljede na ramenu i trajno se udaljili od svojih žena. Istog su dana pošli odvojenim putovima, a Gideon je rekao da mu je drago što Rebecca nije živa da vidi kako joj sinovi rade budalu od sebe pred cijelom pokrajinom. Zatim je obrisao oči rukavom i okrenuo leđa cesti.

Bridgetina majka Patricia, sklona histeriji, oslabila je nakon toga i s vremenom umrla. Jenny, Meganina i Christyna majka, pokazala se snalažljivijom, spetljala se s bogatim Englezom, podnijela zahtjev za rastavu braka na temelju napuštanja i sramote, te zauvijek napustila Virginiju.

Gideona je taj rastanak pogodio, ne zbog Jenny, jer je nikad nije smatrao osobito vrijednom ni u kom pogledu, već stoga što se bojao da više neće vidjeti Megan i Christy. I bio je u pravu, kako su stvari ispale. Kad se Trace napokon vratio u Virginiju nakon godine provedene ležeći u nekoj bolnici u Atlanti i oporavljajući se od rane zbog koje je skoro izgubio nogu, Gideon je već bio umro i pokopan kraj Rebeke. Eli i J. R. su također bili tamo pokopani; poginuvši boreći se jedan za Sjevernjake, a drugi za Južnjake. Bridget, koja je bila tada već neko vrijeme udovica, bila je spakirala sve u teretna kola i, kako je saznao od susjeda, uputila se na Zapad u Nevadu, u mjesto zvano Primrose Creek, da traži dio zemlje koji je njoj i Skye Gideon ostavio. Nekad uspješna farma, dom obitelji McQuarryja još od Američke revolucije, pala je u ruke strancima.

Trace je prestao zamahivati sjekirom da si obriše čelo i bio je zahvalan kad je vidio da mu dolazi Skye s vedrom i loncem.

“Možda si žedan, mislila sam”, rekla je.

Hrapavo se nasmijao. I bio je žedan. Ali mu je i laknulo što je svrnulo misli s pustošenja na koje je naišao u Virginiji.

Suočivši se s činjenicom da su Gideon i Mitch oboje mrtvi, Bridget otišla, a velika kuća zauvijek promijenjena, a u isto vrijeme ona ista, bar u njegovu sjećanju, pomislio je da bi cijeli svijet trebao prikočiti i zacviliti poput nepodmazanih kotača starih teretnih kola. Ima već dosta vremena otkad je krenuo u potragu za ženom najboljeg prijatelja da ispuni ono što je smatrao svetim obećanjem.

“Hvala ti”, rekao je i uzeo pun lonac vode. Ispio ga je a zatim je još jednoga izlio sebi za vrat niz leđa.

Skye se doimala kao da skuplja hrabrost za nešto; bio mu je poznat taj njen izraz lica. Skye je svuda pratila njega, Bridget i Mitcha čim je prohodala. Pripremio se.

“Ako te Bridget ne želi uzeti”, rekla je sva u žurbi, “onda ću te ja.”

Što god da je očekivao od tog djeteta, nije mu bilo ni na kraj pameti da će to reći. Nekoliko trenutaka je samo stajao i blenuo u nju, dok je u mislima oprezno birao riječi koje joj ne bi nanijele skrivenu, ali možda trajnu ranu. “Da si koju godinu starija”, rekao je naposljetku, “rado bih pristao na tu ponudu. A kad odrasteš ja ću pak biti stari Trace. Svake će ti noći pjevati pod prozorom barem pet-šest mladića.”

Donja usna joj je zadrhtala, a oči joj se smrkle. “Ne želiš me”, optužila ga je.

Ne plači, preklinjao ju je tiho. *Molim te, ne plači*. Nije mogao podnijeti kad bi žena briznula u plač.

“Ne”, rekao je, jer mu ništa drugo nije padalo na pamet. “Ne, zlato, ne želim te. A kad i bih, trebalo bi me upucati.”

Ugrizla se za donju usnu, pogledala na drugu stranu a zatim opet u njega s izazovom u očima. Bila je strastvena baš kao i Bridget, pomislio je, i isto tako vatrena. Mogao je zamisliti mnoštvo dječaka i muškaraca kako se zagrijavaju za serenadu.

Suzdržavao se od smijeha koji je izazivao taj prizor. Uzeo je još jedan lonac vode iz vedra, koje mu je spustila do nogu, i pio

gledajući je preko emajliranog ruba.

Skye si je stavila ruke na bokove. “Ne želiš se ti vjenčati s Bridget ni zbog kakvog obećanja Mitchu”, rekla je. “Već je odavna voliš. Volio si je čak i kad ju je Mitch zavodio. Čak i kad mu je bila žena...”

“Sad je dosta”, prekinuo ju je. Nije bilo tako. Bridget mu je bila draga, i to je sve. I naravno, smatrao ju je lijepom. Ali ljubav. Nije bio toliko lud da upadne u tu stupicu.

Skye je zažmirkala a zatim isturila bradu:

“Vidjela sam kad si je poljubio dan prije vjenčanja u povrtnjaku.”

Nije mogao odbaciti ovu optužbu; tada nije znao da je netko u blizini, kao ni Bridget. Poljubio ju je, u redu, i ona mu je uzvratila poljubac a sada se pitao pamti li ona to još uvijek. Iako mu je odmah pala na pamet izlika da je želio čestitati Bridget večer uoči njenog vjenčanja za njegovog prijatelja, nije se opravdavao. Zapela bi mu prva riječ u grlu, jer nije želio ništa drugo do poljubiti je. On ni dan danas nije znao što ga je tog dana bilo spopalo.

Odjednom su Skye na trepavicama zasvjetlucale suze i ona je ogorčeno uzdahnula. “Žao mi je”, rekla mu je, i nakratko prekrila rukom usta. “Nisam to smjela reći.”

“A nisi smjela ni vrebati i prislušivati ljude”, istaknuo je Trace.

“Ta bilo mi je tek dvanaest godina, za Boga miloga.”

Podsmjehnuo se.

Ona se predala. Objesila je ruke. “Ne znam što me ponekad spopadne.”

Maknuo joj je s lica tamnu kovrču koja joj se bila zalijepila za zalutalu suzu. Rekao bih da je sve to zaista normalno”, rekao je nježno. “Doći će vrijeme, srce, da ćeš se zacrvenjeti kad se sjetiš da si me zaprosila, ako se uopće sjetiš.”

Nastavila je i upravo se tada zacrvenila. “Već mi je neugodno”, rekla je i sjela na obližnji panj. “Nemoj nikome reći, nećeš?”

“Naša tajna”, obećao je.

Vidno joj je laknulo, a osmjech joj je bio drhtav i prekrasan poput sunčeva sjaja nakon oluje ili treperenja svijeće u mraku. “Dobar si ti

čovjek. Zašto to Bridget ne shvaća?”

“Već će se predomisлити.”

“Voliš li je?”

Trace se upitao je li ikad postojao netko taktičan u obitelji McQuarry. Sumnjao je u to. “Osjećam nešto. Možda je to prijateljstvo. Možda žaljenje, jer je ona izgubila muža a ja dobrog prijatelja. Što god da je, mislim da bi moglo prerasti s vremenom u ljubav.”

Skye je spustila svoje koščate laktove na svoja koščata koljena i naslonila bradu na dlanove promatrajući ga pažljivo. “Bridget je plakala, znaš. Kad si je poljubio onog dana u djedovom povrtnjaku a ona zatražila da odeš, sjela je na onu staru kamenu klupu i toliko plakala da sam skoro priznala da sam vas gledala i zagrlila je oko vrata ili tako nešto. Tada me je djed uhvatio kako vas gledam i odvuкао me za uho natrag u kuću. Rekao mi je da njuškala uvijek čuju nešto loše o sebi, a ja sam morala pomoći Caney guliti krumpir cijelo popodne.” Caney Blue je bila kućna kuharica. Ni nje nije bilo kad se Trace vratio u Virginiju. I dan danas pomisli na živahnu crnkinju kad god namiriše pitu od jabuka.”

“Bio je strašan, taj tvoj djed.”

Skye je uzdahnula. “Toliko mi nedostaje, Bio nam je bolji otac nego naš vlastiti otac.”

“Znam”, odgovorio je nježno Trace. Gideon je i njemu bio otac u svakom važnijem pogledu.

“Znaš što je nastojao učiniti, zar ne? Ostavivši pola zemlje Bridget i meni a pola Christy i Megan?”

Trace je kimnuo. “Najviše ga je boljelo u životu, osim smrti tvoje bake, to što se obitelj onako rasipala.

Ista krv teče venama tebi i Bridget kao i Megan i Christy usprkos vašem neslaganju. Gideon je želio da vas četiri zagladite svađu i krenete iznova, te vam je stoga ostavio ovu zemlju, smatrajući da ćete se morati slagati ako budete susjede.”

Skye je kimnula, no opet ju je obuzela tuga: "Ne vjerujem da će se naše rođakinje ikad vratiti iz Engleske. Sigurno imaju mnoštvo udvarača i lijepih haljina i mašni za kosu." Zastala je i uzdahnula dramatično. "Kladim se da svake večeri idu na ples."

Trace se samo ovlaš osmjehnuo. "Zar bi voljela tako živjeti, vragolanko?"

Razmotrila je pitanje. "Ponekad mislim da bih", priznala je. Zatim je slegnula ramenima. "A nekad mi se čini da bih zauvijek željela ostati ovdje." Obuhvatila je taj čudesni pogled raširivši ruke kao da bi sve to htjela zagrliti. "Ovaj kraj je prekrasan, zar ne?"

Nije to bila pitoma i valovita Virginija, no i Nevada je bila veličanstvena na svoj način. Bila je to nova zemlja za novi početak. "Da", rekao je i zaista je mislio tako. "Bog nije stvorio ljepše zemlje."

U trenu – poput Bridgetinih – Skyine hitre misli skrenule su u drugome smjeru. "Nismo ni znale da djed posjeduje ovih dvije tisuće i petsto jutara."

Trace se prisjećao: "Ne sjećam se da je ikad spomenuo ovo mjesto."

"Pravnik je rekao da je djed dobio zemlju kad jedan stari prijatelj nije mogao platiti dug. Mora da je koliba u kojoj sad živimo pripadala tom siromahu, tko god to bio." Ustala je uzdahnuvši pomirena sa sudbinom i poravnala suknju. "Bilo bi mi pametno da se vratim. Bridget bi htjela raditi s konjem, a ja sam obećala da ću paziti na Noaha da joj ne bi pokušao pomoći."

Trace se prignuo da vrati lonac u vedro i posegnuo za drškom sjekire, ali zastane čuvši Skyine riječi: "Što si rekla?"

"Rekla sam..."

"Ne valjda s pastuhom", viknuo je. Kvragu, trebao ih je upozoriti. Trebao im je reći da je Stražara zlostavljao njegov prethodni vlasnik, da je konj ozlijedio barem pet-šest priučenih kauboja, da je jedino on, Trace, uspio zadobiti povjerenje te životinje. "Ne bi valjda pokušala raditi s pastuhom?"

"Naravno da bi", rekla je Skye, zbunjena pitanjem. "Čemu dresirati Sis? Jaše tu kobilu otkad joj ju je djed poklonio za petnaesti

rođendan.”

Trace je već trčao prema kući, u mislima mu prizori krvi i slomljenih kostiju, preskakujući srušene klade, pavši umalo na nos kad mu je noga zapela za korijen, zaglušen bubnjavom srca u ušima. Stražar je bio krasan konj, najbolji, no bio je opasan i razdražljiv, također. Sigurno su zato oni kradljivci plemena Paiuta bili voljni zamijeniti beštiju za dvoje istrošenih goveda; ni oni ga nisu mogli ukrotiti.

A ako cijela banda Indijanaca, od kojih je svatko jahao od malena čim se mogao uhvatiti za konjsku grivu, nije mogla zajahati šarca, onda neće ni Bridget uspjeti.

“Bridget!” vikao je jureći preko livade prema kući.

Sasvim sigurno, to je ona stajala pokraj tog obora od šibica, s konopcem preko jedne ruke. Noah je bio kraj nje držeći je za suknju i zureći u konja.

Okrenula se čuvši svoje ime, i, od svih stvari koje je mogao primjetiti u ovakvom trenutku, on je uočio da je preinačila haljinu, zašila traku u obliku slova V sredinom suknje i razrezala je u obliku jahaćih hlača. Ponovno je zavikao njeno ime.

Gledala ga je nekoliko sekundi, kao da je mislila da bi mogao zalepetati rukama i poletjeti, zatim se okrenula i nogom pogurala Noaha od sebe. S malim prstom u ustima Noah je nerado krenuo prema Skye, koja je slijedila Tracea mnogo sporijim korakom.

Bridget je pomakla grane koje su služile kao šipke ograda i pristupila pastuhu, dižući povodac. Pastuh je zacupkao natraške i zabacio glavu. Čak i s te daljine Trace je mogao vidjeti da su mu se oči okrenule prema gore ili zbog bijesa ili zbog straha. Posljednji put kad je konj tako pogledao, jednom čovjeku je udubio rebro prednjim kopitima i ubio bi ga bio da Trace nije uskočio.

“Bridget!” vriskao je Trace. Osjećao se kao da sanja, kao da trči po blatu. Muči se, ali ostaje na mjestu.

Okrenula se u njegovom pravcu, a Stražar se propeo režući zrak prednjim nogama i ispustio dug, njišteći krik od kojeg se Traceu sledila krv poput potočne vode.

Ne, vrisnuo je, ali je shvatio da uopće nije progovorio. Nije pustio glasa. Ne.

Kad je Stražar spustio kopita, promašio je Bridget za mrvicu. Zatim se opet propeo na stražnje noge i skočio poput divljeg zeca, ravno preko Bridgetine glave, i divlje jurnuo prema potoku. Pala je i Traceu je na trenutak srce stalo pomislivši da ju je konj ipak udario. Noah je otpuzao do majke, vrišteći. I on i Trace su joj prišli u isti čas.

Nigdje krvi. Gledala ga je. Žmirkala. Blijeda.

Pridigla se da zagrlji dječaka i šaptala mu u kosu mekanu poput vate. "Hajde, smiri se, dragi. Nisam ozlijeđena. Dobro sam." Srela je Traceov pogled preko Noahove glave i ponovila rastreseno: "Dobro sam."

Trace, naslonjen jednim koljenom u travi, bio bi je najradije prodrmao. Istovremeno, sve bi dao da je može privući k sebi i tješiti je onako kako je ona tješila Noaha.

"Jesi li ti poludjela?" dreknuo je. "Konj te mogao..."

"Ali nije", tiho ga je prekinula Bridget. "Ulovi mi ga, Trace – vrati ga. Hoćeš, molim te?"

Nikad joj ništa nije mogao odbiti, čak ni kada su bili djeca, a ona je to znala. "Još ćeš čuti ti o ovome", rekao joj je oštro. Ali je zatim ustao i krenuo u potragu za pastuhom.

Pronašao ga je jednu milju nizvodno, poviše na suprotnoj strani, zapletenog u grmlje kupina. Sat vremena je oslobađao prestrašenog konja, a zatim ga odveo do vode i isprao mu izgrebene noge te povadio preostalo trnje.

Cijelo je vrijeme prekoravao pastuha, ali tihim i mirnim glasom, a kad je Trace krenuo prema kolibi, Stražar ga je slijedio poslušan poput starog psa.

Bridget je čekala u dvorištu, jednom rukom zasjenivši oči dok je gledala čovjeka i konja kako prelaze potok Primrose Creek.

"Kako si to uspio?" pitala je, nimalo prijazno za nekoga tko je napravio nešto prokleta glupo kao što je pokušati zauzdati poludivljega konja.

Trace je stisnuo stražnje zube prije nego što je odgovorio. Čizme su mu bile pune vode, hlače mokre do bokova, i zamalo je izgubio ženu koju je obećao čuvati, a da ne spominje odličnog pastuha. Nije bio baš prijateljski raspoložen. “Kako”, otegnuo je, “mi je uspjelo što?”

Uzmaknula je za jedan korak, iako vjerojatno toga nije bila svjesna. “Ljutiš se”, rekla je. Po njenom glasu bi se reklo da on za to nema razloga.

“Naravno da sam ljut”, zarežao je. “U stvari, toliko sam ljut da bi bilo najbolje da ja i ti malo zašutimo...”

“Ali...”

“Bridget, ako počnem vikati, ne znam pravo kad ću prestati”, rekao je i zaobišao je. Stražar je trupkao uz njega i zarzao veseli pozdrav kobili kad su prošli pored nje.

Bilo je besmisleno vraćati pastuha u Bridgetin obor, pa je Trace zabio kolac u tlo za koji je užetom privezao pastuha. Zatim se, budući da se nije usudio otvoriti usta pred Bridget, uputio natrag prema cedru i zamahnuo sjekirom sa svježe prikupljenom snagom.

Znoj se cijedio s njega i malo mu je trebalo da se sruši od umora, kad je shvatio da nije sam. Očekujući da vidi Skye s još jednim vedrom vode, nemalo se iznenadio kad se ponovno suočio s Bridget.

“Spremila sam ručak”, rekla je tiho. “Sigurno si gladan.”

Podlakticom je prešao preko usta, provjeravajući u sebi kakve je volje. Smatrao je da može govoriti bez da digne glas. “Jesam”, rekao je. Bolje spriječiti nego liječiti.

“Hvala ti što si mi vratio konja.”

Trace se morao ugristi za jezik, bar u prenesenom smislu, da je ne bi ispravio po pitanju vlasništva. “Nešto smo se bili dogovorili, Bridget. *Ja* sam trebao krotiti pastuha, sjećaš se?”

Savila je ruke jednu preko druge kao da joj je hladno i uzdahnula. “Kako ti uspijeva, Trace? Kako se uspiješ sprijateljiti s divljim konjem?”

Osjetio je grižnju savjesti, ali ju je brzo primirio. Ako oda da je Stražar njegov konj, shvatio je da bi mu povjerovala, ali bi bila

bijesna, a to bi bio razlog manje da ostane na Primrose Creeku. Njen ponos, istovremeno korijen njene snage ali i izvor mnogih njenih nevolja, mogao bi je čak spriječiti da prima ikakvu daljnju pomoć. Ako ode, po svoj bi se prilici, Skye i mali Noah ili smrznili ili umrli od gladi preko nadolazeće zime. Ili bi ih odveli Indijanci.

“Ne znam kako mi polazi za rukom”, odgovorio je iskreno. “Valjda imam taj dar. Gideon je znao reći da imam ciganske krvi.” Samo se ovlaš otužno osmjehnuo i slegnuo ramenima, pomislivši na svoje sramotno podrijetlo. “Koliko ja znam, bio je u pravu.”

Njene su se oči, plave poput kukuruznog cvijeta, malko raširile; osjetio je da se smekšala i bojao se da ga žali. Želio je mnogo toga od nje, istina je – njihovo staro opušteno drugarstvo, na primjer – ali ne i sažaljenje. “Pitaš li se ponekad što je s njim? S tvojim ocem?”

Zavrtio je glavom i savio ruke, kao da se želi ograditi od nečega. Nije bio siguran “Ne.” To je bila laž, naravno. Pitao se o njemu tisuću puta te je čak pitao Gideona zna li tko mu je otac. A Gideon mu je položio svoju veliku, žuljevitru ruku na rame i smirio njegovu najveću nadu i strah s dvije rečenice: “Ja nisam taj”, rekao je. “A nije nijedan od mojih sinova.”

“Čula sam jednog dana kako moj otac i ujak Eli razgovaraju o njemu. Mislim reći, o tvojem ocu. Rekli su da je sa Sjevera...” Zastala je, spustila pogled, a zatim se bez straha srela s njegovim nepomičnim pogledom: “Ubijen je u barskoj tučnjavi kad si bio mali.”

Trace je bolno stisnuo čeljusti i osjetio grč u želucu: “Ti si to znala? Svo ovo vrijeme, ti si znala, a nikad mi nisi rekla?”

Raširila je ruke: “Kako sam mogla? Toliko si sanjao da će se vratiti i vjenčati tvojom majkom...”

Okrenuo je leđa njoj i snovima malog osamljenog dječaka. Trgnuo se kad mu je lagano spustila ruku na rame.

“Da počnemo iznova, što misliš?” pitala je tiho. “O, Trace, nekad smo bili tako dobri prijatelji...”

Tako dobri prijatelji. Bio bi si srce iščupao iz njedara i dao joj ga da je to tražila. Ironično je što je upravo nevina, šesnaestogodišnja

Skye vidjela posve jasno tamne predjele njegove duše, i time navela i njega da ih spozna. Da nije volio gospođicu Skye McQuarry poput sestre, bio bi bijesan na nju.

“Trace?”

Okrenuo se licem u lice Bridget i ispružio ruku. “Prijatelji”, rekao je a cijelo je vrijeme bio svjestan vjenčanog prstena duboko u džepu njegovih hlača – gdje će vjerojatno i ostati.

Treći dio

Srimirje se održalo do kraja ručka, kad je Trace izjavio da ide u grad i da bi želio uzeti Noaha sa sobom. Posudio bi kobilu, ako Bridget nema ništa protiv.

Nije imala ništa protiv, barem što se kobile tiče. Ali da Noaha izgubi iz vida, ipak je, očito, sasvim nešto drugo. Bridget se, sjedeći za stolom na okrenutom sanduku nasuprot Traceu uspravila dostojanstveno kao da je domaćica večere za bakinim krasnim stolom od mahagonija. “Moj sin ostaje ovdje”, rekla je, a plave su joj oči sijevale izazovom. “Primrose Creek je gradić pun šatora, krčmi, pijanih lutalica i raspuštenica. Uvjeravam te, to nije mjesto za dijete.”

Skye je glasno zagundala zbog ove odluke, a, krajičkom oka, Trace je opazio kako se Noah snuždio od razočarenja. Samo se zbog toga Trace nije nasmijao Bridgetinoj izjavi. “Dječak je rođen baš usred rata”, istaknuo je logički. “Prevalio je put dovde i nije mu škodilo. I zaista ne mislim da se trebaš brinuti hoće li se spetljati s ‘raspuštenicama’ – barem sada još ne, u svakom slučaju.”

Bridget ga je gledala prodorno. Očito nije voljela raspravljati o posjetu Primrose Creeku pred sinom, ali Trace se nije namjeravao predati bez borbe. Noah nije bio samo njen već i Mitchov. A Trace je znao da Mitch ne bi želio da mu sin bude strašljiv, pogotovo tamo gdje se tražila snaga i hrabrost, bez obzira radi li se o muškarcu, ženi ili djetetu.

“O ovome”, rekla je, “nema više govora.”

Trace je ustao. “Idem u grad i vodim Noaha sa sobom.” Samo je blefirao, jer da je Bridget ostala pri svome, on ne bi prešao preko njene volje, no radilo se o važnom pitanju, a on je znao biti jednako toliko tvrdoglav koliko i ona. “Valjda ćemo se vratiti prije nego me daš uhiti.” Zatim je odnio svoj tanjur i vilicu u sudoper, i krenuo prema vratima.

Skye je pogledavala naizmjenice svoju srditu sestru i Tracea. "I ja želim ići", rekla je drhtavim, ali odlučnim glasom i ustala. "Mogu li poći s tobom?" pitala je Tracea.

Kimnuo je i rukom mahnuo dječaku da dođe. Čekao je.

Noah je oklijevao, odgonetajući misli svoje majke, a zatim se počeo pobočke pomicati prema Traceu.

Bridget je ustala, zajapurila se od bijesa, a zatim ponovno sjela. "Želim da se vratite prije zalaska sunca", rekla je.

"Zašto ne pođeš s nama?" predložila je hitro Skye. Trace je znao da bi joj djevojka najradije prišla i potapšala je ohrabrujući je po ramenu, no nije se pomakla. "Grad nije daleko. Ti i ja možemo pješke. Možemo ubrati nešto divljeg cvijeća za stol."

Bridget je samo zavrtila glavom i, mada nije više prozborila, pogled koji je uputila Traceu na odlasku, jasno je govorio da ni paklene muke ne bi bile ravne onome što bi ona njemu učinila da se što dogodi Noahu i Skye.

Vani je osedlao kobilu i pomogao Skye zajahati te podigao Noaha da sjedi ispred nje. Bila je zbunjena. "Mogu ja i pješke, Trace", rekla je. "Znam propješačiti cijeli grad." Ugrizla se nakratko za usnu, skrenula načas pogled, a Trace je razabrao iz njenog osjećaja krivnje, da je već sama išla u grad, i ne samo jedanput, a da Bridget nije imala pojma. "Hoću reći..."

"Znam ja dobro što ti hoćeš reći", rekao je strogo. "Slobodno kreni. Ja ću jahati pastuha."

Oči su joj se raširile: "Ali nije pustio ni da mu se povodac stavi –"

"Imamo dogovor, on i ja", rekao je mimo Trace. Zatim je, posluživši se Bridgetinim konopcem umjesto uzdi, skočio na Stražareva neosedlana leđa i potjerao ga naprijed laganim pokretom koljena.

Skye je gledala razjapljenih usta. "Nek me đavo odnese", rekla je. "Taj konj je srodan vragu, a ti ga tu jašeš kao ponija na sajmu!"

Trace se nasmijao. "Kreni", odvratio je. "Čula si sestru. Ako se ne vratimo do zalaska sunca, oderat će mi kožu kao svinji i počupati dlake."

Razgledao je već bio letimično naselje Primrose Creek dan prije, u prolazu, tražeći Bridget i sina joj, no nije se dugo zadržavao. Bio je to tipičan zapadni rudarski i šumarski grad, gdje se neograničeno toči viski, a pronaći zdrav razum čista je lutrija. Čak i naoružan puškom od 0,44 kalibra, kao što je bio on, čovjek je u očitom zaostatku bez konja pod sobom. Trace nije bježao od nevolja, ali ih nije ni tražio.

“Drži me se”, rekao je Trace Skye, pošto su sjahali ispred trgovine mješovitom robom, zgradom koja se činila samo privremeno tamo, kao da se namjerava spakirati jedne mračne noći i odšuljati se u prirodu. Roba – kao i mušterije – mogla se vidjeti kroz pukotine u zidu.

Skye je kimnula i pomogla Noahu da siđe, a on je stavivši svoju nožicu u stremen naumio sam sići. Trace se zbog toga neobično ponosio, promatrajući taj pothvat, kao da on sam ima veze s pravljenjem ili odgojem djeteta.

Trace je pričekao, a zatim nećajući se ispružio ruku, baš kada je Skye primila svog nećaka za struk, i spustio Noaha na tlo. Noah ga je gledao odozdo s izrazom lica koji je tako podsjećao na Mitcha da mu se na trenutak stisnulo grlo. Tek nakon što je teško gutnuo i dugo promatrao krajolik, Trace je mogao ponovno pogledati u te bistre, živahne oči. “Sad me slušaj, dečko”, rekao je, ne neprijazno, ali istovremeno dajući mu do znanja da neće trpjeti gluposti. “Da ne bi slučajno nekud odšetao. Ti i ja smo kompanjoni i moramo paziti na ovu gospođicu. A to znači da se moramo držati skupa. ”

Skye je zakolotala očima. “Nisam prvi put ovdje”, zasiktala je.

“Ako te ja uhvatim”, odgovorio joj je Trace ispod glasa, “isprašit ću ti stražnjicu.”

Skye se zarumenjela a to ga je podsjećalo na njenu sestru. Tko zna koliko će Bridget ustrajati u svojim ispadima usprkos njenim lijepim riječima o njihovom davnom prijateljstvu.

“Ne bi se usudio”, rekla je Skye.

“Iskušaj me”, odvratio joj je Trace.

Trgovina mješovitom robom se pokazala nevjerojatno dobro opskrbljenom za takvu jednu staru zgradu: bilo je tu plahti i čizama i košulja po brojevima i dobrih, izdržljivih traperica. Dok se Skye divila polici punoj knjiga, opipavala jednu za drugom puna štovanja kao da su ispisane plamenim slovima na planini Olimpu, a Noah čučnuo da obriše piljevinu i zavrtio zvrk s plavim i crvenim rigama na podu, Trace je odabrao dva kompleta odjeće za svaki dan i položio ih na pult koji je zapravo bio ništa drugo do dvije grubo spiljene ploče protegnute između dvije bačve od dvjestotinjak litara.

Vlasnik trgovine, kršan sjedokos čovjek čekinjave bijele brade, vedro mu se nasmijao i pozdravio ga tvrdim njemačkim naglaskom. Trace nije mogao a da se ne sjeti žene koju mu je Bridget spomenula, one dvostruko krupnije od njega, i pitao se hoće li je vidjeti. Činilo mu se da ne bi loše prošao sa ženom koja ne govori engleski; čovjek može imati malo mira u društvu s takvom ženom. Osim ako priča koliko i većina drugih žena. Nije dobro kad razumiješ što govore. A još je gore kad te grde na drugom jeziku, jer se ne možeš braniti.

“Je li to sve?” pitao je vlasnik trgovine, prekinuvši Traceove odbjegle misli. Reкао je da mu je ime Gus.

Trace je pokazao na Skye i dječaka, oboje izgubljenih u svojim zanimacijama. “Uzet ćemo ovu igračku”, rekao je. “I k tome jednu od onih knjiga.” Zastao je, pomislio opet na Bridget i sjetio se kako se voljela ugnijezditi u njihaljci na trijemu za vrućih ljetnih popodneva tamo doma u Virginiji i izgubiti se u nekoj priči. U tim je trenucima on i Mitch nisu mogli nagnati da ode s njima jahati ili pecati ili verati se po drveću, bez obzira što rekli ili učinili.

Nasmiješio se uspomeni na vrijeme kad je Bridgetin život – život svih njih – bio jednostavan. Siguran. “Zapravo, uzet ću dvije”, dodao je.

Gus se ozario i zadovoljan kimnuo prema polici. “Vi birate, da?”

“Da”, složio se Trace i prišao Skye. “Koju?” pitao je šapatom.

Začudila se. “Koju...?”

“Koju knjigu, vragolanko”, ponukao ju je sa smiješkom. “Ili ne primaš poklone od muškaraca koji odbiju tvoje bračne ponude?”

Obrazi su joj se blago zarumenjeli, no nasmiješila se. “Pokloni? Ali nije Božić ili nešto slično – “

Uzdahnuo je i pregledao naslove. Za mjesto kao što je Permrose Creek, izbor je bio dojmljiv; očigledno nisu svi rudari i drvosječe trošili svoje nadnice na viski i žene. “Samo naprijed”, rekao je. “Izaberi koju god želiš.”

Skinula je s police jedan svezak u plavom platnenom uvezu i stisnula ga na prsa kao da je mislila da bi se on mogao predomisлити i uzeti joj ga. On je odabrao drugu knjigu, jednu u kričavo crvenom omotu sa zlatnim tiskom na hrptu knjige; bila je to ljubavna priča, a bilo je govora i o jednom konju. Baš onakva u kakvoj bi Bridget uživala.

“Mi – mi smo morali ostaviti djedove knjige kad smo otišli ovamo.” Rekla mu je Skye a on je bio dirnut vidjevši joj suze u očima. “Sve što smo sa sobom ponijeli bila je Biblija, ona u kojoj su popisana sva imena iz porodice McQuarry, unazad do prvog rata s Engleskom. Bridget je rekla da moramo uzeti najpotrebnije stvari, hranu, plahte i toplu odjeću i slično...”

Trace joj je dodirnuo nos vrškom kažiprsta. “Sigurno je bilo zaista teško ostaviti dom”, rekao je.

Kimnula je, trepnula i skrenula pogled.

Shvaćao ju je i dao joj vremena i mira da se sabere dok je on odabirao druge stvari s polica: brašno, kvasac, šećer, kavu, i svakojake druge potrepštine. Nakon što se dogovorio s Gusom da mu odnese hranu sve do ruba potoka u svojim kolima, napustili su trgovinu mješovitom robom.

Krupan srednjovječan čovjek s niklovanom zvijezdom na svojem džemperu divio se pastuhu. “Imate krasnoga konja”, rekao je. “Biste li ga prodali?”

“Ne”, odgovorio je Trace prebrzo. A zatim, “Trebali biste govoriti s Bridget McQuarry, mislim reći. To je njen konj. ”

Šerif je ispružio ruku: "Zovem se Flynn. Sam Flynn. Ne sjećam se da sam vas vidio u Primrose Creeku dosad."

"Trace Qualtrough", odvratio je Trace. "Upravo sam jučer stigao."

Flynn ga je pažljivo mjerkao. "Samo ste u prolazu?"

Trace je zavrtio glavom. "Namjeravam se oženiti udovicom McQuarry", rekao je. Bolje da raširi glas. Ta, kad-tad će se to dogoditi, a ljudi bi ionako s vremenom saznali.

Šerif se smijuckao: "Vidi, vidi", rekao je. "To će biti loša vijest za gospodu našega krasnog grada." Nasmiješio se Skye kao da se ispričava i navukao obod svog šešira na čelo, a Trace se mogao zakleti da se ovaj stariji čovjek malko zarumenio, unatoč njegovom neobrijanom licu i tegobnom životu.

"Nadam se da ne misliš da sam htio omalovažavati tvoju sestru, gospođice", nastavio je. "Ali, naprosto, ima mnoštvo obožavatelja u ovom kraju, znala ona to ili ne."

Skye je kimnula. Oči su joj treperile kad je pogledala Tracea. "Čini se da imaš konkurenciju", rekla je.

Nekako u isto vrijeme Noah je zakoraknuo prema konjskoj mokraći i zagacao u nju.

Skye je nabrala nos, podigla dječaka i posjela ga na sredinu kobile. "Daj, pogledaj se", uzrujala se. "Čim dođemo doma, ideš na pranje, Noah McQuarry. Fuj, kako smrdiš."

Trace se nasmiješio. Dječak je zaudarao, istina, ali ovakve nezgode nikad nisu završavale kobno. "Bilo mi je drago, šerife", rekao je, pa, nakon što je iza Sisinog sedla pričvrstio konopcem svezan paket: njegovom novom odjećom, knjigama i Noahovim zvrkom, skočio je na Stražareva leđa.

"Čini se da ste dobar s konjima", primjetio je Flynn. Ovdje ima posla za čovjeka koji razlikuje jedan kraj beštije od drugog."

Najprije moram sagraditi krov", odgovorio je Trace. Ali onda bih mogao tražiti posao s nadnicom."

Šerif ih je pozdravio mahnuvši rukom. "Razglasit ću to. Nije da vas ljudi već nisu primjetili ovdje, naravno. Nemojte previše otežati s tom

ženidbom, gospodine Qualtrough. Većina nas je muškaraca ovdje u Primrose Creeku, ali ima nekoliko žena koje su došle da nam spase naše griješne duše. Neke bi od njih mogle preuzeti na se ulogu božjeg suda. ”

Skye se namrštila: “One stare vrane”, zagundala je. Bit će sretne ako spase vlastite duše.” Trace ju je čuo, a bio je posve siguran da ju je i šerif čuo. Šerifov osmijeh je to potvrdio.

Trace mu je uzvratio osmijeh. “Imat ću na pameti vaše riječi”, obećao je, a zatim su krenuli kući. Prešli su potok baš kad je sunce na zalasku prelilo grimiznonarančastu i žarko ljubičastu svjetlost preko hladne, plitke vode.

Bridget je stajala pred kućnim ulazom s rukama na bokovima. Izgledala je i mrko i zbunjeno; mrka jer je vjerojatno očekivala da će oni provesti pola noći ludujući u nekoj od šatorskih krčmi, a zbunjena jer je Trace jahao pastuha za kojeg je vjerovala da je neukroćen.

“Noaha treba oprati”, odmah je rekla Skye. “Koraknuo je – zagacao ravno u lokvu punu... No, u lokvu. A Trace mi je kupio knjigu, samo za mene. Noah je dobio zvrk, a...” Pogledala je u Tracea, shvatila njegov pogled i ušutjela. Pretpostavljao je da mu je zahvalna za knjigu, ali i u strahu da će odati Bridget da je Skye i prije bila u Primrose Creeku sama.

Bridget se nasmijala i zavrtjela glavom kad je osjetila Noahov vonj. “Zagrij vode”, rekla je vedro sestri. “Dobro ću ga izribati prije večere.”

Skye je kimnula i, pokupivši dragocjen paket s kobilinog sedla, odvela dječaka u kuću. Bridget je lagano držala povodac na Sisinu obrazu i, kako se Traceu činilo, duže vrijeme on i Bridget su samo netremice gledali jedno drugo.

Bridget je bila ta koja je prekinula tišinu. “Noah se zabavio”, rekla je tiho. Oči mu nisu tako sjajile sve od – no, sve od prošlog Božića u taboru Fort Grant, kad mu je jedan vojnik nacrtao maloga konjića.”

Trace je čekao. Kad je Bridget imala nešto na pameti, najbolje ju je bilo pustiti da sve kaže u jednom komadu.

“Nedostaje mu muško društvo”, nastavila je, i znao je da je progutala svoj ponos, da je htjela skrenuti pogled, ali si nije dopustila.

“Ništa drugo, nego – tako sam se bojala. Mislim reći, zbog njegovog odlaska u grad. Mislim da ne bih mogla podnijeti da ga izgubim.

“Razumijem, Bridget”, rekao je Trace i, prebacivši jednu nogu preko pastuhovog vrata, spuznuo na tlo.

“Noah je tvoj sin. Nisam trebao spominjati odlazak u grad pred njim – nije bilo pošteno – i žao mi je zbog toga.” Sad joj je već stajao vrlo blizu i pitao se kako se našao tamo, budući da se nije sjećao svojih koraka do nje. Mirisala je po zelenoj travi, bistroj vodi i večeri, i njena ga je blizina ispunila slatkim, tajnovitim bolom, dijelom patnjom, dijelom blaženstvom, koje nije želio ispitivati.

“Znaj da još uvijek mislim da ne bi smjela previše sklanjati dječaka. Mitchu se to ne bi svidjelo.”

Nije se obazirala na to. “Bio si dobar prema Skye, kao i prema Noahu. Zahvalna sam ti zbog toga.”

Kimnuo je u znak primitka zahvale, no zadržao je jezik za zubima. Nije se mogao sjetiti ničega što je, po svoj prilici, ne bi ponovno rasrdilo, a on nije imao snage da se brani u sukobu. Samo su stajali tamo neko vrijeme gledajući se i misleći svako svoje.

“Idem spremi Sis”, na koncu je rekla i otišla, ostavivši ga da stoji tamo i prati je pogledom. Već je skinula kobili sedlo i povodac i pustila je da pase u visokoj travi prije nego se on pomaknuo. Možda se ni tada ne bi bio svjesno pomaknuo da ga pastuh nije lupnuo među lopatice i skoro ga srušio na koljena.

Gus, vlasnik trgovine, pojavio se na drugoj strani potoka, iako se već smrkavalo, mahnuo mesnatom rukom u znak veselog pozdrava i počeo istovarivati kutije i torbe sa stražnjeg dijela svojih kola. Bridget se pomalo nervozno nasmiješila i krenula prema njemu. Nije imala novaca da plati za robu, a nije se usuđivala ništa uzimati na dug. Vjerojatno će zapasti u dug za vrijeme zimskih mjeseci, te je bilo prijeko potrebno ne zadužiti se u međuvremenu.

Budući da je Gusovo prezime bilo teško izgovoriti, nitko ga nikad nije upotrebljavao. A to je dovelo do jedne jedinstvene bezbrižne prisnosti koja bi bila neprikladna u većini drugih mjesta i situacija.

“Gus”, viknula mu je, zaustavivši se na rubu potoka. “Što to radiš?”

“Donesem fam namirnice, gospodična”, rekao je. Lice mu je bilo okruglo poput tanjura a oči bistre, djetinje plave. Zbog svoje bijele brade nalikovao je svetome Nikoli. “Mogao bih ih prenijeti preko, ali moja sestra, Bertha, ona ne voli crnu noć. Moram joj se fratiti.”

Bridget je ostala bez riječi, ali ne zadugo. “Ali ja nisam naručila namirnice.”

Spustio je posljednju kutiju na kamenito tlo, a kola su se opasno nagnula kad se popeo i primio uzde. Bridget je suosjećala sa sivom zapregnutom mazgom; Gus je sigurno težio koliko i sama mazga. “Tvoj momak, on je sje sredio s Gusom. Laku noć, gospodična.”

“Ali...”

“Rečem Berthi da ste je pozdravili”, viknuo je kad se već okrenuo natrag prema gradu. Nije ni okrenuo glavu, već je samo mahnuo svojom ručerdom, ovaj put na odlasku, i nastavio.

Nakon što je pojeo laganu večeru od kruha i hladne piletine, Trace je ponovno otišao sjeći oboreno cedrovo drvo, uzevši sa sobom lampu da radi pri svjetlu, a Skye je, opravši suđe i pjesmom uspavavši svježe okupanog Noaha, sjela za stol s glavom pognutom nad knjigom koju joj je Trace kupio. Bridget nije željela poći u šumu – uznemirivala ju je sama pomisao na susret nasamo s Traceom – a nije htjela niti odvući Skye od njene knjige.

Budući da nije bila od onih koji će ostaviti posao neučinjen, ako ima i jednu minutu slobodnog vremena, sjela je na obalu, razvezala cipele i skinula ih zajedno s čarapama. Zatim je svezala suknju u debeo čvor, negdje u razini koljena, i zagacala u potok. Nema smisla ostaviti hranu da je netko ukrade.

Jedan, dva, tri prelaska i onda je bila gotova, a Trace je stajao na rubu dvorišta i gledao je. Nije ga čula kako prilazi, nije vidjela svjetiljku. Krivnja joj je prostrujila tijelom, kao da dolazi iz tla i izlazi

joj s vrha glave, jer su joj noge bile nage. Brzo, ali ne dovoljno brzo, odvezala je tkaninu svoje suknje i protresla je da se vrati na mjesto, sretna što je mrak, kao nikada u životu. Sigurno joj je vidio udove, ali nije trebao znati za vrućinu u njenim obrazima i za čudan nemir u njenim osjetilima.

“Nisi trebao to učiniti”, rekla je.

“Što?” upitao je. Glas mu je bio hrapav i zvučao je iskreno zbunjen.

“Nisi trebao kupiti svu tu hranu. Ne mogu ti platiti, a ne volim ostati dužna.”

“Uzdahnuo je. “Nisi dužna, Bridget”, rekao je. “Ja sam ti prijatelj, sjećaš se? Čini mi se da smo se baš jutros složili u tome.”

Nije se mogla ljutiti na njega. Bio je darežljiv; takve je bio čudi. Osim toga, kako li je usrećio Noaha i Skye. “Da, složili smo se.”

Predao joj je svjetiljku i sagnuo se da digne jedan od sanduka s pretjeranim uzdahom od napora. “Ti si ovo nosila preko potoka? Podsjeti me da se ne hrvam s tobom.”

Bridget se nasmijala. “O, naravno. Ako ikad do toga dođe.”

Unio je kutije u kuću i ostavio ih na podu kraj peći. Odbio je pomoć usprkos Bridgetinu navaljivanju i vratio se po druge. Bridget je za to vrijeme stavljala dragocjenosti na svoja mjesta – šećer, kavu, brašno, sol. Čaj. Začine i maslac. Sušeni grašak i usoljenu svinjetinu. Meso i povrće u konzervama. Dva sapuna, jedan za rublje, jedan za kupanje. Petrolej za svjetiljke. Već dugo nije imala odjednom toliko bogatstvo, da je skoro bila izvan sebe.

Skye nije ni jednom digla pogled s njene knjige za vrijeme cijele te međuigre, na što se Bridget nasmiješila. I njoj su nedostajale knjige, očajno nedostajale. Dvaput je pročitala Bibliju od njihovog odlaska – preskačući Levitsku knjigu i Tužaljke oba puta, ispričavši se Gospodu – i dobro bi joj došla neka priča koju već nije čula, čitala ili slušala kraj logorske vatre. Možda će joj Skye, kad pročita taj prekrasni, tkaninom uvezeni svezak epskog pjesništva dva ili tri puta, posuditi knjigu.

Odjednom je postala svjesna Tracea, znala je da stoji u kolibi iako ga nije ni čula ni vidjela otkad je donio zadnju kutiju. Trenutak je razmislila prije nego je bila sigurna da je pametno okrenuti se i pogledati mu u lice.

Bio je tamo, baš tamo gdje je i mislila da će biti, a plava mu je kosa bila zlatna na svjetlu lampe pod kojom je Skye čitala.

Preplavila ju je grižnja savjesti, jer njeni su osjećaji sigurno bili griješni, pogotovo kad je sve bilo zamršeno dubokom i osobnom srdžbom koju je u njoj izazivao. Pomislila je, Bože pomози, kako bi bilo da mu povjeri sve svoje tajne, da napokon zaplače jer su Mitch i djed bili oboje mrtvi, a njen dom, nasljedstvo, rodni kraj bio je zauvijek izgubljen. Htjela je priznati da se bojala, ne, užasavala se nebrojeno puta, ali nije to pokazala, nije se usudila, jer se Skye i Noah nemaju ni na kog drugog osloniti. Čak ni kad su Paiuti došli jašući na svojim kratkonogim, kudravim ponijima, naoružani lukovima i strijelama i sjekirama. Zamalo se onesvijestila kad je digla pogled s rublja koje je prala u potoku i vidjela ih na drugoj strani vode kako je gledaju groznim, bezizražajnim licima.

Toliko se bojala da nije ni opazila pastuha šarca kojeg su vodili, mada je bio veličanstven. Mislila je samo na svoju sestru i svog sina i na sve one grozne priče koje je čula o ženama i djeci koja su bila na milost i nemilost tih divljaka.

Zatim je jedan od tih ljudi prejahao vodu i jednom strijelom pokazao na goveda, dvije izmorene mrcine koje su vukle kola sve od Virginije do planina Nevade.

“Uzmite ih”, rekla je. “Ako ih želite, uzmite ih.” Bridget je strogo zapovijedila Skye da se skriva ako Indijanci ikad dođu, bez obzira što se dogodilo, da uzme Noaha i preko stražnjeg zida kuće siđe u rov dok ne bude sigurna da je opasnost prošla. Unatoč Bridgetinim jasnim uputama, Skye je došla ravno k Bridget, hrabra – nema što, i svečano joj predala djedovu pušku. Sva u strahu Bridget je pomislila: *Ona sazrijeva. A onda, O Bože, molim te, daj joj da sazrije.*

Paiuti su s nevjericom pogledali pušku, nije ni čudo. Bili su opremljeni ne samo noževima, lukovima i strijelama, već i vojnim puškama. Rekli su si nešto na nekakvom isprekidanom, grlenom jeziku a onda se nasmijali.

Bridget je napela pušku. Rekla im je nek uzmu goveda i gube se.

Začudo, pristali su, a kad su otišli, povevši goveda sa sobom, ostavili su pastuha...

“Bridget?” Zvuk Traceovog glasa vratio ju je iz uznemirujućih sjećanja.

Treptala je: “O. Da. Da? “Samo sam želio reći laku noć.” Zaboga, uvijek je bio zgodan muškarac; uvijek je bio napola nitkov, napola arkandeo, i to se nikad nije promijenilo.

Ovlažila je usne i namjerno se prisjetila Mitcha. Kako ju je volio. Kako joj je vjerovao. Kako je poginuo braneći nju, Noaha i sve ono u što je vjerovao. “Laku noć”, rekla je jedva čujno, a zatim su se vrata zatvorila i on je otišao.

Bridget je teško gutnula i pitala se zašto joj je došlo da si pokrije lice objema rukama i neutješno zaplače. Da bi se sabrala, prišla je Skye i položila joj lagano ruku na svilenkastu smeđu kosu. “Vrijeme je za spavanje”, rekla je tiho. “Osim toga, pokvarit ćeš si vid čitajući pri tako slabom svjetlu.”

Skye je digla pogled i treptala. Prešla je iz svijeta sa stranica knjige u svijet oko sebe, u kolibu bez krova, krevet koji je dijelila s Bridget i Noahom, dok je kod kuće imala veliku sobu samo za sebe. Sve su one imale, Skye, Christy, Megan i sama Bridget. O, ali sve je to bilo drukčije prije rata. Sve.

“Što?” upitala je Skye.

Bridget se sagnula da poljubi sestru u tjeme. “Vrijeme je da ugasimo lampu i pođemo na spavanje”, rekla je. “Jutro će doći, a da nisi skoro ni oči sklopila.”

Skye je uzdahnula sanjivo: “Što misliš, jesu li Megan i Christy ikad vidjele pravog viteza? Budući da su u Engleskoj, možda i jesu...”

Bridget se nasmiješila: “Može biti. Ali mislim da vitezovi danas ne nose sjajne oklope.”

Njena sestra je ponovno uzdahnula, no ovaj put je zvučala pomalo izgubljenom. “Da bar imamo vitezove. Hoću reći, tu u Nevadi.”

Začudo, Bridget je pomislila na Tracea i zamalo rekla da možda i postoje jedan ili dva. U običnoj odjeći, dakako. Postavljaju krovove i dresiraju divlje konje. “Glupost”, rekla je i nasmijala se. “Sresti ćeš jednog dragog muškarca, kada za to dođe vrijeme, i neće te biti briga ni *ovoliko*” – pucnula je prstima – “za vitezove u Engleskoj.”

Skye se doimala turobno. “Danas sam zaprosila Tracea”, rekla je.

Bridget se prenerazila: “O, Skye.”

“Mislila sam, ako ga nećeš ti, no, ja ću ga uzeti. Hoću reći, drag mi je, a i zgodan je.”

Bridget se suzdržavala od smijeha: “I što je rekao?”

“Da sam premlada. Da će mi momci pjevati pod prozorom jednog dana, i da kad bi i pristao, trebalo bi ga ustrijeliti.”

Bridget se ugrizla za donju usnu. “Tako znači”, krenula je prema krevetu, otkopčala si prsluk u hodu. “Pa čuj, rekla bih da je u svakom pogledu u pravu. Premlada si. Imat ćeš svake vrste udvarača. A ja bih ga sigurno upucala. Dođi u krevet, Skye. Imat ćeš vremena za čitanje sutra nakon uobičajenog posla po kući.”

“Misliš li ti da je zgodan?”

Bridget je prestala govoriti, prestala misliti i prestala disati. Na njenom jastuku ležala je knjiga presvučena crvenom kožom s ispupčenim zlatnim slovima na omotu. “Š-što si rekla?” pitala je. U jednom je trenutku udahnula zrak jer inače ne bi mogla govoriti. Ruka joj je drhtala kad je posegla za blagom.

Skye je ugasila lampu i stajala na drugoj strani kreveta, navlačeći spavaćicu. U mlazu mjesečeva svjetla koje je sipilo kroz ceradni krov, Bridget je opazila da joj se sestra smiješi.

“To je kupio za tebe”, rekla je. “Na poklon. Jedva sam čekala da je primjetiš.”

Bridgetina koljena su zaklecala; okrenula je leđa Skye, sjela na rub madraca i prekrila jednom rukom usta, a drugom pritisla knjigu na svoja prsa. Nije pročitala naslov, nije imala pojma o čemu se radi, ali to nije ni bilo važno. To je bila *knjiga*.

Suze su joj navrle na oči.

“To je ljubavna priča”, šapnula je Skye, oprezno se penjući u krevet da ne bi probudila Noaha. “Vrlo tužna. Radi se o nekom konju, netko umire. Ne znam točno tko, ali ne mislim da konj umire. U svakom slučaju će te rasplakati.”

Bridget je šutjela. Već je ionako plakala, no bilo bi besmisleno na to svraćati pažnju.

Trace, zvalo je njeno srce kroz tamu koja ih je razdvajala. O, *Trace*.

Četvrti dio

Trace je već bio donio vode iz potoka i zapalio vatru u peći, kad je Bridget otvorila oči sljedeće jutro. Skye i Noah su još spavali. Skye nemirno, a Noah s osmjehom slatkog sna na uglovima njegovih ustašca.

“Dobro jutro”, rekao je Trace tiho hrapavim glasom. Još se nije bilo razdanilo, no njegov je osmjech bliještao poput odsjaja svjetla na ogledalu. “Već sam mislio da ćeš cijeli dan provesti u krevetu.”

Bridget je znala da je zadirkuje, no ipak je bila pomalo zlovoljna. Hitro se ustala, navukla svoju istrošenu kućnu haljinu i nataknila cipele bez da ih je zakopčala. Zemljani pod je uvijek bio hladan dok sunce ne bi pripeklo, a i bez obzira na to ne bi ona hodala nikada bosa. Bilo je previše opasnosti, od oštih kamenja do ugriza zmije, a i sam ubod čavla ili nekog drugog zahrđalog predmeta mogao bi završiti potrovanjem krvi od koje se ukoči čeljust.

Misli joj je sada zaokupila okrepljujuća aroma vruće svježe kave koja je zamirisala hladan zrak pred zoru. Znala je da je trava još rosna, jer je sunce još uvijek bilo šćućureno iza brežuljaka na istoku, a zemlja je sigurno bila kruta i hladna. Osjetila je grižnju savjesti što nije pokazala gostoljubivost, iako je tako moralo biti.

“Jesi li dobro spavao?” upitala je, otpivši iz lončića kave koju joj je on usuo.

Trace se nasmiješio jednim kutom usana, no oči su mu bile ozbiljne na neki nježni pomireni način. Spavao sam i na gorim mjestima od zelene planinske trave, Bridge”, uvjeravao ju je.

Ispunila ju je hitra, neobuzdana želja da sazna sva njegova iskustva, velika i mala, jer, kako si je govorila, ono što je pretrpio Trace, pretrpio je i Mitch. “Gdje?”

Polako je i duboko udahnuo i polako izdahnuo. “Na kamenitim poljima. U deblima stabala, pod stablima na zemlji, i u krošnjama.

Stajama i izgorjelim kućama i jednom ili dvaput s kokicama.

Bridget je već bila nabrala nos i pravila grimase, kad je shvatila da se možda radi o nečemu nepristojnom. “S kokicama?”

Trace se osmjehnuo, a muški glas očajno je nedostajao Bridget nakon što su svi, on, Mitch i djed otišli. “Nije bilo tako loše”, prisjećao se, a ovaj mu je put iz očiju zračilo dobro raspoloženje. “U stvari, mi smo se smatrali sretnima što smo mogli uteći tamo, budući da je nebo istresalo ledenu kišu, a drugog skloništa nije bilo deset kilometara uokolo.

Osjetila je kako joj se među obrvama stvara mala bora. “Mi? Je li Mitch bio s tobom?” Bilo je to važno znati, iako ne bi nikada mogla objasniti zašto.

Kimnuo je. “Mitch i još devet drugih.” Pogled mu je postao dalek, zaokupljen sjenkama. “Jedan od njih je obilno krvario. Pokušali smo ga održati na životu, no do jutra je preminuo.”

Bridget mu je dotakla podlakticu. “Žao mi je, Trace.”

“U redu je”, odgovorio je. “U redu je”, ponovio je. No zatim je okrenuo leđa i otišao do vrata da promatra kako se sunčevo svjetlo prelijeva na vodi potoka. Bridget je znala što on radi jer je pogled bio prekrasan te ju je ponekad znao zaslijepiti, a i sama je to često činila ujutro.

Nije mu prišla već se zaokupila pripremom doručka – kukuruzni kruh, šećerni sirup, jedna od dragocjenih teglica kruški u kompotu koje je Trace kupio u gradu dan prije u Gusovoj trgovini. “Hvala ti za knjigu”, rekla je, sramežljiva poput školarke kad primi pismo za Valentinovo. Pitala se što je to u Traceu što je čini nestabilnom, čas odvažnom, čas plahom, a uvijek zbunjenom. No, nije bila toliko luda da pomisli...

Ne.

Nije se okrenuo, a hladan zrak je ugodno ispunjavao kolibu slatkim svježinom i mnoštvom zvukova – pijevo ptica, žuborenjem potoka o davnim danima, međusobnim pozdravima konja dahtanjem i prigušenim rzanjem.

Bridget je osjetila mlaz ljubavi za taj kraj, koji se prelijevao iz srži njena bića, i odjednom je znala da koliko god joj nedostaje Virginija – a sjećanje na nju će uvijek ostati osjetljiva masnica duboko utisnuta u njeno srce – Primrose Creek je sada bio njen dom. Stavila je čajnik od lijevanog željeza na peć, podigla jedno od vedara i napunila posudu vodom. Nije se trudila da ne pravi buku jer je bilo posla a Skyina pomoć bi joj dobro došla.

“Drago mi je što sam to učinio”, rekao je Trace u zakašnjenju. “Idem raditi na deblu dok se ti i Skye odjenete.”

Skye je nešto promrmljala u krevetu, a Bridget se u sebi nasmiješila. Skye nije ujutro bila u svom najboljem izdanju. Za razliku od nje, Noah je bio sasvim budan od trenutka kad je otvorio oči, i uvijek je skakao po sredini madraca ispunjenog sijenom.

“Nisam se pomokrio!” ciktao je. “Nisam se pomokrio!”

“Svaka čast”, promrmljala je Skye. Nisu samo jednom morale nositi madrac da se izvjetri na suncu.

“Ponosim se tobom, Noah”, rekla je Bridget.

Oko devet sati Bridget i Skye su već radile punom parom u povrtnjaku a Traceova sjekira je ujednačeno odzvanjala kroz šumu.

Noah je sjedio na tlu vrteći svoj zvrk na vrhu jednog ravnog kamena a sunce je bilo visoko i žarko.

“Mama?” rekao je Noah čudeći se sav sretan, a u neobičnoj tišini koja je uslijedila, kratkoj poput otkucaja srca, Bridget je čula. Kratko, zlokobno siktajuće čegrtanje. Jurila je prema sinu, spotičući se na brazde i šibana kukuruzom koji joj je dopirao do struka, i činilo se da je prešla veliku udaljenost u tom jednom trenutku.

Mala čegrtuša je bila zavijena na tlu, Noahu s lijeve strane. Bridget nije razmišljala, nije vrištala, postupila je instinktivno. Zgrabila je zmiju desnom rukom, i, odmah osjetivši žestok ugriz u sredini između zgloba i lakta, bacila je zamahnuvši njome u hrpu kamenja na dnu vrta. Ugriz na njenoj podlaktici žario je poput kiseline. Oblila ju je odvratna vrućica i ljepljiv znoj. Mučnina joj je strujala želucem a tlo se opasno ljuljalo.

“Vodi ga u kuću, Skye”, rekla je dahćući i teturajući pomalo, ali držeći se na nogama. “Vodi Noaha u kuću. Odmah!” Skye je poslušala – sada je za Bridget već bila nešto jecavo i mutno – i potrčala spotičući se preko čistine, probijajući se kroz kupine i visoku travu i vrišteći Traceovo ime.

Bridget si je skinula šešir za sunce i pokušala vrpčama podvezati žile. Zatim se sagnula i povraćala na zemlju.

Trace se pojavio u praznini ispunjenoj kucanjem bila i tutnjavom, uzeo je u naručaj i odnesao u kuću u krevet.

“Lezi mirno”, čula ga je da joj govori. Glas kao da mu je dolazio s drugog kraja duge cijevi dimnjaka ili s dna bunara. “Samo mirno leži.”

Bridget je sklopila oči, osjetila da klizi prema mraku, i opet ih otvorila. Nije smjela, nije htjela umrijeti. Noah ju je trebao. Skye ju je trebala. Kvragu, trebala je sama sebe.

Trace nije bio dio jednadžbe – ili jest?

“Boli me”, rekla je.

“Ne sumnjam u to”, rekao je Trace. “A upravo ću učiniti nešto što će još jače boljeti. Zatvori oči i probaj se opustiti.”

Pokušala je, ali je uspjela samo zatvoriti oči; prije nego se uspjela opustiti, nešto vruće i oštro zarezalo joj je oteklinu oko uboda zmije. Izgubila je svijest, prvi put u životu, i našla utočište u prohladnom sumraku nekog čudnovatog unutarnjeg krajolika.

Trace je olabavio povez na Bridgetinoj nadlaktici; bio je zamijenio vrpce šešira svojim kožnim pojasom. Izvukao je otrova koliko god je mogao, a sada je uslijedio najteži dio. Čekanje.

“Hoće li umrijeti?” šaptala je Skye. Nije se bojala da će je Noah čuti jer se on bio ugnijezdio na krevetu pokraj Bridge, što je bliže mogao, i zaspao. Dijete kao da je mislilo da može spasiti svoju majku ako je čvrsto drži.

“Ne”, rekao je Trace, a bila je to zakletva pred bogom. “Ne. Bridget neće umrijeti.”

“Dogodilo se tako brzo”, promrmljala je Skye, zagledavši se u svoju sestru očima punim straha. “Nije mi jasno zašto nije upotrijebila motiku. Ubila je mnogo zmija otkad smo krenule na put.”

“Rekao bih da nije stigla razmotriti mogućnosti, zlato. Mislila je na Noaha.” Pažljivo je sjeo na rub kreveta i primio jednu mirnu i blijedu Bridgetinu ruku. Izgled i dodir žuljeva na njenim dlanovima i prstima žacnuo je njegovu svijest i izazvao bolne misli. Podizali su je za gospođicu, dobro odgojenu i obrazovanu ženu nekog imućnog Virginijanca, sa slugama da je dvore, lanenim plahtama na krevetu, skupim porculanom i srebrninom da joj krasi stol. Umjesto toga završila je u ruševnoj kolibi, sama usred indijanske zemlje, sa životom punim teškoća pred sobom. “Ima li što viskija u kući?”

Skye je zurila u njega i stavila ruke – koje su vjerojatno bile isto toliko istrošene radom koliko i Bridgetine – na kukove. “Ne”, rekla je osorno. “Ionako nije vrijeme za opijanje, Trace Qualtrough. Ne znam što te spopalo.”

Nasmijao bi se bio da ga nije bilo toliko strah da Bridget neće nikad otvoriti oči. “Dobro je za čistiti rane”, rekao joj je popustljivo. “A ima li možda karbolne kiseline? Ili kinina?”

Zavrtjela je glavom. “Ne”, odmah je odgovorila, “A nema ni doktora u Primrose Creeku. No Gus možda ima nekakvih lijekova u trgovini.”

Trgovina je bila dobro opskrbljena, prisjećao se Trace. Bio je posve siguran da je odstranio većinu otrova iz Bridgetina ugriza, no nije se htio micati od nje. Čelo joj je bilo vruće poput peći a, to što se ne budi, nije bio dobar znak. Bez obzira na to, zavrtio je glavom i odvratio: “Idem. Ti ostani ovdje uz Bridget. Pričaj joj da zna da nije sama.” *Da ne ode.*

Skye je svrnula pogled na otvorena vrata. “Ne”, rekla je. “Ne, idem ja – uzet ću Sis i začas se vratiti.”

“Skye...”, izustio je Trace. Nije bio sklon svađi. Skye je bila ranjiva mlada žena, a Primrose Creek je bio opasno mjesto.

Odmakla se do praga. “Ne možeš me zaustaviti”, rekla je. A onda je pobjegla.

Trebao ju je sustići i dovesti natrag, znao je, ali bio je nekako vezan za Bridget, nedvojbeno, kao da je između njih bilo nategnuto kratko, ali čvrsto uže.

“Čuvaj se”, promrmljao je i stisnuo zube čuvši kako Skye i mala kobila prelaze potok s mnogo pljuskanja, vike i rzanja.

Zatim je položio desnu ruku na Bridgetino čelo i pomislio, nije mogao a da ne pomisli, kako bi bilo izgubiti je. Svih tih teških godina otkad su on i Mitch odjahali u rat, održavala ga je samo pomisao na Bridget, njen smijeh, vatrenu narav i tamno plave oči. Za njega je ona predstavljala sve ono dobro njegovog doma. Bez obzira na udaljenost među njima, stvarnu ili zamišljenu, nosio ju je sa sobom cijelim putem, tajnog sveca skrivenog u svom srcu.

“Ostani”, šaptao je.

Trepavice su joj zadrhtale i nešto je promrmljala, ali ga nije čula. Lutala je u crvenoj magli groznice, znao je, možda izgubljena tražila izlaz. Ona bi voljela živjeti da može, u to nema sumnje. Bridget McQuarry je možda i bila maleno stvorenje, sitnih kostiju i krhke građe poput kanarinca, no imala je duh rimskog ratnoga konja.

Usnama joj je dodirnuo zglobove prstiju na dlanu i pripremio se na bdijenje.

Sanjala je da je opet u Virginiji. Bio je sumrak, probudili su se cvrčci i krijesnice. Zarezana krhotina mjeseca visjela je na nebu prozirna poput ljuske, a raspad Amerike na Sjever i Jug nije bio ni blizu, kao kakva nezgodna mogućnost, tema o kojoj su muškarci raspravljali nakon večere, dok su pušili svoje cigare i pili svoj konjak.

Bridget je sjedila na njihaljci na trijemu; dok se ljuljala i sanjala, slušala je poznato škripanje lanaca na kojima je visjela njihaljka. Bilo je prohladno, no nije htjela otići u kuću, još ne. Obavila si je rukama struk i nastavila uživati u svemu tome: miomirisu bujnog cvjetnjaka, koji je njena baka zasadila još kao djevojka, mukanje krava u daljini i rzanje konja. Iza nje kuća, građevina s dva kata od obijeljenih dasaka, sa zelenim kopcima na svakom od svojih brojnih prozora, vrvjela je svjetlima, zvukovima i njenom obitelji – čula je kako joj

rođakinja Christy uporno drnda na prastarim orguljama, kako se Skye i Megan natjeravaju po prostorijama u prizemlju i ciče od zadovoljstva.

A pored nje na visaljci bio je Mitch, prekriven sjenom, i držao je za ruku. Bila je potpuno sretna u tim trenucima, iako je čak i onda znala da se i najpostojanije blaženstvo može izgubiti za tren oka.

Trebala se samo sjetiti smrti svoje bake i bila je svjesna da je život prolazan i često krhak dar. Rebecca je odjahala jednog prekrasnog ljetnjeg jutra, a kad ju je Bridget ponovno vidjela, djed ju je nosio preko ravnice prema kući, dok su mu suze svjetlucale na licu. Nešto je prestrašilo prvoklasnog uškopljenog konia Rebeke McQuarry: zbacio ju je a ona je glavom udarila o kamen. Bila je već mrtva kad su je djed i stric Eli našli.

“Bridget?”

Prenula se; mislila je da je pored nje u njihaljci Mitch, no ovo je bio glas Tracea Quatrougha. Uskomešala se u svojoj tankoj svilenj haljini. Gdje je bio Mitch?

Primio ju je za ruku, upravo Trace. “Ne idi”, rekao je.

Srce joj se trzalo poput ranjene ptice koja pokušava poletjeti. Uzela je lepezu s drškom od bjelokosti koja joj je ležala u krilu i promiješala zrak ispred svog lica jer joj je odjednom postalo neobično vruće. “Da ne idem. Ne budi smiješan. Pa kamo bih otišla?”

Čvršće joj je uhvatio ruku; stisak je bio snažan ali ne i bolan. “Nikog ne volim kao tebe, Bridget”,. rekao je. “Nek mi Bog pomogne, ali uvijek sam to osjećao.”

Namrštila se, no nešto joj je povuklo duh i odnijelo ga u nebo vrtoglavom brzinom. Srce joj je bubnjalo a zamasi lepeze su ga još više ubrzali. Počela je govoriti, no najprije je morala pročistiti grlo pa opet početi: “Ne misliš ozbiljno.”

“Ozbiljno tako mislim. Bilo to ispravno ili ne, ali tako je.”

Zar nije znao da se udaje za Mitcha? To se oduvijek podrazumijevalo. Mitch ju je trebao; i sam je to rekao tisuću puta.

Bila je njegova snaga, njegova duša. Bila je njegova čast i izvor njegove hrabrosti. Nije mogao zamisliti život bez nje pored sebe.

“Mitch”, rekla je, pomalo očajno. “Moram se udati za Mitcha, obećala sam.”

“Ti ga ne voliš. Znaš i sama da ga ne voliš.”

To je bila istina, Trace je bio njoj sve ono što je ona bila Mitchu, ali si nije mogla to dopustiti. Već je davno bila tako odlučila. “Nemoj”, šapnula je. “Molim te – nemoj.”

Da ju je onda bio poljubio, bila bi izgubljena, ali nije to učinio. Uzeo je njenu ruku i držao je na svom obrazu jedan trenutak kao cijelu vječnost, a onda je ustao, poželio joj laku noć i otišao ne osvrnuvši se.

A jednom drugom prilikom nije se vratio. Tada kad ga je trebala više nego ikad prije ili kasnije. Tada kad ju je iznevjerio.

“Bridget?” Nije otvarala oči, no on je osjetio da se počela buditi. Skye je bila u gradu i vratila se s viskijem i karbolnom kiselinom, koje je kupila na dug od Gusa, pa je Trace nanio kiselinu na Bridgetino rame u nekoliko navrata ne bi li spriječio infekciju. Koža joj je cijeli dan gorjela od vrućice, ali sad kad se počela spuštati večer na zemlju, sjenku po sjenku, oblila ju je hladnoća, a toga se Trace bojao više no vrućice.

“Nije joj bolje”, uzdahnula je Skye, “zar ne?” Pogodilo ju je to, a kako i ne bi. Bridget je zasigurno bila jedan kamen temeljac njena života: sestra, majka, prijatelj. “Ona – ona se trese.”

Trace je kimnuo. Zatim je odjednom zavio Bridget u deke, podigao je u naručaj, i odnio je do peći. Tu je sjedio ljuljajući je amo-tamo, netremice joj gledajući u lice, divljački usredotočen. Nagovarajući je da izdrži.

Skye je spremila večeru, nahranila Noaha, spremila ga u krevet, i legla obučena pokraj djeteta.

Trace nije popuštao, već je držao Bridget cijelu noć.

Bila je skoro zora, kad je napokon otvorila oči, trepnula i gledala ga u čudu.

“Zmija...?” spopao ju je strah; svom snagom je pokušala pridignuti se. “Noah!”

Čvrsto ju je držao. “Noah je dobro”, rekao je. “Tebe je ugrizla, ne njega.”

Zagrizla je donju usnu i vidio je da se koleba u sebi: da vjeruje ili ne vjeruje. “Moj sin – gdje...”

“Čvrsto spavaju. On i Skye.”

Spustila je glavu na njegovo rame, te je, iako je znao da se zbog slabosti a ne zbog ljubavi tako ugnijezdila, uživao u tom trenutku. Tako je malo nedostajalo da je izgubi.

“Jesi li gladna?” pitao ju je. Zvučao je kao da ima brusni papir u grlu.

Zavrtjela je glavom. A zatim, tiho, “Ti si me spasio, zar ne?”

Nasmiješio se, nije se mogao suzdržati. Bila je živa. “Ne bih se baš tako izrazio. Još uvijek je malo otečeno i mislim da te vraški boli, priznala ti to ili ne. Morat ćeš mirovati nekoliko dana. ”

Trepnula je. Bila je odlučna u svom negodovanju. “Nekoliko dana?” ponovila je. Kao da više neće moći hodati, takvim je to tonom rekla. “Nemoguće. Treba raditi u vrtu, kuhati...”

Stavio joj je kažiprst na usta da je ušutka. “Nećemo umrijeti od gladi, Bridget. ”

“Ali dolazi zima, a – ”

“A ja sam ovdje. Kao i Skye. Još uvijek ti se može taj ugriz dati na zlo ako se ne čuvaš. Što bi onda Skye i Noah?”

To ju je utišalo, iako je bilo očito da se nije rado predavala.

Bridget, u stvari, nije mogla biti besposlena dama. Dopustila je da je Trace sprema u krevet, pokriva, pustila je da joj Skye donosi čaj a Noah priča priče, no oči su joj bile velike i uplašene, a kad se nije liječila snom, vrpjela se i brinula.

Trace je radio cijeli dan, sjekao drvo za krov, ali je često dolazio da posjeti Bridget. Skye je pazila na Noaha, i njih su dvoje plijevili vrt i zalijevali ga i pravili Bridget društvo kad god je bila budna.

Trace se okupao u sumrak u potoku, obukao se u čistu odjeću, i ušao u kolibu. Skye je spremila jednostavno, ali ukusno jelo za večeru, a on je uspio nagnati Bridget da uzme koji griz. Imala je velike tamne podočnjake a koža joj je bila blijedo plava poput rijetka mlijeka. Znao je da je boli, a isto je tako znao da ona to neće nikad sama reći. Ugriz je još uvijek bio bolan ali je otekлина splasnula, te nije bilo znakova otrovanja.

Ukuhao je vruću vodu, šećerni sirup i viski i donio joj taj napitak. Bio je žešći od čaja, pa je mogao malko ublažiti bol.

Pomirisala je mješavinu i nabrala lice.

“Popij to”, zapovijedio je Trace. Želio joj se približiti, maknuti joj jednu viticu blijedo plave kose s čela, ali nije joj htio iskušavati strpljenje. Bila je plaha poput ždrebice koju će prvi put zajahati, i sam prijedlog da bi trebala nečiju pomoć – pogotovo njegovu – sigurno bi je skoro nasmrt preplašio.

Oprezno je malo otpila, zakašljala i pokušala mu tumuti lončić natrag u ruku.

“Popij”, ponovio je.

“Gdje su Noah i Skye?” Odugovlačila je.

Uzeo je lončić i nježno joj ga prslonio na usta. Nevoljko je srknula i progutala. “Ovdje su, draga. Sjede za stolom i igraju karte.” Poker, točnije. On ih je sam naučio – no, naučio je Skye, u svakom slučaju; Noah je još trebao učiti – dok je Bridget spavala, no vjerojatno je bolje bilo ne ići previše u detalje. Osmijehnuo joj se i privolio je da pije sve više i više mješavine s viskijem, ali polako.

“Trace?” Bila je popila polovicu količine, a kapci su joj već postali teški.

“A?” Odložio je lončić i podvio joj pokrivače pod bradu.

“Hvala ti ”

Nagnuo se i lagano je poljubio u čelo, onako kako bi poljubio Skye. Uslijedila je zbrka osjećaja i dojmova koja mu je zamalo oduzela dah, no bio je posve siguran da je uspio sakriti svoju reakciju. “Nema

na čemu”, odgovorio je. “Ali bit ću ti zahvalan ako ne budeš i dalje posezala za čegrtušama.”

Oči su joj sjale iako ih je jedva držala otvorenima.

“Hoćeš li – hoćeš li mi biti blizu.”

Želio ju je ponovno poljubiti, ali se nije usudio jer je znao da to ne bi bio više onaj poljubac kao otprije. Stoga je radije kimnuo. “Donio sam si vreću za spavanje i rastegnulo je tamo kraj peći. Samo ti spavaj, Bridget. Treba ti sna.”

Osmjeh joj se kolebao na usnama pa nestao. “*Mrzim* spavati”, rekla je.

Vjerovao joj je. Bila je žustra osoba, poletna, puna života. Čak i dok je mirovala sva je titrala i mrzila je svaki trenutak izležavanja. “Gledaj to ovako”, zadirkivao ju je. “Što prije zaspiš, prije će osvanuti jutro.”

Uspjela se malo prigušeno nasmijati, a on je znao da mu je napokon krenulo, da je njegov cijeli život ovisio o tom slabašnom glasiću. “Upravo to kažem ja Noahu”, rekla je ona.

Podigao je jednu obrvu. “Pa onda”, rekao je, “mora da je uistinu tako.”

Ponovno se osmjehnula i sklopila oči, vrlo sporo. Preplavila ga je nježnost koju je osjećao prema njoj, koja mu se sigurno odrazila na licu, a on nije želio da ona to primjeti da ne bi ponovno uzmakla.

Kad se Bridget sljedeće jutro probudila, goruća bol joj je kucala u ruci, no ona bi slavila da je imala snage. Bila je živa, zahvaljujući Traceu. Na sanduku tik do kreveta bila je teglica puna divljeg cvijeća, crvenog, ljubičastog, žutog i bijelog, a bila je tamo i nova knjiga koja je toliko obećavala.

Cerada je bila napola skinuta s krova a Trace joj se gol do pojasa i sav oznojen, nasmiješio odozgo sa zabata krova. “Zdravo, uspavana ljepotice”, rekao je.

Teško je gutnula. Trace je imao oko dvanaest godina kad ga je posljednji put vidjela bez košulje; naišla je na njega i Mitcha kad su se kupali u potoku. No ovo je bila nelagodna promjena. “Što radiš tamo gore?”

Čak i s te udaljenosti mogla mu je nazreti vragoliju u očima. “No, kakvo je pak to pitanje?” uzvratilo je. “Spremam se postaviti krov kao što sam obećao.”

Osjećala se nelagodno, ležeći u krevetu i buljeći u njegova gola prsa. “Obuci košulju”, rekla je pridigavši se. “Izgorjet ćeš na suncu.”

Opet, taj kobni osmijeh. “Pazi”, upozorio ju je. “Samo ti govori tako, pa ću još pomisliti da ti je stalo.”

Zarumenjela se. “Nemoj me gledati. Kako, zaboga, da ustanem iz kreveta ako buljiš tako u mene?”

Nasmijao se. Sunce je sijalo oko njega poput aureole. “Ti to i ne smiješ”, rekao je. “Ustati iz kreveta, hoću reći.”

Bridget je uzdahnula. “U međuvremenu, namjeravaš zabiati grede i daščice točno meni iznad glave?”

Pretvarao se da ozbiljno razmatra tu zamisao. “Valjda ćemo te morati odnijeti van do potoka.” Opet, taj sjaj u njegovim očima. Taj osmijeh. “Skye i ja smo ti već opremili mjesto.”

Sama pomisao da će biti vani oživila je njen uspavani duh. “Stvarno?”

“Stvarno”, odgovorio je i upao u kolibu spretno poput nekog bića iz džungle. “Ako si spremna, odmah ću te odnijeti tamo.”

Bridget je zinula u njega i bilo joj je da propadne u zemlju od stida. Kakva je ona to žena da gleda u muškarčeva gola prsa? Prsa jednog muškarca, ništa manje, koji joj nije bio muž.

Nije bio Mitch.

Činilo se da joj čita misli i tužan osmijeh mu se smjestio na usnama a zatim mu se premjestio na oči. Podigao ju je iz kreveta zajedno s pokrivačima i nekako joj uspio dodati knjigu koju joj je kupio u gradu prije nekoliko dana. Povjetarac i sunčeva svjetlost djelovali su blagotvorno poput melema na ranu i Bridget je zinula od predivnog iznenađenja kad je ugledala viseću ležaljku. Bio je čvrsto vezao jedan stari pokrivač između dvije mlade ali žilave jele nadomak ruba potoka. Skye i Noah su bili malo podalje nizvodno, oboje držeći sklepani ribički štap i ozarili se kad su ugledali Bridget.

Bilo je kao u raji, ležati u toj visaljci u hladu titravih sjena lišća uz uspavljajući žubor vode. Bridget je čitala, drijemala, pa opet čitala. Noah i Skye su i dalje pecali, a Trace je radio na krovu, zabijajući drvene klinove djedovim čekićem.

“Vidi, mama!” Bridget je bila zadrijemala, ali se razbudila čuvši glas svog sina i osjetivši nešto hladno i sklisko na svojoj ruci. “Uhvatio sam ribu”, ciktao je.

I uistinu, Noah je imao krasnu sjajnu pastrvu na udici. Nasmijala se i nagnula da ga cmokne u obraz.

“Pa skoro je velika poput kita koji je progutao Jonu”, primjetila je.

Noah je kimnuo. “I nitko mi nije pomogao. Sam sam je ulovio:”

Bridget mu je raskuštrala sjajnu kosu i pomislila na Mitcha. Ponešto je jenjao sjaj s Noahovog ulova, sa suncem poštropljenog potoka, s umirujućeg zvuka Traceova rada na krovu. “Tvoj bi se tata tako ponosio”, rekla je tiho.

Noahovo se čelo namrštilo. “Želim da mi Trace bude tata”, rekao je.

Ova primjedba nije iznenadila Bridget, ali ju je ubola. “Srce”, rekla je boreći se protiv glupog, slabašnog poriva da brizne u plač. O, srce. Ne ide to tako. Tvoj tata se zvao Mitch McQuarry i, čak i ako ga više nema, on će uvijek biti tvoj otac.”

Noah je spustio ribu na tlo, i bilo je nečeg tako neutješnog u toj kretnji da ga je Bridget silno željela privući k sebi i zagrliti. Ipak se suzdržala; Noah je možda još mali dječak, ali nije beba. Da se ponaša pokroviteljski, mogla bi samo omalovažiti njegovo dostojanstvo. “Gdje je on? Moj otac, hoću reći?”

“Već smo razgovarali o tome, Noah”, podsjetila ga je Bridget. Morala je skrenuti pogled i obrisati obraz dlanom. “On je na nebu.”

“Hoće li se vratiti?”

Srela je pogled svojeg sina. “Ne, dragi. Ljudi vole ostati na nebu kad tamo stignu. Tamo je prekrasno.”

“Možemo li mi otići tamo? Ti, ja, Skye i Trace? Možemo li otići tamo i pronaći mog tatu?”

Bridget je gutnula, bacila pogled na potok i prisilila se da ponovno pogleda u Noaha. Oči su joj još uvijek bile zamučene; nije mu mogla razabrati crte lica. "Svi ćemo mi otići tamo jednog dana", rekla mu je pažljivo. "Ali ne u skoro vrijeme." i *ne zajedno*.

Noah je shvatio. "A tako", rekao je. A onda, poput strijele, podigao je svoju sjajnu pastrvu visoko iznad glave i viknuo, "Vidi, Trace, ulovio sam ribu, sam samcat!"

Peti dio

Šerif Sam Flynn pojavio se sljedeći dan, te je, zabacivši glavu i s palcima zavučenim pod pojas za pištolj, stajao žmirkajući i diveći se novom krovu na kolibi McQuarryja. “Da, gospodine”, viknuo je Traceu, koji se raskrečio na vrhu krova. “Dobro ste to napravili. Ako to Jake Vigil vidi, ganjat će vas da se uhvatite one pilane koju namjerava graditi. ”

Bridget je bila spomenula tu pilanu, no Trace joj nije vidio ni traga onog dana kad je nakratko posjetio Primrose Creek i kupio one namirnice.

“A ima li on blanjalicu?” odazvao se Trace. Imao je dosta drva. Trebalo mu je dasaka odrezanih na mjeru i izblanjanih da bi doveo Bridgetin dom u kakav-takav red; osim krova trebalo je nadograditi sobe i štalu. Jedan pravi obor.

“Na paru”, odgovorio je Sam ponosno kao da je on vlasnik stroja. “Stiže mu ovih dana, zapravo. Rekao bih da je negdje na pola puta odavde do San Franciska. No Jake ima dobre zalihe dasaka. Dao ih je izblanjati u Virginia Cityju. Možda bi bio voljan platiti njima rad.”

Trace je posegnuo za košuljom koju je bio odbacio kad je sunce pripeklo, provukao si dršku čekića ispod pojasa i spustio se na rub krova. Odande je lako mogao doskočiti na tlo. “Vama na usluzi, Sam”, rekao je ispruživši ruku.

Šerif se rukovao s njim. Njegov konj, riđan s ušima kao u mazge, zahunjao je iza njega.

Trace se zasmijuljio. “Jeste li došli samo na kavu ili me kazna za moju potraćenu mladost ipak sustigla?”

Šerif se zahihotao: “Ako ste potratili mladost, kadtad ćete morati nadoknaditi izgubljeno vrijeme.” Skinuo je svoj znojem umrljan šešir i tumuo svoje plosnate prste kroz rijetku kosu. “Zapravo, došao sam

da uručim pismo gospođi McQuarry. Došlo je čak iz Engleske, a po omotnici bi se reklo da je prošlo pakao na putu.”

Trace se namrštiio primivši tanko, providno pismo. Bridget se cijeli tjedan oporavljala od ugriza zmije, a mada je znao da joj se prvih dana sviđalo dvorenje i briga oko nje, po prirodi nije mogla biti dugo nepokretna. U stvari, bila je svadljiva poput medvjedice kojoj nedostaje mladunče. Trace se pomalo ponadao da bi je pismo moglo razvedriti, no u isto vrijeme je znao da dolazi od jedne ili obiju njenih otuđenih rođakinja, koje je smatrala pravim dezenterima.

Zamišljeno je pljusnuo pismom po svom dlanu. “Pustite konja da pije, Sam, a vi sjednite nakratko.” Pokazao mu je na bačvu za kišnicu koju je uzeo s pokvarenih teretnih kola dok je u njima tražio oruđe. Tada su se već kola bila nekako prevrnula na strmom brežuljku i nisu bila ni za što drugo do za ogrijev. Bridget je vjerojatno spavala i znao je da bi ga ubila da je pozvao šerifa u kuću dok se odmarala. Tih dan je pažljivo koračao oko nje da bi sačuvao krhki mir, a nijedno od njih nije se usudilo spomenuti njegovu bračnu ponudu. “Reći ću Bridget da ste ovdje.”

“Vidim to i sama”, rekla je jasno i pojavila se pred njim na ulazu u kolibu. Bila je obučena u svojoj žutoj prostoju pamučnoj haljini i svezala svoju dugu, dugu kosu na zatiljku te je izgledala mršava i blijeda i nevjerojatno mladolika. “Uđite, gospodine Flynn Skuhat ću kavu.”

Sam je skinuo svoj šešir i nasmiješio se, no Trace je primjetio da je ovaj opazio Bridgetinu slabunjavost. “Hvala vam, gospođo”, rekao je, “ali ne mogu ostati. Samo sam došao uručiti vam ovo pismo. U gradu imamo nekoliko grubijana pa im ne možemo predugo dati na volju.”

Jedva se nasmiješila, no držala se za ovratnicu jednom rukom, pomalo nestabilno, a zbog plavih sjenki ispod njenih očiju Trace bi bio najradije otišao potražiti doktora.

Upravo je bio odlučio dovući jednog iz Virginia Cityja, ako bude morao, kad se oglasila. “Ne pada mi na pamet tko bi mi to mogao

pisati”, rekla je.

“Došlo je čak iz Engleske”, rekao je šerif po drugi put. “Nadam se da vam donosi dobre vijesti, gospođo.”

Bridgetin osmjeh je već bio splasnuo. “Engleske?” rekla je i uputila se prema njima. Stala je nesigurno nasred dvorišta. Sam, koji je bio zauzet penjanjem u sjedalo, nije joj vidio izraz lica, ali Trace jest i skoro je požalio što joj je donio pismo.

Prišao joj je, uručio joj pismo i pridržao je obujmivši je lagano oko pasa.

Proučila je otmjeni izbljedjeli rukopis, pečat, riječi McQuarry Farm i Virginia precrtane i zamijenjene s Primrose Creek, Nevada. “Ovo je – ovo je od Christy”, rekla je. Nije mogao mnogo razabrati iz njenoga glasa, ali ga je njezino slabašno otezanje strašno zabrinulo. “Ona – ona je sigurno mislila da smo svi još na farmi – ”

“Uđi, Bridget”, naložio je Trace nakon što je mahnuo šerifu na odlasku. “Trebaš biti sama, i trebaš sjesti.”

Dozvolila mu je da je uvede natrag u kolibu i posjedne za stol i to je bio nevoljan dokaz njene slabosti. Skye i Noah su bili negdje u blizini, pecali su, a kuća je bila tiha. Zavoľjela je piti čaj otkad ju je zmija ugrizla pa je Trace pristavio vodu u običnom loncu dok je ona sjedila i buljila u pismo kao da je mislila da bi moglo zamahnuti krilima i izletjeti kroz prozor.

“Naš rastanak nije bio ugodan, znaš”, rekla je tako tiho da je gotovo nije ni čuo.

“Znam”, odgovorio je tiho. “Bio sam tamo, sjećaš se? Ljudi se mijenjaju. Okolnosti se mijenjaju.”

Bridget je dugo šutjela, a kad je progovorila kao da nije bila čula ni jednu njegovu riječ. Nije se sjetila da ih je on pomagao razdvojiti. “Gadno smo se bile posvađale, Christy i ja, taj zadnji dan. Svašta smo rekle...”

Bio bi joj prišao i položio ruku na rame da nije mislio da ona ne želi da je se dira. “Možda je vrijeme da se zaborave sitne nesuglasice. Porodica je ipak porodica.”

Gledala ga je; osjetio je njen uporni pogled na onaj tajnovit način, čak i prije nego se okrenuo i pogledao je u oči. “Stric Eli se priključio lužnjacima. Christy je rekla da je naš tata, Skyin i moj, izdajica jer je stao na stranu Sjevernjaka. Rekla je da je on sramota cijele države Virginije i da bi ga trebalo objesiti.”

Trace je uzdahnuo. “Bridge”, rekao je. Voda još nije bila goruća, ali je on ipak ubacio dvije žlice pune čajne mješavine. “Bila je dijete. Ti si bila dijete. Zemlja se upravo bila prelomila na dvoje poput suhe grančice. Mnogo je ljudi reklo mnogo toga što nisu mislili.”

Zagrizla je donju usnu, posegnula za pismom, koje je ležalo ofucano od puta na stolu pred njom, i povukla ruku. “Rekla sam joj da je mrzim, Trace”, rekla je. Čvrsto je sklopila oči na trenutak, a kad ih je ponovno otvorila zagledala se nekud daleko. “Pljunula sam joj na suknju.”

“Ako se dobro sjećam”, rekao je, “navalila si na nju kandžama. Uzvratila je istom snagom, i mislim da biste se vas dvije bile poubijale da vas vaš djed i ja nismo rastavili.”

Zacrvenjela se. Stisla je vilice. “Zaklela sam se da joj nikad neću oprostiti”, rekla je.

Sagnuo se i sumnjičavo zavirio u limenku tople vode i plutajuće čajne listiće te jednom zavrtio mješavinu drvenom žlicom. “Neka obećanja”, rekao je odsutno, “bi se trebala prekršiti.” Odmah je znao i je pogriješio, ali bilo je prekasno.

“Da”, rekla je. “Kao ono što si ti dao Mitchu, na primjer.”

“To je”, odgovorio je za tren, “bilo drukčije.” Položila je lagano prste na pismo; nije stigla dalje od toga u namjeri da otvori pismo. Jedna obrva joj je bila podignuta, a u jednom kutu usana pobjednički osmijeh. “Nisam baš sigurna u to”, rekla je zamišljeno, ali nije nastavila s tom temom.

Bio je zahvalan što se suzdržala; ionako se velik dio vremena osjećao poput pastreve kad se migolji na udici. Nije da bi on otišao, bez obzira na njene argumente. Ona će se morati udati za nekoga prije ili časnije, a zašto da to ne bude on.

Prelio je čaja u lončić i stavio ga pred nju. “Bit ću na krovu”, rekao je i krenuo van.

Pogledala je u šalicu, naborala čelo a onda se u sebi nasmijala. “Bolje bi ti bilo da obučeš košulju”, rekla je. “Gulit ćeš se kao luk ako se ne budeš pazio.”

Uzdahnuo je, zažmirio pomalo klonulo i izašao iz kolibe.

Bridget je pričekala dok joj Trace opet nije bio nad glavom i zabijao klinove koje je izradio iz debelih komada kore drveta. Iako mu nije to htjela izravno reći, bilo joj je drago što je on u blizini. Da nije bio tamo kad ju je zmija ugrizla, sigurno bi bila mrtva, a Skye i Noah bi ostali sami.

Skye je bila snažna, na sebi svojstven način, i snalažljiva; našla bi ona način kako pomoći sebi i nećaku, ali Bridget je zadrhtala pomislivši na škripac u kojem bi se djevojka našla – naposljetku, žena je imala sužene mogućnosti pogotovo u mjestu poput Primrose Creeka. Mogla bi na brzinu stupiti u brak bez ljubavi ili plaćati uslugama hranu i stan; granica je između tih dviju mogućnosti bila tanka. No, zahvaljujući Traceu Skye je imala priliku postati zrela žena i odabrati sama muža kad za to dođe vrijeme.

Odugovlačiš, prekorila je Bridget samu sebe. Zatim je drhtavim rukama uzela omotnicu, okrenula je i otkinula jednokratni voštani žig na rubu zalistka.

Jedini list u pismu imao je izbočeni grb u gornjem lijevom uglu a ispod njega je bio datum – oko šest mjeseci ranije – i *Fieldorest*, naziv posjeda Christynog i Meganinog očuha.

Bridget je glasno udahnula na nos i skoro neprimjetno pucnula prstima po listu finog papira prije nego je nastavila čitati.

Draga Bridget,

Uputila sam ovo pismo tebi jer znam da zasigurno upravljaš svime i svakim oko sebe kao i uvijek. Lijepo mi pozdravi Skye.

Upravo smo jutros primili vijest o djedovoj smrti. Njegov odvjetnik nas je obavijestio da je preminuo, jer inače ne bismo

znale. Očekivala bih da ćeš mi ti dojaviti takvu. vijest – da nisi takva kakva jesi.

Prema riječima djedovog odvjetnika, Megan i ja smo naslijedile polovicu zemljišta nazvanog Primrose Creek, negdje daleko na Zapadu, a polovica ide tebi i Skye – kao i, čini mi se, sama farma i sve bakine krasne stvari.

U svakom slučaju, ne našavši svrhu tako udaljenom i pustom prostranstvu, moja sestra i ja bismo voljele prodati naš dio zemljišta. Izrazili smo tu želju djedovom predstavniku u Richmondu, no nakon duge rasprave odlučile smo da bi bilo časno ponuditi svoj dio posjeda tebi prije nego se obratimo strancima. Očekujemo pristojnu ponudu, naravno.

Molim te, odgovori nam čim prije. Ja i Megan jedva čekamo da smišljamo što ćemo s novcem.

Tvoja,

Christina McQuarry

Bridget bi možda bila zgužvala tu poslanicu i šutnula je na drugi kraj sobe da to nije bilo tek drugo ili treće pismo koje je ikad primila. Zbrka osjećaja kuhala je i previrala se u njoj – srdžba zbog onog na što je Christy aludirala, tuga što joj je njena nekad velika porodica sada tako sužena, opravdan strah da će njene rođakinje prodati zemlju s druge strane potoka nekome tko bi prekinuo dotok vode negdje uzvodno ili posjekao sva stabla da ih proda za građevinsko drvo ili pogrebao gornji sloj zemlje u potrazi za srebrom, zlatom ili bakrom.

“Dobila si pismo?” Glas je bio Skyin.

Bridget je digla pogled i trepnula. Sestra joj je stajala na vratima a svjetlo koje je dolazilo izvana, iza nje, ostavilo joj je lice u sjeni. “Da”, rekla je pomalo umorno i oprezno gutnula Traceovog čaja. “Gdje je Noah?”

“Na krovu je s Traceom”, rekla je Skye. A onda brzo, “I nemoj se odmah brinuti. Trace mu je svezao konopac oko struka.”

Bridget je zakolotala očima. Bolje da ne misli o tome. "Od Christy je", rekla je i pružila joj pismo.

Skye je bila pokraj nje i zgrabila pismo u djeliću sekunde. "Za ime božje", rekla je.

Bridget je pustila da je samu prođe. "Žele prodati svoj dio zemlje", rekla je, mada nije ni trebala jer je Skye već po drugi put čitala pismo. "Nekako moramo nabaviti dovoljno novaca da ga otkupimo."

Skye se skljkala na svoj sanduk, lijevo od Bridget. Iznad njih odzvanjao je čekić a Trace i Noah su neprestano razgovarali. "Kako ćeš to uspjeti?" pitala je.

Bilo je to i više nego razumno pitanje. Trebalo joj je sve ono što je Bridget nekad posjedovala, što je mogla prodati i zamijeniti, izmoliti i obećati, samo da dođe stigne. Nije imala novaca uopće, a Bakin srebrni čajnik i broš od poludragog kamena, zadnje što joj je ostalo od nasljedstva, otišlo je za smještaj i hranu prošle zime u taboru Fort Grantu. "Ne znam", priznala je naposljetku. "Ali ću već smisliti kako."

Skye ju je pažljivo promatrala. "Nema mnogo ljudi koji bi bili voljni živjeti ovdje", rekla je. "Vjerojatno će ta zemlja ostati nenaseljena kao i dosad."

Nije bila posve nenaseljena; nekad davno je bilo indijansko selo na tom mjestu, a jedna prastara brvnara je još uvijek stajala na visoravni nasuprot njihovoj kolibi, skrivena šumarkom jela, hrastova i jablana. "Dobra je to zemlja, Skye. Netko će je htjeti. A što ako to bude kriva osoba?"

Skye nije odgovarala. Obje su znale da bi određena vrsta susjeda itekako mogla za njih predstavljati opasnost jednom kad Trace izvrši sebi zadanu kaznu i ode. A Bridget nije sumnjala da će otići, kad ga ponovno obuzme stari nemir. Zbog toga, i drugih razloga, ne smije si dozvoliti da ga zavoli.

Bridget je pažljivo smotala list, vratila ga u omotnicu, izvadila McQuarryjevu Bibliju iz njene kvadratne borove kutije i umetnula pismo unutra. Kad se okrenula uhvatila je Skye kako je promatra sa zamišljenim smiješkom.

Bridget je stisnula usne, poravnala suknju svoje proste pamučne haljine i izašla van te zasjenivši oči jednom rukom digla pogled. Noah je rukovao čekićem, izbočivši jezikom jedan obraz, dok je Trace nadgledao. To je bio uobičajen prizor, muškarac i dječak rade zajedno, no pogled na njih ispunio je Bridget čudnim gorko-slatkim bolom. U jednom jedinom trenutku poželjela je da Trace nikad nije došao u Primrose Creek i radovala se što jest.

Digao je pogled vjerojatno očekujući da će zatražiti da odmah spusti Noaha dolje, i upravo je to željela učiniti, željela onako kako suha zemlja žudi za vodom, no držala je jezik za zubima. Natjerala se da uđe u kuću.

Do večere su Traceova leđa, prsa, ruke i ramena bili bolno crveni i vrući na dodir.

“Upozorila sam te”, uskomešala se Bridget vadeći vrč s octom od jabuka kojim je sačinjala maslačak i slično. “Obuci košulju, rekla sam. Ali ti si tako svojeglav i nisi htio slušati – “

Nasmijao se, mada je bilo posve očito da je patio.

“Da idem malo leći u potok, mislim da bi mi odmah bilo bolje.”

“Prehladit ćeš se prelazeći tako iz jedne krajnosti u drugu”, rekla je. “Sjedni i pusti da se ja pobrinem za tebe.”

Pogledao je u ocat i maramicu koju je izvadila iz kovčega koji su ona i Skye koristile namjesto komode i sumnjičavo suzio oči. “Hoće li to boljeti?”

“Rano si se sjetio to pitati”, odvratila mu je.

Trgnuo se kad je namočenu maramicu nježno prislonila na opaljeno meso na njegovim ramenima. “Izgleda da ti je bolje”, rekao je. “Ništa ti ne može uljepšati dan kao kad mene mučiš.”

Zavrtila je glavom, ali nije mogla ostati ozbiljna. Nasmijala se. “Upozorila sam te”, podsjetila ga je. “Boljet će nekoliko dana, Trace, i budi sretan ako noćas budeš mogao spavati.”

Promatrao ju je; oči su mu bile tirkizno plave na sve slabijem svjetlu. Večerali su – svježju pastrvu i povrće i nešto Skyina kolača tvrdih kao kamen – a koliba je postala udobna, što zbog krova i

zapaljenih svjetiljki, što zbog zaostalog mirisa dobre večere. Skye i Noah su sjedili zajedno na pragu i promatrali izlazak prvih zvijezda.

“Sutra ponovno idem u grad”, rekao je. “Želim razgovarati s Jakeom Vigilom, da vidim ako se mogu mijenjati za nešto dobrog građevinskog drva. Da sagradim obor i nekakvo sklonište za konje.

Kimnula je; grlo joj se stislo, iz nekog čudnog razloga, i sve što bi pokušala reći zvučalo bi poput kreštanja.

“Bi li voljela poći sa mnom?” nastavio je. Nije bio sramežljiv čovjek; Trace je uvijek bio najodvažniji od njih troje – smišljao je kojekakve nepodopštine a onda nagovarao Mitcha i Bridget da sudjeluju u njima. A opet je bilo u njemu dječачke nesigurnosti, koja je pobuđivala nelagodnu nježnost u Bridget. “Hoću reći, kao na izlet.”

Već joj je bilo na vrhu jezika da ga odbije, no pregrizla je jezik. I Skye i Noah su se na pragu okrenuli i gledali je očito očekujući njen odgovor, a zapravo, Bridget je dojadilo biti uvijek kod kuće. Sama će pregledati Primrose Creek, i vidjeti ako imaju crkvu i banku. Pogotovo banku.

“Bih”, rekla je, “voljela bih.”

Trace je opet spavao uz potok, a umjesto kreveta je imao visaljku, koju je izveo za Bridgetin oporavak. Posegnuo je za košuljom čim je Bridget završila namakanje s octom, navukao je oprezno ostavivši dugmad nezakopčanu. Bridget je uspjela ne gledati mu u prsa za vrijeme tretmana, ali sada su joj odjednom privukla pogled, jednom, dvaput, triput.

Naposlijetku se morala okrenuti. “Laku noć, Trace”, rekla je.

Bio je tik iza nje, tako blizu. Osjetila je kako joj njegov topao dah miluje potiljak. “Laku noć”, odgovorio je.

Oluja se digla nakon ponoći, cijepajući nebo na crne djelove i tresla novi krov iznad njihovih glava. Krajolik se jezivo razbistrio svjetlom munje, a konji su njištali od straha. Naredivši Skye da ostane unutra s Noahom, Bridget je navukla kućnu haljinu, nataknila razvezane cipele i izjurila. Baš nasuprot kolibe s druge strane potoka na jednom ogromnom žutom boru buknila je vatra i sukljala poput baklje.

Bridget se okrenula i navrat-nanos jurnula iza kuće u obor gdje je držala Sis, dok je pastuh bio privezan podalje. Kobila je bila izvan sebe, ustrčala se amo-tamo u skućenom prostoru, zabacivala glavu i njištala sva oznojena.

“Smiri se, mala”, govorila joj je Bridget. “Smiri se.”

Čula je pastuha između praskova gromova, no znala je da je Trace s njim.

Prepoznavši vjerojatno Bridgetin glas, ili možda miris, Sis se donekle smirila. Rzala je.

“Dođi, Sis”, govorila je Bridget pruživši ruku prestrašenoj životinji. “Ja sam tu. Vidiš? Bridget je tu. I neću dopustiti da ti se išta dogodi.”

Upravo je tada počelo kišiti, najprije slabije a zatim sve jače. Trace se pojavio kraj Bridget baš kad je na Sis stavila povodac i učvrstila ga. Vodio je pastuha. “Postoji li kakvo mjesto gdje ih možemo odvesti?” vikao je nadglasavajući treštanje kiše.

Pregrijane čas prije, životinje su sada bile naskroz mokre.

Bridget se sjetila stare indijanske brvnare s druge strane potoka i pokazala je rukom. “Tamo preko!” odgovorila mu je vičući. Pljusak je naposljetku ugasio zapaljeno borovo stablo. “Iza onih stabala. Pokazat ću ti.”

Trace ju je uhvatio za ruku. “Ne”, rekao joj je.

“Potok sigurno protiče vrlo brzo. Ti idi unutra!”

Zavrtjela je glavom. “To su moji konji”, rekla je nepopustljivo.

Trace je zamahnuo drugom rukom u provali ogorčenja, no pustio ju je da pođe ispred njega do potoka, gdje je podigla svoju spavaćicu i kućni ogrtač do koljena i svezala ih u čvor. Potok je uistinu bio nabujao, a u razmacima sijevanja munja krajolik je bio da ne može biti tamniji. Dvaput je, dok su oni prelazili potok vodeći oboje po jednog napola prestravljenog konja, plavo-zeleni bljesak zaigrao na suprotnoj obali.

Bio bi to krasan prizor da nije bio tako blizu vode. Potok je neupitno bio najgore moguće mjesto gdje su se mogli naći po tom vremenu, a šuma u koju su se uputili bila je sljedeće najgore mjesto.

Brvnara je pak imala krov od kože i čvrste zidove. Kad su ona, Skye i Noah tek stigli u Primrose Creek u kolima koja su vukli bikovi, pomišljala je da se nastani u toj brvnari. Naposljetku je izabrala kolibu jer je imala kamene zidove i bila bliže potoku.

Bridgetina su se stopala i noge ukočili od zime dok su stigli na drugu stranu a cipele su joj se vjerojatno uništile. Kiša je padala kao iz kabla a njeno šuštanje po vodi nalikovalo je praskanju divlje vatre. Uspeli su se skliskom padinom brijega i napokon, napokon našli samu kolibu.

Trace je privezao pastuha na jednom kraju te dugačke nastambe a zatim pričvrstio Sis na drugom kraju, dok je Bridget tapkala tražeći nešto čime bi obrisali konje. Pazeći da ne pomišlja previše na štakore, paukove i druga stvorenja koja bi se mogla skloniti na takvim mjestima, Bridget je uzela komad nečeg što se doimalo poput kože – bez sumnje je to bio dio krova – i time obrisala drhtavu kobilu što je bolje mogla. Kad je završila, probila se do Tracea, dala mu kožu i čekala dok se on pobrinuo za pastuha.

Ni Bridget ni Trace nisu progovorili ni riječi – bili su preumomi za čavrljanje – dok se nisu našli licem u lice, vidljivi jedno dugome samo zbog povremenog sijevanja munja. Kad joj je položio dlanove na ramena, privukao je k sebi i spustio svoje usne na njene, sve se to činilo posve normalnim.

Bridget je bila posve sigurna da su joj oči bile sklopljene, ali joj se ipak činilo da su se po cijelom svijetu razbuktali plamenovi za tog jednog poljupca. Jedna je munja prošla kroz nju, ukopavši se duboko u zemlju poput korijena vatre i suknuvši kroz njenu glavu poput rakete. Bila je omamljena kad se Trace odmakao; zateturala je a on ju je pridržao.

“Bolje da se vratimo”, rekao je.

Bridget nije mogla prozboriti ni riječi. No, pustila mu je da je uzme za ruku i izvede iz brvnare niz obalu, preko vode na kojoj su bliještali odrazi munja. Jednom se spotaknula nasred potoka, potonula i isplivala smijući se. Nije mogla biti mokrija nego što je već bila.

Svjetlo lampe se naziralo kroz vrata kolibe; slijedili su ga i Trace je pomogao Bridget preko praga prije nego je sam ušao i zatvorio vrata za sobom.

“Sva sreća što si uspio završiti krov”, rekla je Skye.

Bridget i Trace su se pogledali, mokri do kože, i smijali se poput dviju budala.

“Pogledajte se”, nastavila je Skye, samo što nije zaprijetila prstom. “Dobit ćete upalu pluća prije jutra ako nešto ne poduzmemo.”

Bridget se nije mogla na brzinu snaći. Kao da je iscrpila svu moć razmišljanja u sklanjanju konja od oluje. Trace se činio isto toliko izbezumljen; njegove su usne – zar ju je zaista poljubio? – poplavile a zubi su mu cvokotali.

Nasreću, Skye je bila više nego spremna da se pobrine za njih. “Trace, ti ostani tu kraj peći a ja ću ti dati deku da se omotaš. Ali najprije moraš skinuti tu odjeću, naravno.” Uzela je Bridget za ruku. “Pripremila sam ti suhu spavaćicu i ručnik da si osušiš kosu.” A onda strogo, “Trace, ti se ne okreći.”

Njegov se odgovor mogao protumačiti kao gundanje ili promukao smijeh. “Gdje je taj viski?”

Nekoliko minuta kasnije, kad se Trace skinuo do kraja i zaogrnuo se jednim od popluna koje su donijeli s farme, a ona se obukla u svoju najdeblju spavaćicu, sjeli su jedno do drugoga ispred nedostatne male peći i pijuckali kavu pomiješanu sa šećernim sirupom i jakim viskijem. Skye je bila kraj njih, sad češljajući sad brišući Bridgetinu kosu, pa nijedno od njih nije spominjalo poljubac ukraden u tamnoj ruševini s druge strane potoka.

Bridget nije bila sigurna da bi uopće mogla to spomenuti. Bilo ju je neobično stid, kao da je to bio njen prvi poljubac u životu. Kao da to nije bio samo poljubac već uvod u puninu ženstvenosti, savršenu samu po sebi. Nikad, ni jednom nisu Mitchevi poljupci tako djelovali na nju – ali bilo je bolje da se ne upušta u te misli.

“Idemo li ipak sutra u grad?” htio je znati Noah.

Trace se zasmijuljio. “Ako kiša popusti”, rekao je, “valjda ćemo poći.”

Noah je svrnuo svoje kestenjaste oči na Bridget. “I ti ćeš poći, zar ne, mama?” Bio je pun nade. I tako sličan Mitchu.

Ispružila je ruku i položila je na njegovu svilenkastu kosu. “Da, srce. I ja idem. A sada, zar ne bi bilo pametno da se vratiš u krevet? Ako se ne naspavaš, možda ćeš biti preumoran za put u grad.”

Noah je kimnuo, složivši se hitro, nagnuo se i cmoknuo Bridget u obraz za laku noć.

Krajičkom oka vidjela je Traceov nakrivljen osmjech. “Ovo je bilo vrlo lukavo”, promrmljao je kad se Skye zaokupila uspavljivanjem Noaha za ono što je preostalo od noći.

Samo se osmjehnula i uzela gutljaj ljekovite kave.

Trace si je provukao ruku kroz kosu i zagledao se u peć. “Počet ću graditi staju čim budem mogao”, rekao je. “U međuvremenu ćemo se koristiti onom brvnom. Pričvrstit ću čavlima ceradu da joj pojačam krov.”

Nije željela da joj govori o krovovima, stajama i nepromočivim ceradama. Željela je da joj objasni kako je imao obraza onako je poljubiti i zašto ju je to zauvijek promjenilo. Položila mu je dlan na ruku pokrivenu mekom tkaninom starog popluna. “Trace?” Susreo je njen ukočen pogled i čekao.

A Skye se upravo vratila, kvocajući poput kokoši koja nastoji skupiti raštrkane piliće u gnijezdo. “Zbilja, Bridget. Imaš toliko kose – trebat će joj *tjedan* dana da se osuši.”

Trace i Bridget su se još uvijek netremice gledali u napetoj tišini, a Bridget je bila sigurna da izgleda kao gromom ošinuta, baš kao i Trace.

Šesti dio

Kad se napokon protegnuo na ležaju od popluna i deka koje mu je Skye pripremila ispred peći, Trace se nije nadao snu. Njegova će se odjeća, protegnuta preko rubova stola od kalema, do jutra sigurno osušiti, a zahvaljujući viskiju groznica od vjetra, kiše i potočne vode nije mu više tresla tijelo. Ne, bit će to sjećanje na poljubac, koji je ukrao od Bridget, koji će ga držati budnim; još uvijek je na usnama osjećao toplinu poljupca, a snaga osjećaja koju je pobudilo njeno uzvratanje još uvijek mu se razlijevala kostima.

Zagledao se u donju stranu krova koji je zgotovio u zadnji čas, slušao rominjanje kiše i poželio da je Bridget pokraj njega, da je može zagrliti. Sklopio je oči uzdahnuvši i začas zaspao i sanjao. Zbunjivalo ga je to što je znao da on zapravo leži na podu kolibe u visoravni Nevade, dok su njegove misli i duh zalutali u njegovu prošlost, te nije mogao drugo do slijediti ih.

Mitch je bio ispred jašuci krasnog crnog konja kojeg mu je Gideon dao prije samo nekoliko mjeseci i vodio ih preko neke brze bezimene rijeke s podignutim mačem što je bliještao na podnevnome suncu. Trace je zaostao, prije nekih dvadeset minuta, kad se njegovom pjegavom konju, također uzgajanom na farmi McQuarryja, zabio kamen u kopito pa je šepao.

Dok mu je Trace izvadio kamen i sustigao druge postrojbe, Mitch mu se izgubio iz vida.

Trace se podigao na stremenima baš kada je Mitchov konj pogođen metkom točno u vrat. Životinja je zanjistala od straha i boli i divlje zalomila tijelom, a Mitch ju je uzalud nastojao obuzdati. Grimizna pjena se uzburkala na površini vode, i još je metaka ispaljeno.

U metežu koji je uslijedio, Mitch je nekako skliznuo iz sedla i nestao pod vodom. Trace se, neobazirući se na kišu metaka Južnjaka koja

je izrešetala površinu vode, probijao do svog prijatelja. Pjegava kobila je ustuknula, a bilo je i drugih ustrijeljenih muškaraca, i drugih konja, koji su zakrčili prolaz.

Onda se naposljetku probio do utopljenog konja, zaronio pod površinu vode i pronašao Mitcha gdje pluta nepokretno, očiju širom otvorenih a ruku raširenih kao da čeka sudbinu. Desna noga mu je bila zapela za stremen i nije je uspio izvući prije nego mu je ponestalo zraka.

Trace je izvukao svoj nož, odrezao stremen od sedla i izvukao Mitcha na površinu.

Pucnjava je bila prestala, no Trace je to jedva i zapazio. Izvukao je svog najboljeg prijatelja iz rijeke, položio ga potrbuške na obalu i pritiskao mu leđa objema rukama nastojeći izbaciti vodu iz Mitchevih pluća. Bio je svjestan tupe boli u svom desnom kuku, no prošlo je neko vrijeme prije nego je shvatio da je pogođen.

Cijev puške bola mu je rame; digao je pogled i ugledao mladog Južnjaka nad sobom, nasmrt preplašenog, ali odlučnog u namjeri da izvrši svoju dužnost. "On je mrtav, gospodine. A vi ste sada zarobljenik, pa se ustanite ako možete."

Trace je prevrnuo Mitcha na leđa i urlao mu nek trepne ili ustane ili samo diše. Tada su mu usne već postale plavo-sive a oči prazne. Trace je zatomio vrisak pobune i boli i ustao zateturavši, te s mukom podignuo prijatelja s tla i nosio ga preko jednog ramena.

"Morate ga tu ostaviti, Sjevernjače", navaljivao je dječak. Sigurno nije imao više od šesnaest godina, to dijete u prevelikom sivom vunenom kaputu; još uvijek je imao bubuljice po licu.

Trace je zurio u svog nesuđenog zarobljivača. "Namjeravam ga zakopati ovdje", rekao je. "Ako me želiš spriječiti, najbolje bi bilo da me odmah ustrijeliš."

Dječakov se pogled spustio na Traceovu krvavu nogu. "Čini se da je to već netko obavio", rekao je, ali ne slavodobitno. Ponovno je bocnuo Tracea puškom, no oprezno. "Neće ti dopustiti da ga pokopaš. Previše je drugih koje treba pokopati."

Trace je zgrabio cijev puške i gurnuo je u stranu istrгнуvši je istovremeno iz dječakova stiska. Zaštropoštala je na mokrim, glatkim kamenčićima na obali rijeke, gdje je ležala, a da nitko nije posezao za njom. “Zamahni mi još jednom time pred licem”, rekao je bijesno, “pa ću ti je zabiti na jedan kraj a izaći će ti na drugi.” Zatim se uputio uz obalu do travnate ravnice na vrhu, a Južnjaci su mu dali mjesta da prođe.

Netko mu je donio lopatu; počeo je kopati grob. Bio je u nekom čudnom stanju svijesti, napola izvan sebe, jedan korak straga, poput svog nesretnog duha. Mislio je da će poludjeti od žestine njegove tuge ako se na trenutak zaustavi.

Pustili su ga da kopa i kopa, oni Južnjaci, a u jednom su mu se trenutku dvojica pridružila. Kad je jama bila dovoljno duboka, Trace je zavio Mitchovo tijelo u deku koju je netko bio donio, sišao i sam u raku i položio svog beživotnog prijatelja do svojih nogu pažljivo, kao da uspavljuje dijete.

“Zbogom”, rekao je, a onda su ga koljena izdala i um mu se smračio sjenu po sjenu.

“Trace?” Jedna ruka počivala je čvrsto na njegovom ramenu i prodrmla ga. “Trace, probudi se. Ti sanjaš ”

Otvorio je oči i ugledao Bridget, nagnutu nad njim, a kosa joj je visjela do pasa. “Oprosti”, zamrmljao je i pokušao se pridići. Odmakla se da mu dâ mjesta.

Sjela je na jedan od kovčega, koji su im služili kao stolice, s rukama u krilu.

Kiša je bila prestala, a i mjesec je sigurno izašao jer je mogao, iako nisu gorjele svjetiljke, vidjeti je tako jasno, u njenoj bijeloj pamučnoj spavaćici. “Zvao si Mitcha”, rekla je vrlo tiho.

Uzdahnuo je i provukao naglo ruku kroz kosu. Iz nekog je razloga nije mogao pogledati. “Znam”, rekao je. “Nisam te htio probuditi. ”

“I nisi”, odvratila je. “Razmišljala sam o – o ovoj noći.”

Poljubac. Radije bi bio govorio o Mitchu. “Nisam to smio učiniti.”

“Ne, nisi smio”, složila se odmah. “A ja ti nisam smjela onako uzvratiti. Nego – nego tako sam usamljena.”

“Znam”, rekao je. “Znam.”

Uspravila je malko leđa. “Što misliš, jesu li konji dobro?”

Nasmiješio se, odahnuvši zbog promjene teme razgovora, iako je dio njega bio strašno razočaran što je ona mogla tako olako zanemariti onakav poljubac. “Sklonjeni su od kiše. Za ovu noć će to biti dovoljno.”

Jedva se kolebljivo nasmiješila. “Hvala ti Trace. Ne znam što bih bila učinila da nije bilo tebe – cerada nikako ne bi bila zadržala onakvu oluju, a Bog zna što bi bilo sa Sis i pastuhom.

Htio joj je dodirnuti obraz, ruku, rame, ali nije se usudio. Već je ionako prešao granicu kad ju je onako poljubio, a bilo mu je opet hladno kao da je uistinu bio u onoj proklesoj rijeci, tako daleko, i pokušavao očajnički, beznadno spasiti svog najboljeg prijatelja.

“Vrati se u krevet, Bridget”, rekao je hrapavo.

Oklijevala je a onda se ustala, stavila još drva u peć i dugo ga zamišljeno gledala u tišini punoj sjete. Naposljetku je izustila: “Je li patio? Mitch, hoću reći.”

Trace je zagrizao donju usnu i uzvratio pogled.

“Mislim da nije”, rekao je. “Na zatiljku je imao posjekotinu. Vjerojatno se udario o kamen kad ga je konj zbacio.”

“Učinio si sve što si mogao, Trace”, šaptala je. “Znam da jesi.”

Odjednom mu je znala sinuti, iznenaditi ga usred bijela dana, spoznaja da je Mitch mrtav, da ga više nikad neće vidjeti. Nakon ovog sna tuga je bila još žešća, svježija kao da se nesreća dogodila prije samo nekoliko sati, a ne prije nekoliko godina. “To je lijepo od vas, gospođo McQuarry”, rekao je i čudio se osornosti svoga glasa dok je još govorio, “s obzirom na vaše iskazano mišljenje da sam ja kriv što se to dogodilo.” U stvari, on je sam sebe krivio. I počeo je sumnjati da nije došao u Primrose Creek s odlukom da se oženi Bridget ni zbog kakvog obećanja, već zbog vlastitih razloga. Sebičnih razloga.

Probljedad je; spazio je to na slabom svjetlu i mrzio se zbog toga. A onda je rekla nešto što ne bi očekivao od nje. "Bila sam u krivu, Trace. Žao mi je. Mitch je bio muškarac, a ne mali dječak, i ne bi bio otišao u rat da to nije sam želio."

Ništa tome nije mogao pridodati. Bilo je to upravo tako. Iako srdačan, možda i naivan, Mitch je žudio za pustolovinom. Pridružio bi se borbi čak i da je Trace odbio poći s njim. Samo ni jedan od njih nije zapravo očekivao da će umrijeti. Bili su tako mladi, krv im je strujala venama, uvjereni da će jednog dana vratiti se kući kao pobjednici, zajedno, i pričati priče o njihovim doživljajima dok ne budu prestari da se ičega pravo sjete.

Samo što nije tako ispalo.

Trace je legao. Zemljani pod bio mu je tvrd, iako je bio onako zamotan u poplun, a hladnoća kao da mu se ulijevala kroz kožu.

"Najprije ću, kad završim staju", rekao je okrenuvši leđa Bridget i navukavši pokrivače do uha, "napraviti sobu na stražnjoj strani kolibe. Ja i ti nećemo spavati tu kad se vjenčamo." Očekivao je da će se buniti, no ona nije ništa rekla. Čuo je kako je prešla na drugi kraj sobe, vratila se u krevet i uzdahnula.

Kad se Bridget probudila sljedeće jutro gorućih očiju i začepljenog nosa, Trace je već bio izašao. Bila je uvelike sigurna da je otišao po konje u brvnaru s druge strane potoka, a jedan kratak pogled kroz prednji prozor potvrdio je tu činjenicu. Vodio je Sis za njen povodac dok ga je Zgoditak poslušno slijedio.

Zrak je bio zlaćan i ispran od sinoćnje oluje, a potok je bio svjetla vrpca blještavog srebrnog svjetla u pokretu. Tek je tada, gledajući čovjeka i dva konja kako se uspinju obalom shvatila zašto je konj tako spremno slušao Tracea.

Izašla je i promatrala ih ruku labavo savijenih pred sobom dok je Trace privezao Sis i pastuha i pustio ih da pasu odvojeno.

"Koje je njegovo pravo ime?" pitala je kad je Trace napokon došao pred nju izgledajući poput norveškog Boga na zasljepljujućem svjetlu jutarnjeg sunca. "Mislim na pastuha."

Trace ju je nekoliko trenutaka ozbiljno gledao, a zatim bljesnuo onim lopovskim smiješkom. "Ja ga zovem Stražar", rekao je.

Stavila je ruke na bokove i trudila se biti ljuta, ali joj jednostavno nije polazilo za rukom. Nije ni moglo jednog ovako prekrasnog dana. "Zašto mi odmah nisi rekao da je tvoj?"

Počeškao se po zatiljku i suženih očiju je dobroćudno pogledao. "To bi bio jedan razlog manje da ostanem tu", rekao je, "a ja zaista namjeravam ostati. Osim toga, mislio sam da ćeš to i sama shvatiti prije ili kasnije, budući da sam došao pješke sa sedlom u ruci. Oni Paiuti su me zaskočili jednog krasnog jutra prije nego sam popio kavu i ukrali mi konja. Očito ga nisu mogli svladati pa su odlučili problem proslijediti tebi." Prestao se smiješiti. "Ono što me muči u svemu tome jest da to znači da su oni promatrali ovo mjesto. Kladio bih se da su znali da ste ti, Skye i dječak sami i zasigurno su neko vrijeme promatrali ona goveda."

Bridget je i prije palo na um da Indijanci promatraju nju i Skye kako rade i Noaha, no sve dosad nikad si nije dopuštala da se previše udubi u te misli. Bilo je prestrašno. "Ako je tome tako, onda već sada znaju da si ti tu."

Promotrio je krajolik koji ih je okruživao kao da je očekivao hordu odmetnika da izađe vrišteći iz šume na svojim ratnim ponijima i mlatarajući bojnim sjekirama iznad glave. "Možda se nisam dovoljno naspavao noćas", rekao je, "ali baš sada imam neki stvarno neugodan osjećaj. Držite se zajedno, ti, Skye i Noah, dok ne dođe vrijeme za odlazak u grad."

Bridget je kimnula, nesvjesno gužvajući tkaninu svoje suknje objema rukama. "Najbolje bi bilo da premjestiš svoje stvari u kolibu", rekla je.

"Učinit ću to", odgovorio je.

Kad je otišao pokupiti svoju kišom natopljenju imovinu, Bridget je pomislila da je on možda želi preplašiti samo da mu dozvoli da prebiva s njima u kući. Odmah je otresla te misli. Trace zasigurno nije bio uzor lijepog ponašanja, ali se nikad ne bi služio

zastašivanjem da dobije ono što želi. Bez obzira na to, naježila joj se kosa na potiljku.

Jedan sat kasnije krenuli su u Primrose Creek, Skye i Noah na neosedlanoj Sis a Trace na pastuhu s Bridget ispred sebe u ženskom sedlu. Nastojala je zanemariti osjećaje koje je pobudio Trace obujmivši je svojim rukama, iako labavo, no nije uspjela. Sve otkad ju je poljubio noć prije – a iskrenost ju je natjerala da se suoči s činjenicom da mu je bez sumnje uzvratila poljubac – imala je neki čudan, titrav osjećaj kao da se neka lagana, slatka vrućica ustalila u njoj, zbog koje se topila prst po prst, ud po ud.

Bio je to jedan krajnje čudnovat osjećaj koji nikad dotad nije iskusila, čak ni u najintimnijim trenucima s Mitchem. Naravno, tih je trenutaka bilo vrlo malo, budući da joj je muž otišao u rat samo tjedan dana nakon njihove ženidbe i ostavio je trudnu s djetetom koje nikad neće vidjeti.

Prema Mitchu je osjećala nježnost. S Traceom je osjećala nešto posve drugačije – duboka i divlja žudnja da ga dodirne, da mu se preda, da leži pod njim. Ali osjećala je i bijes – uvijek taj bijes. Gdje je bio kad joj se svijet razmrvio oko nje, kad su farmu opustošili politički pustolovi sa Sjevera a djed umirao i ona je trebala njegovu pomoć. Gdje?

Vrućina joj je jurnula u lice i bilo joj je drago što mu je leđima okrenuta, jer bi vidio previše da joj je mogao pogledati u lice.

Ulice od blata i gnoja bile su prošarane vodom u blatnim kaljužama veličine jezera. Šatori su izgledali nekako raskvašeno, vrhovi su im se naherili i promoćili, no bilo je nečeg raskošnog u tim gradskim ljudima, a Bridget se činilo da razumije njihovo dobro raspoloženje. Bilo je nečeg i u sinoćnjoj oluji zbog čega se čovjek osjećao kao da je svijet ispran i oglančan, spreman za novi početak.

Veličanstvena gospodska kuća Jakea Vigila bila je na kraju grada a iza nje je bila pilana. Zapravo samo dugačka građevina od klada s nedotjeranim natpisom na krovu koji je označavao prodaju građevinskog drva. I sam je Jake bio poput tvrđave, visok preko

metar i osamdeset, širokih ramena i jakih čeljusti, brižnih kestenjastih očiju i bujne kovrčave smeđe kose. Iako zgodan, gospodin Vigil je bio sramežljiv, barem u blizini svakog tko je nosio suknju. Tek što je vidio Bridget i Skye, lice mu se grimizno zacrvenjelo i skrenuo je pogled, kao da ih je zatekao, recimo, neraspoložene.

Trace je sjahao i predstavio se. On i Vigil su se rukovali a zatim nestali u zgrade pilane, zadubljeni u razgovoru.

Bridget je iskoristila priliku da potraži banku. Najvjerojatnije ionako neće moći dobiti zajam, pogotovo sad kad nije mogla ponuditi pastuha za jamstvo, no morala je nešto poduzeti. Djed je želio da potez Primrose Creek ostane u obitelji, dio koji pripada njoj i Skye kao i onaj namijenjen Christy i Megan.

“Što tražiš?” pitala je Skye, uvijek radoznala.

“Banku”, rekla je Bridget. “Mislila sam ako – ”

“Mislila si ako posудиš novac i platiš Christy i Megan za njihovu zemlju, one nikad neće imati razloga da dođu ovamo i žive s druge strane potoka.”

Bridget je bila uvrijeđena iako, ako ćemo po istini, njen postupak nije bio opravdan. Ona se zaista potajno pribojavala da će njene rođakinje doći u Primrose Creek da traže svoje nasljedstvo, iako se to činilo nevjerojatnim. Opet bi počelo staro neprijateljstvo. “Ne misliš valjda ozbiljno da bi one *ikad* kročile u ovakvo mjesto”, rekla je uvjeravajući i sebe i Skye. Pomalo ju je grizla savjest, jer je predobro znala da Gideon nije želio da Christy i Megan prodaju svoju zemlju. Možda je čak to i naznačio u svojoj oporuci.

“Njima se zapravo ne priliči da žive u Engleskoj”, rekla je Skye. “Farma im je bila dom, kao i nama. Ali sada onoga više nema, a ovo je dom.”

Bridget je zakolotala očima. “Zar zaista možeš zamisliti njih dvije ovdje, kako se prenemažu šetajući niz ovu ulicu u svojim satenskim cipelicama pritisnuvši svoje lanene rupčice na svoje elegantne nosiće?” Bila je uvjerenjena da ne može pogriješiti u toj očitoj

pretpostavci, jer zaista nije mogla zamisliti Christy i Megan u tom okruženju.

Skye se držala svojeglavo. "Doći će one u Primrose Creek, Bridget. Pazi što ti kažem. I da si bila ljubazna prema njima."

Prije nego je Bridget stigla odgovoriti, opazila je znak obješen na jednom naročito istrošenom šatoru. *Propovijed ovu nedjelju*, pisalo je. Pa neka, ako nije bilo banke, makar su imali nekakvu crkvu. Ovaj rudarski grad je ipak možda ne znajući zalutao na stazu civilizacije.

Trace je izašao iz pilane, koja je bila posebna po tome što nije imala nijednu cvileću pilu, ako ni po čemu drugome, i izgledao vrlo zadovoljan samim sobom.

"Uskoro ćemo imati staju", rekao je, "I sobu odmah nakon toga."

Skye je pogledala Tracea pa Bridget, malko se zarumenjela, a onda se nasmiješila: "Dodat ćeš jednu sobu?"

Trace je kimnuo, kao da nije bilo ničeg nedoličnog ni neprikladnog u razgovoru o takvom smještaju pred mladom djevojkom i djetetom. Da ne spominjemo, pred udovicom njegovog najboljeg prijatelja. "U proljeće", rekao je bezbrižno, "sagradit ću i za tebe jednu, sestrice, i jednu za našeg Noaha."

Skye se ozarila pri samoj pomisli, a onda se namrštila. "Tada će mi biti skoro sedamnaest. Bit ću spremna za udaju i imat ću svoju kuću, do Bridgetine."

On se zasmijuljio. "Nemoj se toliko žuriti, vragolanko", rekao je. "Osim toga, dugo ćeš biti u braku kad se jednom udaš."

Bridget je skrenula pogled. Lice joj se opet zažarilo. "Ima li kakva banka u ovom gradu?" pitala je s možda samo naznakom razdražljivosti u glasu.

"Ma, gospođo McQuarry", razvukao je Trace i gurnuo si šešir na potiljak te je pogledao očima punim nestašluka. "Što će vama od svega pod milim Bogom baš ta ustanova?"

Ukrutila se. Mrzila je kad ju je zvao 'gospođa McQuarry' upravo tim tonom, kao da je mlada djevojka koja se igra domaćice i poslužuje zamišljeni čaj u sićušnim šalicama, a ne odrasla žena koja mora

podizati dijete. “Trebalo bi biti posve očito, *gospodine Qualtrough*, Želim posuditi određen iznos novca da kupim zemlju s druge strane potoka prije nego je naše rođakinje prodaju nekome – hm, nepoželjnome.”

Držao je dio povodca na pastuhovu obrazu dok mu je rame dodirivalo Bridgetino desno koljeno i dio njenog bedra. Da joj bar nije stajao tako blizu; osjećala se kao da se našla usred potoka, a svud oko nje sijevaju munje. “Gideon je namijenio tu zemlju Christy i Megan. Smatram da bi im trebala dopustiti da odluče što će s njom.”

Bridget je stisnula čeljusti, a zatim ih jedva opustila. “Christy mi je ponudila da kupim zemlju”, rekla je. “Pročitaj pismo ako mi ne vjeruješ.”

“O, bez brige, vjerujem ti”, rekao je Trace i gurnuo obod svog šešira malo naprijed tako da mu je zasjenio oči. “Ali mislim da bi se trebala malo strpjeti i vidjeti kako će se stvari razvijati prije nego se zadužiš. Znaš kako je Christy nagla, možda se već sada predomislila, a i Megan bi se trebala izjasniti budući da je polovica tog poteza njezina.”

Bilo je besmisleno raspravljati, pogotovo kad je Skye bila tamo, upijala sve i bila spremna u ovom slučaju stati na Traceovu stranu. “Čini se da je ovdje jedna crkva”, rekla je jer je tišina postala neugodna.

“Dobro”, rekao je Trace smijuljeći se ponovno. “Možemo se vjenčati kako priliči.”

“Nemam namjeru vjenčati se s tobom”, rekla je Bridget po navici iz inata.

Samo ju je pogledao, a iz očiju mu se smijalo sjećanje na onaj poljubac. Izraz njegova lica govorio je: *Misli što hoćeš*. Uzeo je pastuhove uzde u jednu ruku i uputio se prema crkvenom šatoru.

“Mi bismo se htjeli vjenčati”, rekao je Trace kad je jedan bjelokosi čovjek izašao iz crkvenoga šatora nasmješšen zbog prizora dobrodošlih zalutalih ovci u stado.

Svećenik je pogledao u Skye pa u Bridget, očito zbunjen.

“S ovom tu”, pomogao mu je Trace stavivši ruku na Bridgetino bedro, ništa manje, upravo tamo pred Bogom i ljudima. Imao je sreće što nije imala bič u rukama. “Mislim da bismo čim prije trebali izgovoriti one riječi budući da živimo u grijehu.”

Bridget je zinula. Skye se smijuckala pokrivši usta rukom, a Noah je ispružio obje ruke Traceu i rekao, “Tata, tata.”

Trace je skinuo Noaha sa sedla i smjestio ga na svome ramenu. Svećenik je izvadio rupčić iz džepa na svom ofucalom crnom prsluku i obrisao si čelo.

“I sami vidite”, dodao je Trace povjerljivim glasom, “da je hitno.”

“Jest, uistinu”, rekao je svećenik. “Jest, uistinu. No, uđite svi pa da to obavimo. ”

“Hej, čekajte malo”, pobunila se Bridget. “Čini mi se da bih trebala reći nešto o svemu tome, a ja – ”

Svo su je troje, Skye, Trace i Noah pogledali u isti čas. Došli su joj na um neprijateljski Indijanci i oluje, ugriz zmiije i skapanje od gladi i u tom je trenutku znala da *mora* pristati na brak ako želi imati čistu savjest.

“Neka bude”, rekla je. “Neka bude. Ali htjela bih porazgovarati s mojim budućim mužem prije obreda. *Nasamo.*”

Sva ozarena, Skye je skočila sa Sisinih leđa, privezala je za najbliži stup i, pokupivši Noaha s Traceovih ramena, slijedila svećenika u crkveni šator.

Trace je uhvatio Bridget za struk i spustio je, te joj je čak i tako kratak dodir oduzeo dah da je morala pričekati koji trenutak prije nego je mogla govoriti.

“Sad ti mene slušaj, Trace Qualtrough”, režala je tiho, mašući mu prstom pod nosom. “Možemo mi biti muž i žena nakon ovoga – ali to *ne* znači da ćeš – da ću ti ja dopustiti – ”

Smijuljio se i sagnuo da je ovlaš poljubi u usta, što ju je odmah ušutkalo. “Shvaćam”, rekao je. “Strpit ćemo se dok budeš spremna ili dok ona soba ne bude gotova, pa što prvo bude od toga dvoga. ”

Bridget je opet zinula; on joj je zatvorio usta laganim pritiskom brade vršcima prstiju desne ruke.

“Ovo nije igra, Bridget. Želim pravu ženu. Dom. Djecu.”

Gutnula je. “Djecu?” Nije mnogo o tome razmišljala otkad je Mitch poginuo, mada je željela veliku obitelj prije nego je umro, jer se nije namjeravala ponovno udavati.

“Cijelu jednu momčad”, rekao je.

“Zaboga”, rekla je Bridget i rashladila si lice rukom.

Ponovno se nasmijao, uzeo je za ruku i potegnuo je prema ulazu u crkveni šator.

“Ali nemoj se požurivati”, zadirkirao ju je ispod glasa. “Strpit ću se čak tjedan dana.”

U vrtlogu tih sitnih događaja jedno je vodilo drugome i Bridgetina sudbina je bila zapečaćena jednom zauvijek. Župnik prve crkve u Primrose Creeku predstavio se kao “Velečasni Taylor, samo Taylor.”

U crkvi su bile klupe u redovima a netko je postavio skromnu propovjedaonicu od sirovog, nebojenog drva.

Skye je stajala s Bridgetine strane, kao njena djeveruša a Noah je smješten udobno na Traceovu kuku, bio njegov kum. Svećenik je pročistio grlo i otvorio svečano svoj molitvenik kako je i priličilo takvoj prigodi.

Bridget je palo na um da izjuri, da se samo okrene na peti i pobjegne, i ne samo jednom, no obred je bio gotov prije nego je ona skupila hrabrost. Svećenik Taylor ih je proglasio mužem i ženom, i Trace se sagnuo i dodirnuo Bridgetine usne svojima.

Snažan, vruć dodir tog drugog poljupca pretvorio je njena već razuzdana čula u neopisivu zbrku ludo raznolikih osjećaja. Nikad ne bi pomislila da bijedan običan dodir usana mogao imati takvu razornu snagu; ovo je bilo vrlo različito od mirne nježnosti koju je osjećala kad bi je Mitch poljubio. Sasvim nešto drugo, odista.

Spustila je pogled na zlatni prsten koji joj je Trace nataknuo na prstenjak lijeve ruke i bila je zadivljena. Trace joj je bio pokazao taj prsten prije samo nekoliko dana i rekao joj sa sigurnošću da će se

uskoro vjenčati. Nije mu vjerovala tada, a evo je tu s mužem i novim prezimenom. Upisat će novi podatak u Bibliju McQuerryja čim stignu kući.

Nakon vjenčanja Trace je njih četvoro častio večerom u kantini pored pilane Jakea Vigila, dok su bili okruženi drvosječama i rudarima, skitnicama i farmerima. Bridget se činilo da svi oni zasigurno znaju da je popustila i udala se za Tracea Qualtrougha iako se zaklela da je neće uspjeti nagovoriti. Hrana, umak od srnetine i svjež kruh s mnogo maslaca, bila je izvrsna, no Bridget nije jela mnogo. Razmišljala je o nadolazećoj noći, prvoj bračnoj noći, pitajući se hoće li Trace održati svoje obećanje da će se strpiti dok ne bude spremna.

Čak i u tom uzbuđenom stanju, Bridget je primjetila način na koji su muškarci kojima je vrvio šator sa strane pogledavali Skye, zbog čega je njen nagon da je zaštiti došao na prvo mjesto. Vjerojatno su ti muškarci znali da Trace prebiva u kolibi i zaključili da su žene iz obitelji McQuarry sigurno raspuštenice.

Trebalo je biti jasno tim muškarcima da je Skye bila premlada i prenevina za zavođenje, no i ako su primjetili, nisu se činili razuvjerenima. Jedan od njih, mladić u radničkoj odjeći se čak usudio prići njihovom stolu. Imao je tamnu kosu i zelene oči, i Bridget se činio podosta zgodnim, no nije izgledao kao da ga čeka sjajna budućnost.

Pročistio je grlo, malko pocrvenio kad je Skye digla pogled i nasmiješila mu se upitno. Prisutni – svi ostali u kantini – zviždali su i gurkali laktom jedan drugoga.

“Zovem se Tom Barkley”, rekao je mladić.

Skye je pogledala u Bridget, a zatim sreća Barkleyjev zeleni pogled. “Skye McQuarry.”

Opet zvižduci i povici. Tom se okrenuo i obuhvatio cijelu prostoriju jednim prijetećim pokretom ruke – ruke koja je držala njegov klempav šešir. “Gledajte svoja posla”, rekao je, “a ja ću svoja.”

“Učini nešto”, šapnula je Bridget.

Posegnuo je za drugim komadom kruha i mimo ga premazao maslacem. "U vezi s čime?" pitao je iako je predobro znao.

"U subotu će biti ples", rekao je Tom Skye. "Smatrao bih se počašćen kad bi mi dopustila da te povedem." Bridget je zaustila, ali je ušutjela kad joj je Trace lagano položio dlan na podlakticu.

Skye je skrenula pogled na nekoliko trenutaka, a zatim pogledala u Tomovo iskreno, mladoliko lice i kimnula. "Vrlo rado", rekla je.

Tomova napetost kao da je splasnula kad je pristala; njegovo se ozbiljno lice razvuklo u osmjeh koji je bio tako umiljat da bi i Bridget to morala priznati. To jest, da ju je netko pitao. A nitko nije.

"Doći ću po tebe u šest sati", rekao je Tom Barkley. Skye ga je mirno gledala. "Ja – ja zapravo ne znam plesati."

Tomov osmjeh se još više razvukao. "Nema veze", rekao je dobroćudno. "Ne znam ni ja. Valjda ćemo se nekako snaći."

Bridget je bacila brz pogled postrance prema svome mužu.

"Tvoja mlađa sestra je dovoljno odrasla da ima udvarače", rekao je vrlo tiho. "Pusti je malo s lanca ako je ne želiš otjerati od sebe."

Bridget je uzdahnula, sklopila ruke u krilu i čekala da se obrok završi. Sada je samo željela otići kući, zasukati rukave i suočiti se s onim što će uslijediti.

Sedmi dio

Kad su stigli kući, Trace se ponašao kao da se ništa naročito nije dogodilo; ne rekavši ni riječi o vjenčanju, ostavio je konje da pasu a zatim koracima izmjerio prostor za staju i zabio štapove da označi uglove. Bridget je stajala gledajući ga dok nije pogledao u njenom smjeru i mahnuo joj, a zatim se okrenula na peti i pobjegla u kolibu.

Noah je sjedio na podu i igrao se sa zvrkom koji mu je Trace kupio, a Skye je klečala pred kovčegom preturajući po haljinama složenim u njemu.

“Ona plava svilena”, rekla je rastreseno. “Donijela si je, zar ne? Nisi je ostavila u Virginiji?”

Bridget je osjetila bol nostalgije. Trace je bio u pravu: Skye više nije bila mala djevojčica, i za nju je bilo prirodno da ima udvarače. No iako je bila toga svjesna, i dalje ju je tištala tjeskoba. Ona je Skye bila majka koliko i starija sestra i voljela ju je silno. “Tu je negdje”, rekla je.

Skye je pronašla haljinu i podigla je za naramenice. “Sigurno će mi pristajati ako je malo proširim i spustim rub.” Naposljetku se sreća s Bridgetinim pogledom i stisnuvši tu priprostu haljinu na prsa kao da je izrađena od zlatnih niti i ukrašena biserima. “Mogu je obući, zar ne? Molim te?”

Bridget je zatomila negodovanje. Nije ju bilo briga za haljinu, ali dobro njene sestre je bilo nešto sasvim drugo. “Da”, rekla je. “Možeš je obući. Ali zar ne misliš – no – zar ne bi trebala malo bolje upoznati gospodina Barkleya prije nego odeš s njim na ples?”

Skyino lijepo lice se smrknulo. Ustala se držeći pažljivo haljinu cijelo vrijeme. “Kako uopće mogu upoznati čovjeka ako ne smijem razgovarati s njim?” suprostavila se. “Idem na taj ples čak i ako mi ne dopustiš da posudim ovu haljinu.”

“Tvoja je”, rekla je nježno Bridget. Mnogo toga će se promijeniti između nje i Skye od tog dana. Bit će još više udvarača, još više plesova, još više opasnosti nego ih šesnaestogodišnja djevojka može zamisliti. Bez obzira na sve, Skye će od sada sve manje i manje trebati svoju sestru, sve dok je naposljetku više uopće neće trebati.

Ova pomisao probudila je bol usamljenosti u Bridgetinim prsima. Trace je bio u pravu: morala je pustiti Skye, no to je bilo nešto najteže što je ikad morala učiniti. A što je još gore, uskoro će i Noah odrasti.

Skye je sigurno primjetila nešto u izrazu Bridgetina lica jer je uzdahnula, prišla joj s drugog kraja prostorije i zagrlila je brzo ali s iskrenom privrženosti. “Uvijek si me štitila, pazila na me i brinula se o meni”, rekla je dok su joj suze svjetlucale na rubovima očiju. “Uvijek ću ti biti zahvalna. Ali zar ne razumiješ Bridge? Na tebi je red da budeš sretna. Bar jednom u životu misli na sebe.”

Bridget je šmrknula i uspjela se ovlaš osmjehnuti. “Ja sam udana”, rekla je. “O, Skye, što me, pod milim Bogom, spopalo da uzmem Tracea Qualtrougha za muža?”

Skye se nasmijala i poljubila Bridget u čelo. “Mislim da si pokazala izuzetnu sposobnost rasuđivanja kad si izabrala njega. To me je malo iznenadilo, da ti pravo kažem – bojala sam se da se nikad nećeš udati ili da ćeš se zakačiti za nekoga o kome se treba brinuti.” Ušutjela je zacrvenjevši se kad je vidjela kako je Bridgetino lice živnulo u očekivanju nečeg zanimljivog. “Znaš, jer si tako snažna i sve drugo. Dopusti da te voli, Bridge. Molim te, pusti sad ponos i dopusti mu da te voli.”

Tada se Bridget morala okrenuti. Ljubav nije imala veze s njenom udajom za Tracea; voljela je jednog čovjeka u svom životu, a to je bio Mitch. Dopustiti da ti osjećaji umru bilo bi okrutno, bilo bi nezamislivo izdajstvo. Ne, ona se udala za Tracea jer je to bilo praktično. “Bolje bi ti bilo da počneš raditi na toj haljini”, rekla je, vežući si pregaču, “ako je želiš zgotoviti do subote.”

Skye je otegnuto uzdahnula.

Noah je bio na vratima, gdje ga je obasjavalo popodneвно sunce. “Slušaj, mama. Dolaze neka kola.”

I zaista, nejasan zvuk škripavih kotača i konjskih kopita probio se preko potoka. “To će biti drvo koje je Trace naručio za staju”, rekla je Bridget. I *sobu*, dodao je glas u njenim mislima.

Koliko, pitala se, a da nije pomno preispitala razlog tome, treba da se sagradi staja?

Na Skyino zadovoljstvo, Tom Barkley je vozio jedno od dvaju ogromnih kola; on i gospodin Vigil su ih prevezli ravno preko potoka bez zaustavljanja dovikujući konjima i zatežući uzde.

“Tom je sam dao prijedlog”, rekao je gospodin Vigil pokazavši palcem u ovog drugog, kad se Bridget pridružila posjetiteljima i svome mužu – *svome mužu* – na mjestu buduće staje. “Reče da bismo trebali ovdje prirediti subotnji ples, kod vas. Neki bi od nas mogli doći ranije i pomoći vam dignuti zidove.” Podigao je pogled i procijenio nebo. “Što prije imate sklonište za vašu stoku, to bolje. Vrijeme se zna vrlo brzo promijeniti u ovim krajevima. Zna biti gadno, kao što je bilo sinoć.”

Bridget je zagrizla donju usnu. Staja bi se mogla vrlo brzo dignuti kad bi ljudi priskočili, što je značilo da bi se mogla naći u istoj sobi s Traceom mnogo skorije nego je očekivala. Jedno nedolično ushićenje prostrujalo joj je tijelom, ganjano osjećajem ugodnog nemira. Nije se usudila pogledati u Traceovu smjeru, jer je znala da će je gledati i čitati joj misli. Smijuljeći se.

“Bili bismo zahvalni na svakoj pomoći”, čula je Tracea kako govori.

To je bilo sređeno, tako lako. Trace, gospodin Vigil i Tom primili su se iskrcavanja drva i dviju tegli čavala, a zatim su se posjetitelji oprostili i drndajući otišli u svojim ogromnim, praznim kolima.

Hrpe mirisnog drva stajale su unaokolo.

“Čini se da misliš da si vrlo pametan”, rekla je Bridget Traceu ispod glasa dok su stajali jedno do drugoga i mahali Tomu i Vigilu dok ih

nisu izgubili iz vida. “Staja će začas biti gotova s tolikom pomoći. A kako si sve to platio?”

Trace se nasmijao. “Nikako da te pročitam: jesi li zadovoljna ili spremna da me ščepaš s izbačenim kandžama. Što se tiče drva, napravio sam razmjenu s Jakeom. Njegova borovina za moju pomoć u pilani.”

“Divim ti se”, priznala je Bridget.

A Trace se ponosno nasmijao. “Strpi se samo”, rekao je. “Čeka te još iznenađenja.”

U subotu ujutro pojavilo se sedamnaest muškaraca naoružanih pilama, čekićima, dlijetima i mjernim štapovima. Bridget se činilo da staja naočigled dobiva oblik; svaki put kad se odvažila pogledati iza ugla kolibe, drugi zid se uobličio. Do predvečerja zidovi su bili dignuti, a krov je čavlima pričvršćen na mjesto.

Skye se presvukla u svoju pomno preinačenu haljinu za ples prilično rano, svezala kosu, spustila je, pa je opet svezala. Hodala je amo-tamo, čekala i gledala spuštanje sunca dok je zalazilo na zapadu, kao da ga je gledanjem mogla požurivati. Bridget je skrivala osmjeh i usredotočila se na Noahovo kretanje; silno je želio sudjelovati u izgradnji staje, no bio mu je zabranjen prilaz gradnji. Čak se i Trace s tim složio; to je bilo, jednostavno, preopasno.

Očito je bilo da je Skye osjetila olakšanje kad je sunce napokon zašlo za obzor, a i sama Bridget je osjetila nekakvo slatko uzbuđenje. Sada će konji imati pregratke, zidove da drže vukove podalje i bar obeshrabre neprijateljske Indijance, i krov da ih štiti od kiše, vjetra i snijega. Mogla bi nabaviti kravu. Imati ravnicu za sijeno sljedeće ljeto...

Ali nije bila svrhovitost staje ta zbog koje joj je došlo da propjeva, i znala je to. Bila je to pomisao na ples s Traceom, na njegov zagrljaj i na njen pogled u Traceove oči. Nije gotovo ni mislila ni na šta drugo od njihova vjenčanja od prije tri dana, iako je Trace bio neosporno pristojan. Kad smo kod toga, nije je pokušao ni poljubiti.

Nije bila sasvim sigurna kako se zbog toga osjećala. U jednu ruku, bila bi bjesna da je išta nepristojno pokušao. S druge strane, bila je uvrijeđena jer *nije* pokušao.

Kako se večer približavala, gosti su počeli pristizati u kolima, u dvokolicama, pješke i na konjima. Svjetiljke su bile upaljene, a glazbenici – rudari s violinama i tamnopusi muškarac s gitarom – stali su na povišeno mjesto da zasviraju u borovinom zamirisanom prostoru nove staje. Bilo je nekoliko žena strogih lica na oprezu od raskalašenog grijeha, no većinu su sudionika činili muškarci. Kad je zasvirala živahna poskočica oni su jedan s drugim plesali. Skye i gospodin Barkley su im se pridružili; smijući se oko svojih nespretnih pokušaja da uhvate korak, a Bridget je samo sve to promatrala, pljeskajući u ritmu s Noahom pored sebe.

Trace joj je došao s leđa i jednom rukom zamrsio Noahu kosu.

“Onda, gospođo Qualtrough”, rekao je Trace. “Što mislite o svojoj novoj staji?”

Gospođo Qualtrough. Pa nije ni to loše zvučalo. Ugodan drhtaj krenuo joj je iz dna želuca i širio se u svaki njen dio. “Vrlo je čvrsta”, priznala je.

Nasmiješio se. “U to nema sumnje”, rekao je. “A ostalo je i mnogo drva. Mogu odmah započeti nadograđivati kuću.”

Bridget je znala da je izaziva, ali nek je prokleta ako će mu dopustiti da uspije. Već ju je dovoljno izbezumio.

Već je bilo vrijeme da netko uzvratu udarac Traceu Qualtroughu. “Da”, rekla je promatrajući plesače, pljeskajući rukama i smiješeći se. “I baš sam razmišljala. Samo ti radiš. Ne bi trebao ni s kim dijeliti tu sobu.”

Primio ju je za lakat, okrenuo je k sebi i povukao u zagrljaj. Noah je već bio na drugom kraju staje – što je bio stariji, brže se kretao, kako se činilo Bridget – i gledao kako gudači barataju gudalom, a njoj je od nekakve vrtoglavice glava postala lagana. Glazbenici su živahno zasvirali, a Trace ju je zavrteo nasred plesnjaka odmah uhvativši korak.

“Nismo se tako dogovorili”, naglasio je.

Bridget ga je sva ozarena pogledala, ali stara je srdžba, uvijek prisutna, pucketala u njoj. “Želiš li reći da moram platiti ovu staju svojim uslugama?”

Nije se čak ni pokušao nasmiješiti, no i dalje je plesao uz živahan takt koji se izljevao iz violina i gitara, a Bridget ga je morala pratiti. “Znaš vraški dobro da nisam tako mislio”, rekao je. “Ti si moja žena. Rekao sam ti, želim pravi brak – potpun, s djecom. ”

“A što s Mitchem?”

Zaustavio se, povukao je van iz staje i stajao s njom ispod sukna blještavih zvijezda. “Mitch”, rekao je s licem blizu njenog, “je mrtav. Vrijeme je da to prihvatiš.”

Bridget ga je htjela udariti, jer je duboko u sebi znala da je on u pravu, a bilo je to prebolno priznati. “Zar misliš da me treba podsjećati na to? On leži negdje u zemlji dok mi – mi – ” Pokazala je na staju iz koje se prelijevalo svjetlo i glazba. “*Plešemo*”.

Uhvatio ju je za struk i snažno je privukao k sebi. “Što je u tome zlo, Bridget?” htio je znati. “Muževi i žene plešu zajedno.”

Ostala je bez daha. Bio je, no, snažan po cijelome tijelu. Topla ljetna noć činila se odjednom još toplijom. Otrgnula se. “Ti se nisi vratio kući” prokipjela je i suze su joj odjednom tekle niz obraze. “Pisao si mi da mi je muž umro, ali *ti se nisi vratio kući*. Proklet bio, motrila sam put čekajući te, svaki dan i svaku noć – ”

Trace je blenuo u nju, očito zapanjen. “Zbog toga si tako bijesna?” pitao je. “Bio sam u zatvorskoj bolnici, Bridget. Skoro sam ostao bez noge.”

Na njoj je bio red da se zapanji. “Ali to nisi spomenuo u pismu – ”

“Kvragu, Bridget”, nastavio je Trace, “Mitch mi je bio najbolji prijatelj, a izgubiti ga bilo je vjerojatno nešto najgore što mi se ikada dogodilo. Samo mi je to bilo na pameti, a osim toga, trebalo mi je tri mjeseca da uspijem podmititi jednog Južnjaka da pošalje moje pismo. “Na trenutak je zatvorio oči, a kad je opet progovorio glas mu

je bio tiši i mekši. “Kad ćemo pustiti prošlost s Mitchem na miru i krenuti dalje.”

Bridget je gutnula; još joj se vrtilo u glavi. “Pogodili su te. Bacili u zatvor?”

“Da”, odsjekao je. Čvrsto ju je držao za nadlaktice a ona je znala da je želi protresti. A isto tako je znala da neće. “I nemoj se pretvarati da ne znaš da sam zaljubljen u tebe. Da te podsjetim, preklinjao sam te da se ne udaješ za Mitcha.”

Sklopila je oči i sjetila se te međuigre u bakinu mirisnu vrtu. Shvaćajući postepeno tu dvojnost: da je uistinu znala što Trace osjeća, a da je to svo vrijeme poricala. Štoviše, nijekala je i svoju strast.

Trace je nastavio, a riječi su mu se sve više zahuktavale, što se on više žestio. Bio je nepokolebljiv. “A što je još gore, i ti si mene voljela. Udala si se za Mitcha jer si mislila da ćeš ga tako spriječiti da ide u rat. Mislila si da ćeš ga *spasiti*, Bridget, a to je strašno jadan razlog da se vjenčaš s nekim.”

Suze su je žarile u očnim dupljama. “Prestani!”

“Neću prestati”, rekao je Trace, držeći je sada za ručne zglobove. “Volio sam te onda i volim te sada i neću ti dopustiti da ostaneš priljubljena uz mrtvačev frak dok ne bude prekasno. Više neću živjeti u toj laži, Bridget, a nećeš ni ti!”

Ispunio ju je sram jer nije mogla opovrgnuti Traceove riječi. Uvijek joj je bio drag, i uvijek će biti. Ali zavjetovala se na vjernost Mitchu, rodila mu sina, a cijelo vrijeme voljela drugog muškarca. Njegova najboljeg prijatelja. Upravo se za to morala iskupiti: za zavaravanje. Mitch je umro u uvjerenju da ga ona voli.

Trace joj je uhvatio lice objema rukama, sagnuo se i poljubio je snažno. Otopila se, otvorila mu svoja usta, otvorila svoju dušu. Prebrzo ju je odmaknuo od sebe s hitrošću u kojoj je istovremeno bilo opiranja i odlučnosti. Disao je ubrzano i isprekidano, a Bridget je, s jednom rukom na njegovim prsima, osjetila kako mu srce lupa. “Dosta”, rekao je. “Dosta. ” Možda je govorio sam sebi, kao i njoj.

Kad su im se pogledi susreli, lecnula se zbog tuge koju mu je vidjela na licu. "Volim te i želim te. O, Bože, kako te želim. Ali kad mi dođeš u krevet, moraš doći sama. Ne možeš povesti Mitcha sa sobom."

Dublji smisao njegovih riječi žestoko ju je zapekao. Povukla je natrag svoju ruku, spremna da snažno ošamari Tracea, no naposljetku, nije to nikako mogla učiniti.

Bilo je to baš tada, dok su stajali licem u lice a njihovi raspršeni snovi lepršali među njima, kad je počeo napad.

Počelo je s jednim jedinim vriskom od kojeg se ledila krv a koji se razlijegao iz mraka poput žestokog zamaha đavoljeg daha. U trenutku su došli Indijanci iz svih smjerova, jašući svoje kudrave, gladne ponije, sa strelicama i puškama u rukama. Trace je doviknuo ljudima u staji da ih upozori – iako im upozorenje nije bilo potrebno – zgrabio Bridget za ruku i gurnuo je pod najbliža kola.

"Ne miči se odavde!" naredio je.

Noah. Skye. Bridget je izašla s druge strane kola i jurnula prema staji.

Čula je konja, osjetila kako se iz zemlje diže tutnjava i odzvanja kroz stopala poput potresa, a zatim joj je jedna čelična ruka zahvatila struk i povukla je na konja. Htjela je vriskati, no glas joj se zaustavio u grlu.

Indijanac joj je zarežao nešto na njegovom jeziku, no Bridget ga je ipak razumjela. Upozoravao ju je da šuti, a kad je pritisnuo oštricu svog noža uz njen vrat trenutak kasnije, znala je da se ne šali.

Omamljena, zamirući od straha, Bridget je gledala kako je prekrasna nova staja planula. *Noah!* Zavrištala je u sebi. *Skye!*

Nakon toga svuda su zagruvale puške, a krajičkom oka Bridget je vidjela da je i kuća bila u plamenu. *Trace*, jecala je nečujno, *Trace*.

Strah je žderao Bridget iznutra i oblio je ljepljivim znojem. Grimizan odsjaj plesao je po tijelima Indijanaca i konja, i bilo je toliko buke, vike i pucnjave. Toliko vatre.

Bridget je žmirkala; oči su joj gorjele u dimu njenih izgorjelih nada dok je uzalud pogledom tražila svog sina, svoju sestru i Tracea. O,

Bože, gdje je Trace? Jesu li ga ubili, ti divlji pljačkaši – a ne Paiuti, vidjela je Bridget, nego lupeži i odmetnici iz različitih plemena.

Muškarac koji ju je zarobio čvrsto ju je stisnuo i viknuo nešto ostalima. Zatim je oštro podbo konja svojim mamuzama i oni su odjurili u noć. U zastrašujuće nepoznato.

Bridget je otupjela što se njene sudbine ticalo; nije mogla misliti od straha da više nikad neće vidjeti svoju obitelj. *O, Bože, molila je, ne daj da umru. Ne bih mogla podnijeti da ijednog od njih izgubim.*

Bridget se činilo da su beskrajno dugo jahali, dalje i dalje, zastrašujućom brzinom. Uzbrdo, nizbrdo, kroz mrklu, sumornu šumu koja je začudo mirisala na Božić. Naposljetku, pred zoru su stigli u nekakav tabor, zadimljeno mjesto zasićeno mirisom neštavljene kože, konja i ljudskih bića.

Kad su Bridget bacili na tlo ona se odmah uzverala na noge i potrčala među konje tražeći očajno sestru i sina. Odmetnici su se smijali njenim pokušajima, a jedan je isturio nogu o koju je udarila i našla se na tlu.

Odmah se digla i jurnula prema krivcu, ljuta kao ofurena mačka. Kao i svatko, ona se pitala s vremena na vrijeme bi li bila sposobna ubiti. Sad je znala odgovor.

Uzverala se po napadačevoj nozi do pojasa mu i kandžama se probijala do njegova lica.

Opsovao je – nije trebala znati njihov jezik da bi prepoznala psovku – i ponovno je udario ali ovaj put jače. Udarila je o tlo, osjetila ubod kamena ili konjskog kopita na sljepoočici i izgubila svijest.

“Gospođo Qualtrough?” Bio je to ženski glas, oprezan šapat. Bridget nije istog trena shvatila da joj se ova druga osoba obraća na engleskome. “Gospođo Qualtrough, jeste li dobro?”

Bridget je otvorila oči. Osjetila je kako joj se bol u glavi pulsirajući širi cijelim tijelom u ritmu s ubrzanim otkucajima srca i našla se kako sjedi na tlu ručnih zglobova i gležanja svezanih čvrsto stisnutom kožom a leđa joj je grebla hrapava kora drveta. Došlo joj je da povraća, ali se uspjela suzdržati.

“Gospođo Qualtrough?”

Bacila je pogled na drugu zarobljenicu – gospođicu Florence Coffin, dotada članicu jedne nepristupačne klike u Primrose Creeku. Bridget ih je uvijek smatrala pomalo oholima, no ovakve stvari nisu mnogo značile u trenutnim okolnostima.

Florence je bila u lošem stanju, rastresene kose i rasparane haljine, no brada joj je bila uzdignuta a oči sijevale s odlučnošću da preživi bez obzira na sve.

“Gospođo Coffin”, naposljetku ju je prepoznala Bridget, istežući vrat da promotri sve oko seba. “Ima li još koga?”

“Mislim da nema”, rekla je ova druga. “A s obzirom na situaciju, smatram da bi me trebali zvati Flossie.”

Bridget se u sebi nasmijala, unatoč svemu, jer nikad nije zamišljala ovu inače strogu ženu kao nekakvu Flossie. Naravno, vidjela ju je jedino iz daljine i nikad nije razgovarala s njome. “Ja sam Bridget”, rekla je.

“Znam”, odgovorila je Flossie uzdahnuvši. “Što misliš što namjeravaju učiniti s nama?”

O mogućnostima se nije dalo ni razmišljati, no Bridget je svejedno pomislila na njih i žuč joj je jurnula u grlo pekući poput kiseline. Ponovno joj je došlo da povрати; ponovno se suzdržala. “Razmislimo radije kako ćemo se izvući odavde”, rekla je kad je uspjela progovoriti. “Vjerojatno nas namjeravaju zamijeniti za nešto. Konje, možda, ili hranu.”

Flossie ju je gledala s nevjericom. Čula je iste one priče o robovanju, silovanju, skidanju skalpa i tetoviranju po cijelome tijelu, kao i Bridget, bez sumnje, no držala se uspravno. Moraš se diviti osobi s tolikom petljom. “Nadajmo se da si u pravu. ”

“Jesi li – jesi li vidjela – jesu li ubili koga?”

“Ne znam”, odgovorila je Flossie a pogled joj je sada bio nježan. Zašto ona jednostavno nije, pitala se Bridget, ikad smatrala ove gradske žene, iako su joj bile strane, običnim ljudskim bićima koja se

nastoje probiti kroz jedan složen svijet. “U onolikoj pucnjavi netko je sigurno poginuo.”

Bridget nije smogla odgovor i neko su vrijeme ona i Flossie samo sjedile u tišini, boreći se svaka sa svojim mislima. Ptice su zacvrkutale jutarnju pjesmu i svjetlo se prelilo preko tabora. Nisu vidjele ni kolibe ni indijanskog šatora, već samo logorsku vatru, tijesno ograđeno stado od kojih dvadeset i pet pasućih konja i za polovicu manje Indijanaca u različitim stadijima pijanstva. Ako je i bilo drugih otetih, nije ih bilo vidjeti.

Mržnja je prelila Bridgetino srce, hladna i poticajna. Glavobolja joj je malko popustila kao i mučnina sakupljena u njenoj nutrini. Ako su učinili nažao i jednom od njenih voljenih, Skye i Noahu i, da, Traceu, poslat će svakog od ovih ništarija u pakao, čak i ako ih bude trebala odvesti tamo jednog po jednog za ruku.

Kao da joj je naslućivao misli, jedan od muškaraca je ustao i oteturao do nje s pokvarenim osmjehom koji mu je naborao prljavo, obojeno lice. Tek je tada, na danjem svjetlu, vidjela da je muškarac bio bijelac, samo se prurušio u Indijanca. Brzim pogledom po taboru potvrdilo se da je takva bila i većina drugih.

Bridget je bila sigurna da ju je baš ovaj podlac udarcem bio srušio na tlo i sada je bijesno zurila u njega.

“No, onda, zgodna damo”, razvukao je otkrivajući gnjile zube. “Rekao bih da će netko dobro platiti za tebe. Nećeš biti u puno gorem stanju ako te se malo koristi.”

Bridget ga je pokušala udariti, no noge su joj bile svezane.

Nasmijao se, izvukao nož i nakratko ga prislonio uz Bridgetino lice, bez sumnje očekujući da će zbog ovog poteza poslušno ušutjeti. Nije djelovalo, jer Bridget nije više marila za oprez; više nije imala što izgubiti i sad je išla na sve ili ništa.

“Ostavi nas na miru”, rekla je Flossie.

“Začepi”, rekao je muškarac, a da je nije ni pogledao. Zatim se uhvatio rezanja Bridgetina konopca i oslobodio joj najprije noge a

zatim ruke. "Mislim da ću te samo malo odvesti do šume", rekao je. "Da te naučim kako se jedna dama ponaša."

Nešto se začulo, samo tiho zapucketalo, no privuklo je Bridgetinu pozornost poput metalnih strugotina na magnet, i ona je opazila krajičkom oka samo ljesak plave kose. No ništa od toga nije odala svojim držanjem i, skupivši koliko je god uspjela pljuvačke u svojim suhim ustima, pljunula svom mučitelju u lice.

Muškarac je zamahnuo rukom u namjeri da je udari a Bridget se spremala da opet pljune, kad je odjednom tabor zavrrio ljudima i konjima. Zatečeni i još uvijek teturajući nakon cjelonoćne pijanke i krađe, Indijanci su se razbježali na sve strane poput kokoši kad se među njima stvori lisica.

Bridget nije trošila vrijeme na procjenu situacije; zgrabila je nož, koji je njen nesuđeni napadač ispustio, i pohitala da oslobodi Flossie i izvuče je iz sukoba.

Ugledala je pastuha šarca usred sukoba s Traceom na šarčevim neosedlanim sjajnim leđima koji je zamahivao drškom puške kao kakvim srednjovjekovnim oružjem. Bio je posut čađom od glave do peta njegovih čizama a košulja mu je bila skroz naskroz natopljena znojem. Pogledi su im se sreli, i dok su drugi, Jake Vigil među njima, zajedno sa šerifom i Tomom Barkleyjem i brojnom pratnjom savladavali preostale odmetnike, on je usmjerio šarca u njenu smjeru, sagnuo se i podigao je pred sebe.

Stvarno ga je trebalo vidjeti, a ona je bila potpuno sigurna da je nešto najljepše što je ikad vidjela.

"Tko bi rekao da ću vas ovdje sresti, gospođo Qualtrough?" rekao je osmjehnuvši se.

Osmjeh joj je govorio da su Skye i Noah na sigurnom; spustila je svoje čelo na njegovo rame a nakon poduže stanke pogledala ga u oči. "Glupo sam se ponijela", rekla je.

Dodirnuo je svojim usnama njene, ali samo ovlaš. Ipak nisu bili sami. "I?" potakao ju je.

Blago se zarumenjela. "I volim te."

“I?” bio je uporan.

Čekao je. Nije joj namjeravao olakšati stvari, to je bilo očito.

Bridget je progutala stid, bacila pogled uokolo i nakratko spustila svoj pogled prije nego se postepeno srela s njegovim. “I što prije završiš onu sobu, prije možemo početi praviti djecu.”

Opet ju je poljubio, ovaj put u hrbat nosa. “O, mislim da ne moramo baš toliko dugo čekati”, odvratio je hrapavim glasom namijenjenim samo za njene uši.

“A Skye i Noah – ?”

“Skye i Noah su dobro, i ti to znaš”, rekao je. “Za razliku od tebe oni su ostali skriveni na mjestu, kako sam im i rekao.”

“A kuća i staja?”

Uzdahnuo je. “Nema ih. Ali gradit ćemo ispočetka. Još uvijek ima dovoljno vremena da se sagradi nekakvo sklonište do zime.”

“A gdje ćemo boraviti u međuvremenu?” Lijeno je zakačila jedan prst između dva dugmeta njegove košulje.

“Mislim da ćemo morati neko vrijeme spavati u onoj staroj kolibi, u svakom slučaju. Njih je šerif poslao da prenoće u gradu. Njegova žena će se pobrinuti za njih.”

Bridget je kimnula i zagledala se u oči svog muža. “Oduvijek te volim”, rekla je.

Nasmiješio se. “Znam”, njegove ruke su je čvrsto obujmile a ona se privila uz njega, kao jedna snažna žena sretna što je se grli, umiruje i štiti. Neko vrijeme, u svakom slučaju.

“Trace?” Ovaj put mu nije pogledala u oči, jer se odjednom zastidjela.

“Da?” Glas mu je bio dubok i odzvanjao je kroz nju poput milovanja. Poljubila ga je ispod lijeve uške. “Hajdemo kući.”

Epilog

Bridget McQuarry Qualtrough nije vjerojatno bila prva mladenka koja leži sa svojim mužem pod plavim suknom neba i mirisnim lukom borovih grana, ali je zasigurno bila najsretnija. Prostrli su si postelju u visokoj travi uz potok, gdje je Trace bio postavio svoj privremeni zaklon kad je tek bio stigao, i imali su potpuni mir, budući da će Skye i Noah provesti jedan dan i noć sa šerifom i njegovom ženom.

Poljubio ju je nježno, gotovo sa štovanjem, i zagladio joj kosu od lica laganim pokretom ruke. "Bridget", rekao je kao da joj kuša ime, i divi mu se, a zatim se nasmiješio. Oduzimao joj je dah, iako je bio sav onako znojan i čađav. "Uskoro ću voditi ljubav s tobom", dao joj je do znanja. "Ako nemaš ništa protiv, naravno."

Bridgetino lice se zažarilo, no odmahнула je glavom. Mogla je biti i djeвица, koliko je malo iskustva imala. "Samo nisam sigurna kako –"

Položio joj je prst na usne. "Sve će biti savršeno", rekao je, a to obećanje zatalasalo je kroz nju valove žudnje, uzavrelo joj krv i uznemirilo tijelo. "Daj da ti pokažem."

Zatomila je nemir i kimnula.

Prčkao joj je po dugmetima na prednjoj strani haljine koja nije bila čišća od njegove odjeće.

Drhtala je. "Što – ?"

Trace se nasmiješio, odgurnuo jednu stranu njena prsluka i otkrio tanki grudnjak odozdo. Napete grudi su joj zategnule tkaninu, posezajući za njim, a on se tome nasmiješio, sagnuo glavu i dotaknuo joj bradavice svojim jezikom, ostavivši vlažan kružić na tkanini.

Bridget je zastenjala i izvila leđa.

"O, da", šaptao je Trace. "Da". Zatim joj je potpuno rastvorio prsluk i spretno joj prebacio haljinu preko njenih bokova. Prionuo joj je

gladno a ona je zastenjala prihvativši ga, obujmila mu glavu objema rukama i pritisnula je k sebi. Trace se nije žurio, pobrinuvši se za obje grudi naizmjenice, izvlačeći jecaje i preklinjanje iz sve više pomahnitale Bridget. Cijelo je vrijeme odvezivao vrpcom koja je vezivala sada već zgužvan grudnjak, a kad mu je jedna ruka skliznula na prednju stranu njenih gaćica da joj miluje intimne djelove, gotovo je izludjela od želje za njim.

“Molim te, Trace”, šaptala je.

Ljubio ju je niz grudnu kost a zatim joj zaokružio jezikom oko pupka. Njegovi duboki uzdasi odjekivali su njenim kostima, no on se nije požurivao. Umjesto toga, gurnuo joj je svoj dlan kroz vlažno gnijezdo kovrča među njenim bedrima i počeo polako, polako trljati.

Bridget se čvrsto privila o njegovu ruku i zadahtala kad je osjetila kako su njegovi prsti skliznuli u nju. I opet se nastavilo; vratio se njenim ustima i ljubio je snažno, zahtjevno. Činilo joj se da će joj srce prepući, tako je brzo kucalo, a pod Traceovim dlanom rastao je pritisak koji je prijetio jednim nedokučivo ugodnim ludilom.

Nikad nije spoznala, nikad pomislila...

“Ah”, vikala je dok joj je svježi, slatki potres strujao venama. “Molim te...”

I dalje ju je ljubio i dalje je dovodio do krajnjeg ludila. A zatim se nebo raskolilo na dvoje, a zemlja se zatresla i Bridget se priljubila uz Tracea stisnuvši ga objema rukama i jecala dok joj se tijelo grčilo u ekstazi.

Smirivao ju je polako kao što ju je polako uzbuđivao do nebesa, a kad je napokon mirno ležala omamljena, teško dišući, on ju je ljubio i grickao i opet je dražio do onog istog uzavrelog stadija slatkog ludila koje ju je malo prije obuzelo. No ovaj put kad ga je molila, on joj je razdvojio bedra, nadvio se nad nju i baš kad joj se činilo da bi mu noktima mogla razderati gola leđa do rebara u svom očaju, on je ušao u nju. Pritisak je bio snažan ali izvanredno obuzdavan, kao i drugi koji su uslijedili, i Bridget se opet digla među oblake, oblijetala

oko zvijezda i planeta i vratila se k sebi nakon dugog, bezvremenskog razmaka.

“Volim te”, rekla je i ugnijezdila mu se na prsima kad joj se vratio dar govora. “Želim provesti ostatak života s tobom.”

Okrenuo se na drugu stranu, a ona je ležala na leđima u mirisnoj travi, naga i slobodna. Uzeo je vlat trave i škakljao joj bradavicu njome smiješeći se. “Mislim da se to može srediti, gospođo Qualtrough. I u slučaju da ti to još nisam rekao, i ja tebe volim. Čini mi se da te oduvijek volim.”

Tiho je zastanjala. Opet ju je namjeravao uzbuđivati. “Ako me ostaviš, Trace Qualtrough, kunem ti se svim svetim, sustići ću te i vratiti kući.”

Zamijenio je vlat trave svojim jezikom. “Ne brini”, rekao je. “Neću nikamo otići. Nikad.”

Sklopila je oči. Stenjala je od zadovoljstva dok joj je on opet cjelivao grudi. “Obećaješ?”

“Obećajem”, odgovorio je dokono.

Nasmiješila se i uzdahnuvši polako i jedva čujno predala se vođenju ljubavi sa svojim mužem. A što se tiče Tracea Qualtrougha – on je bio čovjek od riječi.

epub: Janja

Table of Contents

Linda Leal Miller - Bridget
Žene s Primrose Creeka
Sadržaj
Prvi dio
Drugi dio
Treći dio
Četvrti dio
Peti dio
Šesti dio
Sedmi dio
Epilog